

MEMÒRIA 2020

Aprovada pel Patronat del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici en la sessió de 4 de juliol de 2021

Parc Nacional
d'Aigüestortes
i Estany de Sant Maurici

Generalitat de Catalunya
Departament d'Acció Climàtica,
Alimentació i Agenda Rural

MEMÒRIA 2020

Índex

I. Informació general	5
Normativa d'aplicació	17
Principals valors	23
Inventari d'equipaments	27
Mapa	31
Objectius estratègics	32
II. Actuacions executades	36
Presentació i principals actuacions	38
Eix 1. Gestió Preventiva	42
1.1. INFORMES I AUTORITZACIONS	42
1.1.1 Informes.....	42
1.1.2 Autoritzacions	42
1.1.3 Targetes d'accés.....	43
1.2. VIGILÀNCIA	43
Eix 2. Gestió Activa	46
2.1. CONSERVACIÓ DEL PATRIMONI NATURAL	46
2.1.1. Gestió d'Hàbitats d'Interès comunitari (HIC) Gestió HIC (Gestió hàbitats)	46
2.1.2. Gestió EIC (gestió espècies).....	50
2.2. GESTIÓ DEL PATRIMONI CULTURAL, ETNOLÒGIC I PAISATGE	51
2.2.1. Patrimoni cultural i etnològic	51
2.3. ÚS PÚBLIC I EDUCACIÓ AMBIENTAL	52
2.3.2. Informació als visitants.....	52
2.3.3. Educació ambiental.....	55
2.3.4. Voluntariat	57
2.3.6. Control de visitants	58
2.4. DINAMITZACIÓ SOCIOECONÒMICA.....	62
2.4.1. Millora rural	62
2.4.2. Turisme sostenible.....	63
2.5. Gestió sostenible dels recursos naturals.....	64
2.5.1. Gestió forestal.....	64
2.5.2. Aprofitaments hidroelèctrics.....	64
2.6. GESTIÓ D'AJUTS	65
2.7. CONSERVACIÓ D'INFRAESTRUCTURES I EQUIPAMENTS	66
2.7.1. Edificacions i equipaments per a la gestió i l'administració	66
.....	67
.....	67
2.7.2. Instal·lacions d'acollida als visitants	67
2.7.3. Xarxa viària, pistes forestals i aparcaments	68
2.7.4. Manteniment i millora de la xarxa de senders	69
.....	73
2.7.5. Senyalització.....	73
Eix 3. Planificació	75
3.1 PLANS	75
3.1.3. Plans específics del Parc.....	75
3.2. PLANS I PROGRAMES EXTERNES	77
Eix 4. Millora del coneixement i base de dades	80
4.1. Bases de dades i SIG	80
4.2. Estudis i programes de seguiment.....	80
4.2.1. Investigació.....	80
4.2.2. Seguiments de fauna	82
4.2.3. Seguiments de flora	85
4.2.4. Seguiments dels sistemes naturals.....	85
4.3. FORMACIÓ	92

4.3.1. Cursos organitzats	92
4.3.2. Assistència a cursos	92
4.4. CENTRE DE DOCUMENTACIÓ	94
4.4.1. Servei d'informació	94
4.4.2. Fons documental	94
4.4.3. Publicacions periòdiques	94
4.4.4. Arxiu fotogràfic	94
Eix 5. Governança	95
5.1. ÒRGAN RECTOR I ÒRGANS COL·LABORADORS	95
5.1.1. Patronat	95
5.1.2. Reunions directors/subdirector	98
5.2. EQUIP DE GESTIÓ	100
5.2.1. Dotació de personal	101
5.2.2. Estudiants en pràctiques	103
5.3. RELACIONS I COL·LABORACIONS INSTITUCIONALS	104
5.3.1. Relacions amb l'Administració Local	104
5.3.2. Relacions estatals	104
Creació de la subcomissió de millores de comunicació de la Comissió de Refugis de Catalunya	105
5.3.3. Col·laboracions i Convenis	105
5.3.4. Visites protocol·làries	106
5.4. GESTIÓ ECONÒMICA	106
5.4.2. Règim d'Autonomia Econòmica	106
5.5. GESTIÓ ADMINISTRATIVA	108
5.5.2. Reunions	108
5.6. FUNCIONAMENT I MANTENIMENT BÀSIC	109
5.7. Certificacions	109
5.7.1. Sistema de Gestió Ambiental	109
5.7.2. Qualitat i eficàcia en la gestió de l'ús públic	112
5.7.3. Certificació Reserva i Destinació Turística Starlight	115
5.8.1. Acústica i Lumínica	116
5.8.2. Xarxa Natura 2000	117
Eix 6. Comunicació i divulgació	119
6.1. IMATGE GRÀFICA I PUBLICACIONS	119
6.1.1. Publicacions pròpies	119
6.1.2. Publicacions externes	120
6.2. WEBS I XARXES SOCIALS	121
6.3. FIRES, CONGRESSOS, JORNADES	123
6.3.1. Fires	123
6.3.2. Congressos i Jornades	123
6.4. PREMSA I MITJANS DE COMUNICACIÓ	123
6.4.1. Premsa	123
6.4.2. Atenció als mitjans de comunicació	123
6.5. CONCURSOS, EXPOSICIONS	124
6.5.1. Concursos	124
6.5.2. Exposicions	125
III. Execució econòmica	127
IV. Annexes	129
Annex 1 – Resum visitants atesos	131
Annex 2 – Evolució pernactacions refugis 2005-2020	137
Annex 3 – Comptadors automàtics	141
Annex 4 – Tasques brigada de manteniment	148

I. INFORMACIÓ GENERAL

Dades generals

El Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici (PNAESM) neix al ser declarat com a tal per Decret de 21 d'octubre de 1955 del Ministeri d'Agricultura (BOE 25, 21-11-55) sota les directrius emanades de la Llei de Parcs Nacionals de 1916. És un dels quinze parcs de la xarxa de parcs nacionals de l'Estat espanyol i l'únic d'aquesta categoria a Catalunya.

El 1988 es publicà la Llei 7/1988, de 30 de març, de reclassificació del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici. Aquesta Llei estableix la necessitat de dotar-lo d'un document marc de programació de la gestió i dels usos. El primer Pla rector d'ús i gestió (PRUG) es va aprovar l'any 1993.

Després de diverses pròrrogues, al febrer de 2003, es va aprovar el segon Pla rector. Aquest document s'ha d'adaptar a les previsions del nou Pla Director de Parcs Nacionals vigent i és el principal document de planificació i regulació del Parc, on es defineixen els objectius de gestió i la regulació d'usos i activitats com ara:

- Assegurar la conservació dels processos naturals i els valors culturals.
- Definir l'ús públic, promoure l'educació i divulgació dels valors ecològics i integrar la població de la zona en les seves activitats.
- Promoure la investigació científica sobre el patrimoni natural, etnològic i cultural.

Aquests objectius haurien de ser assolits durant el període de vigència que té el Pla Rector d'Ús i Gestió.

El Parc i el seu entorn engloba un patrimoni natural i cultural d'un valor excepcional, per la qual cosa s'ha implantat un sistema de gestió ambiental per tal de minimitzar l'impacte, al medi natural, de les activitats que s'hi desenvolupen i establir-hi un correcte comportament ambiental que permeti la preservació d'aquest patrimoni.

Raó social

Activitat empresarial codi **NACE O84.1.2**, que regula les activitats sanitàries, educatives i culturals i altres serveis socials, excepte Seguretat Social.

Direcció: Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici
C/ de les Graieres 2
25528 Boi
Telèfon: 973 696 189
CIF: Q-2500328-F
Correu electrònic: pnaiguestortes@gencat.cat

Pàgina web: <http://parcsnaturals.gencat.cat/ca/xarxa-de-parcs/aiguestortes/inici/>

27 itineraris
119 alumnes locals

3 activitats
2 millores
accessibilitat

2 Activitats
Starlight en línia
150 seguidors

470.744
visitants 2020 16%↓

2.762 actuacions

126 denúncies
137 rescats
117 permisos
68 informes

MOBILITAT

3.644 BUS DEL PARC
20.360 TELEFÈRIC
16,4% TAXI

47 treballadors

1 Patronat, 36 membres, 10 municipis

133 Transectes de
censos flora i fauna

304 Km
manteniment

36 línies de recerca

13 publicacions

2 cursos

22.000
Seguidors
3 xerrades
173 posts

56.069
destinatariis

7.191 visualitzacions
10 vídeos

 Parc Nacional
d'Aigüestortes
i Estany de Sant Maurici

 Generalitat de Catalunya
Departament d'Acció Climàtica,
Alimentació i Agenda Rural

 Parc Nacional
d'Aigüestortes
i Estany de Sant Maurici

SITUACIÓ

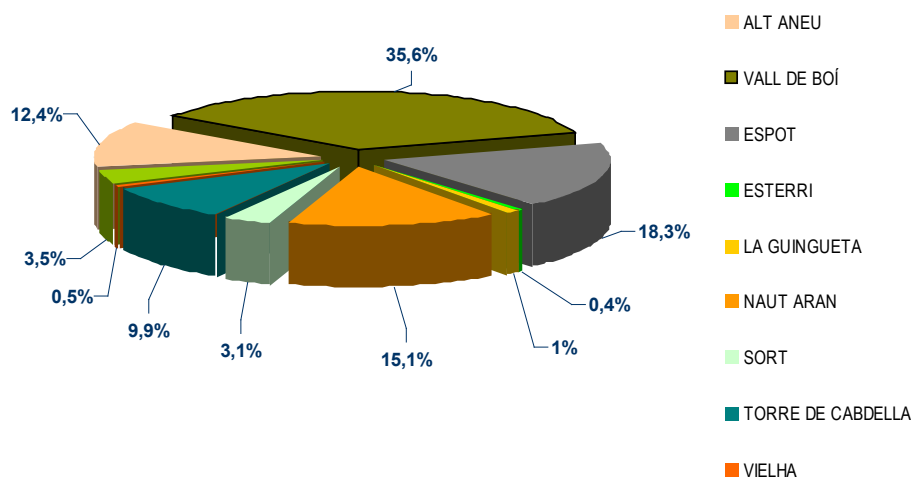
Aquest espai natural protegit es troba al Pirineu central, en l'extrem nord-occidental de Catalunya. La seva superfície total actual és de 40.852 hectàrees, de les quals 14.119 corresponen a la zona nucli i les 26.733 restants a l'anomenada zona perifèrica de protecció (ZPP). Aquest extens territori inclou quatre comarques del Pirineu de Lleida: l'Alta Ribagorça, el Pallars Jussà, el Pallars Sobirà i la Val d'Aran.

Un total de deu municipis aporten part dels seus termes municipals a aquest espai natural protegit, que acull cada any més de 600.000 visitants arribats de tot el món.

Superfície dels municipis inclosos a l'Àrea d'Influència Socioeconòmica:

Alt Àneu, Espot, Esterrí d'Àneu, La Guingueta d'Àneu, Naut Aran, Sort, La Torre de Cabdella, Vall de Boí, Vielha e Mijaran i Vilaller

SUPERFÍCIES I ZONIFICACIÓ

Parc Nacional	14.119 ha
Zona d'ús especial	14.760 ha
Zona d'ús moderat	28,05 ha
Zona d'ús restringit	13.733,32 ha
Zona de reserva	317,63 ha
Zona perifèrica de protecció	26.733 ha
Zona de reserva integral	93,56 ha
Zona d'especial interès ecològic i paisatgístic	6.010,43 ha
Zona perifèrica d'ús especial	61.181 m
Zona de protecció exterior	20.629,01 ha
Zona d'influència socioeconòmica	1.447,50 Km²

FIGURES DE PROTECCIÓ

Xarxa Natura 2000: és una xarxa europea d'espais naturals que té per objectiu fer compatible la protecció de les espècies i els hàbitats naturals i seminaturals amb l'activitat humana que s'hi desenvolupa. Natura 2000 és la iniciativa política europea més important de conservació de la natura.

El 5 de setembre de 2006, el Govern de Catalunya va aprovar la proposta catalana de Natura 2000. Aquesta aprovació implica la designació de noves zones d'especial protecció per a les aus (ZEPA) i la proposta de nous llocs d'importància comunitària (LIC), però també recull les ZEPA designades i els LIC aprovats amb anterioritat. Posteriorment, la xarxa Natura 2000 ha estat modificada pels Acords de Govern 115/2009, 138/2009, 150/2009 i 176/2013

Lloc d'Importància Comunitària de la Regió Biogeogràfica Alpina (LIC): En virtut a l'article 4 la Directiva 79/409/CEE i que figuren a l'annex 92/43/CEE s'ha creat un LIC amb el nom d'Aigüestortes, encara que l'espai integrat en aquesta xarxa ocupa una extensió que ultrapassa els límits propis del Parc amb aproximadament 46.000 hectàrees d'extensió.

Zona d'Espacial Protecció per a les Aus (ZEPA): El Parc també va ser declarat Zona d'Espacial Protecció per a les Aus (ZEPA) al setembre de 1987 d'acord amb la Directiva 79/409 CEE de conservació de les aus.

Zona Especial de Conservació de la Regió biogeogràfica alpina (ZEC). Per l'Acord GOV/176/2013, de 17 de desembre, pel qual es declaren les zones especials de conservació de la regió biogeogràfica alpina, integrades a la xarxa Natura 2000, i s'aprova l'instrument de gestió.

Espais d'Interès Natural (PEIN Aigüestortes)

RAMSAR: El Conveni de Ramsar és un tractat intergovernamental que serveix de marc per a l'acció nacional i la cooperació internacional per a la conservació i l'ús racional de les zones humides i els seus recursos.

El Parc està inclòs a la llista del Conveni de Ramsar, relatiu als aiguamolls d'importància internacional especialment com a hàbitat d'aus aquàtiques, i aplega la major concentració d'estanys d'alta muntanya d'Europa, a més d'una gran quantitat de molles i torberes associades.

IUCN: La *Unión Internacional para la Conservación de la Naturaleza* és un organisme internacional que es dedica a la conservació dels recursos naturals. La missió de la IUCN és la promoció i assistència a les societats de tot el món perquè conservin la integritat i biodiversitat de la natura i assegurin que l'ús dels recursos naturals és equitatiu i ecològicament sostenible.

El Parc té la categoria II (Parques Nacionales) de classificació d'espais naturals protegits de la Unió Internacional per a la Conservació de la Natura (IUCN)

ALTRES FIGURES DE PROTECCIÓ

Forests Catalogades d'Utilitat Pública

- Propietat d'ens local: 11 forests (20.349,00 ha)
- Propietat de la Generalitat: 6 forests (17.969,17 ha)

Ordre de 18 de gener de 1995 Arbres Monumentals

- Avet de la Cremada
- Avet del Barranc de Morrano
- Pi de Peixerani
- Grèvols de Llavedes
- Avet de la Solaneta
- Pi de Monestero
- Pi de la Valleta Seca

INTEGRACIÓ EN ALTRES XARXES

Red de Parques Nacionales: Representat a través del *Consejo de la Red de Parques Nacionales* i la *Comisión interadministrativa para la cooperación de los Parques Nacionales*

L'*Organismo Autónomo Parques Nacionales* (OAPN) és una entitat pública adscrita al *Ministerio para la Transición Ecológica y el Reto Demográfico*, en l'àmbit de l'Administració General de l'Estat, de la coordinació general dels Parcs Nacionals, i de la projecció de la xarxa que aquests espais formen.

També és l'ens tutelar de l'aplicació a Espanya del Programa MaB de la UNESCO i de la coordinació de la Xarxa de Reserves de Biosfera. Aquest ens gestiona complementàriament un ampli patrimoni de centres singulars i finques pròpies com a referència i exemple de conservació i ús sostenible dels recursos naturals

La *Red de Parques Nacionales* completa la seva acció amb una capacitat instrumental per donar suport a accions en matèria d'educació ambiental, conservació de la biodiversitat, divulgació de coneixements i experiències, per servir d'escenari per a la posada en comú de capacitats, i per integrar a la societat en la nova cultura ambiental.

El Node LTER - Aigüestortes: A l'any 2008 es va crear el node LTER Aigüestortes dins la xarxa LTER-Espanya. Aquesta xarxa d'investigació ecològica a llarg termini (*Long-Term Ecological Research*) és una iniciativa de col·laboració entre científics, gestors i institucions per a promoure la investigació dels processos ecològics a gran escala a partir de diferents àrees d'estudi.

INSTRUMENTS DE PLANIFICACIÓ

El Pla Rector d'Ús i Gestió (PRUG)

És el document principal de planificació i de regulació. Defineix uns programes d'actuació que s'han d'executar durant el seu període de vigència i fa una estimació econòmica del seu cost. Els programes comprenen tots els àmbits d'actuació dins d'aquest espai, des de la conservació dels valors naturals fins a les relacions amb la població local (Decret 39/2003, de 4 de febrer)

- **Pla Director de la Red de Parques Nacionales** (Reial Decret 389/2016, de 22 d'octubre)
- **Pla d'Ús Públic-PUP** (aprovat pel Patronat 28.05.2005)
- **Pla Bàsic de Prevenció d'Incendis 2010-2015 (3a revisió)** (Resolució de DGMN de 23 de juliol de 2010)
- **Pla Estratègic del Parc** (aprovat pel Patronat 22.04.09).
- **Pla de Tancament de Pistes Forestals** (Ordre de 20 d'octubre 1997 i Ordre MAH-160-2004, de 6 de maig, de modificació de l'Ordre de 20 d'octubre de 1997).
- **Pla d'Autoprotecció del Visitant**
- **Pla d'Accessibilitat**
- **Pla Estratègic d'Educació i Voluntariat Ambiental 2019-2022**

CERTIFICACIONS

El Parc disposa de les següents certificacions de reconeixement dels seus valors ambientals i socials:

- Reglament CE 1221/2009 d'adhesió al sistema comunitari de gestió i auditoria ambiental EMAS modificat pel Reglament (UE) 2017/1505 i el Reglament (UE) 2018/2026.
- Qualitat turística (per l'*Instituto para la Calidad Turística Española*)
- Certificat de gestió ambiental sostenible PEFC del Bosc de Jou – Bosc de Son (per Bureau Veritas)
- Certificat d'excel·lència Tripadvisor. 2014, 2015, 2016.
- Destinació Turisme Familiar dins la Vall de Boí, les Valls d'Àneu i Pirineus-Noguera Pallaresa (per l'Agència Catalana de Turisme).
- Certificació com a Destinació Turística i Reserva *Starlight* (de la Fundació *Starlight*, creada per el Instituto de Astrofísica de Canarias)
- Declaració com a Zona d'Espècial Protecció de la Qualitat Acústica (ZEPQA). Resolució TES/2728/2019.
- Declaración com a Destinació de Turisme Familiar de la Vall de Boí, Valls d'Àneu y Pirineus-Noguera Pallaresa (per la Agencia Catalana de Turismo).

Normativa d'aplicació

Legislació catalana

- Llei 12/1985, de 13 de juny, d'espais naturals.
- Llei 5/2020, del 29 d'abril, de mesures fiscals, financeres, administratives i del sector públic i de creació de l'impost sobre les instal·lacions que incideixen en el medi ambient.
- Llei 7/1988 de 30 de març, de reclassificació del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici.
- Llei 22/1990 de 28 de desembre, de modificació parcial dels límits de la zona perifèrica de protecció del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici.
- Llei 9/1995 de 27 de juliol, de regulació de l'accés motoritzat al medi natural.
- Llei 12/2006, del 27 de juliol, de mesures en matèria de medi ambient i de modificació de les Lleis 3/1988 i 22/2003, relatives a la protecció dels animals, de la Llei 12/1985, d'espais naturals, de la Llei 9/1995, de l'accés motoritzat al medi natural, i de la Llei 4/2004, relativa al procés d'adequació de les activitats d'incidència ambiental.
- Llei 3/2010, del 18 de febrer, de prevenció i seguretat en matèria d'incendis en establiments, activitats, infraestructures i edificis.
- Llei 26/2010, del 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya
- Llei 16/2015, del 21 de juliol, de simplificació de l'activitat administrativa de l'Administració de la Generalitat i dels governs locals de Catalunya i d'impuls de l'activitat econòmica.
- Llei 35/2010, d'1 d'octubre, de l'occità, aranès a l'Aran
- Llei 8/2012, del 25 de juny, de modificació dels límits i la denominació de la Reserva Nacional de Caça de l'Alt Pallars - Aran.
- Llei 1/2015, del 5 de febrer, del règim especial d'Aran.
- Decret legislatiu 11/1994, de 26 de juliol, pel qual s'adequa la Llei 12/1985, de 13 de juny, d'espais naturals.
- Decret legislatiu 2/2008, de 15 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei de protecció dels animals.
- Decret 148/1992, de 9 de juny, pel qual es regulen les activitats fotogràfiques, científiques i esportives que poden afectar les espècies de la fauna salvatge.
- Decret 328/1992, de 14 de desembre, pel qual s'aprova el Pla d'espais d'interès natural.
- Decret 282/1994, de 29 de setembre, pel qual s'aprova el Pla de recuperació del trencalòs a Catalunya.
- Decret 234/1996, de 5 de juliol, pel qual s'amplia el Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici.
- Decret 84/1997, d'1 d'abril, sobre la gestió del règim d'autonomia econòmica dels espais naturals de protecció especial adscrits al Departament de Medi Ambient.
- Decret 166/1998 de regulació de l'accés motoritzat al medi natural.
- Decret 324/2000, de 27 de setembre, pel qual s'adequa la composició del Patronat del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici.
- Decret 39/2003, de 4 de febrer, pel qual s'aprova el Pla Rector d'Ús i gestió del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici.
- Decret 278/2007, de 18 de desembre, de modificació del Decret 328/1992, de 14 de desembre, pel qual s'aprova el Pla d'espais d'interès natural.
- Decret 172/2008, de 26 d'agost, de creació del Catàleg de flora amenaçada de Catalunya.

- Decret 30/2015, de 3 de març, pel qual s'aprova el catàleg d'activitats i centres obligats a adoptar mesures d'autoprotecció i es fixa el contingut d'aquestes mesures.
- Decret 212/2015, de 22 de setembre, de modificació parcial del Decret 342/2011, de 17 de maig, de reestructuració del Departament de Territori i Sostenibilitat, i del Decret 270/2013, de 23 de desembre, de reestructuració del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural.
- Decret 277/2016, de 2 d'agost, de reestructuració del Departament de Territori i Sostenibilitat
- Decret 2/2020, de 8 de gener, de modificació de l'estructura del Departament de Territori i Sostenibilitat.
- Ordre de 17 de desembre de 1993, sobre l'accés dels vehicles de servei públic de transport discrecional de viatgers fins a 9 places, dels propietaris de terrenys i dels veïns domiciliats als municipis d'Espot i de Barruera, al Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici.
- Ordre de 18 de gener de 1995, de declaració d'arbres monumentals i d'actualització de l'inventari dels arbres declarats d'interès local i comarcal.
- Ordre de 17 de juny de 1997, de desenvolupament de les normes sobre gestió en règim d'autonomia econòmica dels espais naturals de protecció especial.
- Ordre de 20 d'octubre de 1997, per la qual s'aprova el pla de tancament de les pistes forestals del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici i la zona perifèrica de protecció.
- Ordre MAB/138/2002, de 22 de març, pel qual s'aprova el Pla de conservació de la llúdriga.
- Ordre PTO/46/2002, de 19 de febrer, per la qual es regulen determinats aspectes de la prestació del servei públic de transport discrecional de persones amb vehicles de fins a nou places al parc nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici.
- Ordre MAH/160/2004, de 6 de maig, de modificació de l'Ordre de 20 d'octubre de 1997, per la qual s'aprova el Pla de tancament de pistes forestals del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici i la zona perifèrica de protecció.
- Ordre MAH/571/2009, de 30 de desembre, per la qual es modifiquen les bases reguladores de les subvencions destinades al finançament d'actuacions a la zona d'influència socioeconòmica del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici aprovades per l'Ordre MAH/458/2008, de 16 d'octubre.
- Ordre AAM/103/2012, de 12 d'abril, per la qual s'aproven les bases reguladores dels ajuts per al finançament d'actuacions a la zona d'influència socioeconòmica del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici, i es convoquen els corresponents a l'any 2012.
- Ordre TES/79/2018, de 20 de juny, per la qual s'aproven els preus públics per a la prestació de serveis en els espais naturals de protecció especial.
- Ordre TES/113/2017, de 8 de juny, per la qual es dona publicitat a la relació de taxes vigents que gestiona el Departament de Territori i Sostenibilitat.
- Ordre TES/184/2019, de 10 d'octubre, per la qual s'aproven les bases reguladores de les subvencions als espais naturals de Catalunya, als hàbitats i espècies, en el marc del Programa de desenvolupament rural de Catalunya 2014-2020 (operacions 04.04.01 i 07.01.01)
- Ordre MAH/458/2008, de 16 d'octubre, per la qual s'aproven les bases reguladores de les subvencions destinades al finançament d'actuacions a la zona d'influència socioeconòmica del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici.
- Ordre MAH/469/2010, de 22 de setembre, per la qual es modifiquen les bases reguladores de subvencions del Departament de Medi Ambient i Habitatge per tal d'adequar-les a les exigències noves del capítol IX del Text refós de la Llei de finances públiques de Catalunya, modificat per la Llei 5/2008, de 24 d'abril, i la Llei 26/2009, de 23 de desembre.
- Ordre INT/320/2014, de 20 d'octubre, per la qual s'aprova el contingut de la documentació tècnica per efectuar la intervenció administrativa per part de la Generalitat, establerta a la Llei 3/2010, del 18 de febrer, de prevenció i seguretat en matèria d'incendis en establiments, activitats, infraestructures i edificis, i també el model de certificat d'adequació a les mesures de prevenció i seguretat en matèria d'incendis.

- Ordre TES/271/2016, de 5 d'octubre, de declaració d'arbres i arbredes monumentals.
- Resolució GAP/865/2010, de 15 de març, relativa a la delimitació entre els municipis d'Alt Àneu i de Naut Aran.
- Resolució MAH/1606/2010, de 7 d'abril, per la qual s'aprova l'atermenament parcial de les forests números 323 i 324 del Catàleg d'Utilitat Pública de Lleida, anomenades respectivament Ribera de Sant Nicolau, de Caldes, Llacs, Capsera de Caldes, Port de Caldes i Font de Sant Martí i Capçalera de Sant Nicolau, propietat de la Generalitat de Catalunya.
- Resolució AAM/1268/2012, de 25 de juny, per la qual es declara d'utilitat pública la forest anomenada Pont de Pallers, situada al terme municipal d'Espot.
- Resolució AAM/732/2015, de 9 d'abril, per la qual s'aprova la catalogació, descatalogació i canvi de categoria d'espècies i subespècies del Catàleg de flora amenaçada de Catalunya.
- Resolució d'11 de febrer de 2016, de nomenament dels representants de les administracions de la Generalitat de Catalunya i municipals al Patronat del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici.
- Resolució de 30 de juny [de 2017] per la qual s'autoritza els/les directors/directores dels Serveis Territorials de Departament de Territori i Sostenibilitat de Barcelona, Tarragona, Terres de l'Ebre, Catalunya Central, Lleida i Girona i als responsables dels òrgans gestors dels espais naturals, a signar diverses autoritzacions d'activitats que poden afectar les espècies de fauna salvatge.
- Resolució TES/2728/2019, de 22 d'octubre, per la qual es declara zona d'especial protecció de la qualitat acústica (ZEPQA) el Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici i la seva zona perifèrica.
- Acord GOV/112/2006, de 5 de setembre, pel qual es designen zones d'especial protecció per a les aus (ZEPA) i s'aprova la proposta de llocs d'importància comunitària (LIC).
- Resolució TES/636/2020, de 5 de març, per la qual s'estableix com a zona de màxima protecció envers la contaminació lumínica (E1) el territori de cinc municipis de l'entorn del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici i es modifica, per a l'àmbit indicat, el Mapa de la protecció envers la contaminació lumínica a Catalunya, aprovat per la Resolució TES/1536/2018, de 29 de juny
- Acord GOV/176/2013, de 17 de desembre, pel qual es declaren les zones especials de conservació de la regió biogeogràfica alpina, integrants de la xarxa Natura 2000, i se n'aprova l'instrument de gestió.
- Anunci [de 6 d'agost de 2015] pel qual es fa pública la modificació dels preus aplicables al servei públic de transport discrecional de persones amb vehicles de fins a nou places al Parc nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici.
- Anunci [de 29 de gener de 2019] pel qual es fa pública l'aprovació de l'aplicació de descomptes per a persones amb discapacitat i clients repetidors als preus aplicables al servei públic de transport discrecional de persones amb vehicles de fins a nou places al Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici
- Aprovació [de 22 de setembre de 2017] del Pla Bàsic de Prevenció Incendis 4a revisió.
- Ordenança núm. 16, [de 8 de febrer de 2016 de l'Ajuntament d'Espot] reguladora de l'accés motoritzat des de la "Serradora" fins a l'aparcament del Prat de Pierró a l'època d'hivern.
- Ordenança [Conselh Generau d'Aran de 15 de juny de 2018] de regulació de la circulació de vehicles motoritzats a les zones de Montgarri, Banhs de Tredòs, Ribèra de Valarties, Ribèra de Varradòs i Ribèra de Ruda, a la temporada d'hivern.

Legislació estatal

- Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental
- Llei 27/2006, de 18 de juliol, per la qual es regulen els drets d'accés a la informació, de participació pública i d'accés a la justícia en matèria de medi ambient incorpora les directives 2003/4/CE i 2003/35/CE).

- Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, per la qual es transposen a l'ordenament jurídic espanyol les directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014.
- Llei 42/2007, de 13 de desembre, del Patrimoni Natural i Biodiversitat.
- Llei 30/2014, de 3 de desembre, de Parcs Nacionals.
- Llei 33/2015, de 21 de setembre, per la que es modifica la Llei 42/2007, de 13 de desembre, del Patrimoni Natural i de la Biodiversitat
- Llei 38/2003, de 17 de novembre, General de Subvencions
- Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques
- Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de Règim Jurídic del Sector Públic.
- Reial Decret 1229/2005, de 13 d'octubre, pel qual es regulen les subvencions públiques amb càrrec als Pressuposts Generals de l'Estat en les àrees d'influència socioeconòmica dels Parcs Nacionals.
- Real Decret 887/2006, de 21 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament de la Llei 38/2003, de 17 de novembre, General de Subvencions.
- Reial Decret 649/2011, de 9 de maig, pel qual es modifica el Real Decret 12/2008, de 11 de gener, pel qual es regulen la composició i el funcionament del Consell de la Xarxa de Parcs Nacionals, i el Real Decret 948/2009, de 5 de juny, pel qual es determinen la composició, les funcions i les normes de funcionament del Consell Estatal per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat.
- Reial Decret 500/2020, de 28 d'abril, pel qual es desenvolupa l'estructura orgànica bàsica del Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic, i es modifica el Reial Decret 139/2020, de 28 de gener, pel qual es estableix l'estructura orgànica bàsica dels departaments ministerials.
- Reial Decret 278/2016, de 24 de juny, pel qual s'estableixen les bases reguladores per a la concessió de subvencions per a la realització de programes de voluntariat en el marc del pla de sensibilització i voluntariat en la Red de Parques Nacionales i centres i finques adscrits a l'Organismo Autónomo Parques Nacionales.
- Reial Decret 389/2016, de 22 d'octubre, pel qual s'aprova el Pla Director de la Xarxa de Parcs Nacionals.
- Reial Decret 598/2016, de 5 de desembre, pel qual es regula la composició, funcions i funcionament del Consell de la Xarxa de Parcs Nacionals.
- Real Decreto 948/2009, de 5 de junio, por el que se determinan la composición, las funciones y las normas de funcionamiento del Consejo Estatal para el Patrimonio Natural y la Biodiversidad.
- Decret de 21 d'octubre de 1955, pel qual es crea el Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici.
- Ordre PRE/1841/2005, de 10 de juny, per la qual es modifica parcialment l'Ordre de 18 de gener de 1993, del Ministerio de Relaciones con las Cortes y de la Secretaria del Gobierno, sobre zones prohibides i restringides al vol.
- Ordre APA/21/2019, de 10 de gener, de fixació de límits per administrar certes despeses i de delegació de competències en el Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació.
- Ordre APM/126/2018, de 5 de febrer, sobre delegació de competències en l'Organismo Autónomo Parques Nacionales
- Ordre AAA/1536/2013, de 5 d'agost, per la que es modifica l'Ordre AAA/888/2012, de 24 d'abril, sobre delegació de competències a l'Organismo Autónomo Parques Nacionales.
- Ordre AAA/38/2016, de 18 de gener, per la que s'estableix la composició, funcions i funcionament del Comitè de Col·laboració i Coordinació de Parcs Nacionals, de les Comissions de Coordinació i del Comitè Científic de Parcs Nacionals.
- Ordre PCM / 1181/2020, de 4 de desembre, per la qual es publica l'Acord de Consell de Ministres d'1 de desembre de 2020, pel qual s'autoritza el sobrevol excepcional a una alçada inferior a la prevista en l'article 7.3. e) de la Llei 30/2014, de 3 de desembre, de Parcs Nacionals.
- Resolució d'1 de setembre de 2017, de la Subsecretaria, per la que es publica la encomana de gestió entre Parques Nacionales i el Ministerio de Economía, Industria y Competitividad, per a la gestió de les sol·licituds de la convocatòria de subvencions per a la realització de projectes de investigació científica a la Red de Parques Nacionales.

- Resolució de 17 de gener de 2006, de la Direcció General per a la Biodiversitat, per la qual es disposa la publicació de l'Acord de Consell de Ministres de 16 de desembre de 2005, pel qual s'autoritza la inclusió a la llista del Conveni de Ramsar (2 de febrer de 1971), relatiu a zones humides d'importància internacional especialment como hàbitat d'aus aquàtiques, de las següents zones humides espanyoles: Parque Nacional de Aigüestortes i Estany de Sant Maurici, humedales del macizo de Peñalara, humedales de la Sierra de Urbión, Paraje Natural Punta Entinas-Sabinar, Reserva Natural Complejo Endorreico de Espera, Reserva Natural Laguna del Conde o El Salobral, Reserva Natural Laguna de Tíscar, Reserva Natural Laguna de los Jarales, Humedales y Turberas de Padul, Paraje Natural Laguna de Palos y las Madres, Reserva Natural Laguna Honda, Reserva Natural Laguna del Chinche, Reserva Natural Lagunas de Campillos, Paraje Natural Brazo del Este, així como l'ampliació de la zona Ramsar Doñana i la redefinició de límits de la zona Ramsar Laguna y arenal de Valdoviño.

Legislació comunitària

- Directiva 92/43/CEE del Consell, de 21 de maig de 1992, relativa a la conservació dels hàbitats naturals i de la fauna i flora silvestres.
- Directiva 97/62/CE del Consell de 27 d'octubre de 1997 per la que s'adapta al progrés científic i tècnic la Directiva 92/43/CEE, relativa a la conservació dels hàbitats naturals i de fauna i flora silvestres.
- Directiva 2000/60/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 23 d'octubre de 2000, per la qual s'estableix un marc comunitari d'actuació en l'àmbit de la política d'aigües.
- Directiva 2009/147/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 30 de novembre de 2009, relativa a la conservació de les aus silvestres.
- Directiva 2013/17/UE del Consell, de 13 de maig de 2013, per la que s'adapten determinades directives en l'àmbit del medi ambient, amb motiu de l'adhesió de la República de Croàcia.

Xarxa Natura 2000

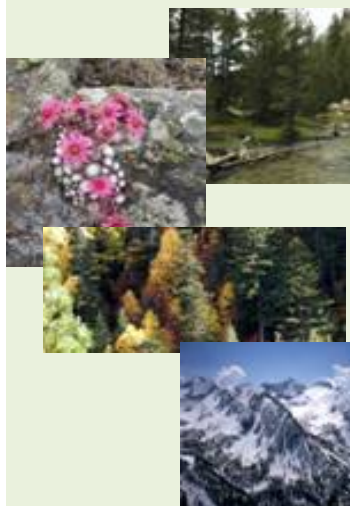
- Decisió de la Comissió, de 22 de desembre de 2003, per la que s'adopta la llista de llocs d'importància comunitària de la regió biogeogràfica alpina.
- Decisió d' Execució (UE) 2020/100 de la Comissió, de 28 de novembre de 2019, per la que s'adopta la tretzena llista actualitzada de llocs d'importància comunitària de la regió biogeogràfica alpina [notificada amb el número C(2019) 8589].

Principals valors

Valors climatològics

Descripció

La climatologia es troba molt condicionada per diversos factors. Un dels més importants és la diferència altitudinal de la seva superfície la qual oscil·la entre els 1.200 i els 3.033 m que, juntament amb les diferents orientacions de les seves valls, faciliten l'existència d'un gran nombre de microclimes diferents, amb una major influència oceànica a les valls situades a la vessant nord i a l'oest, i d'influència mediterrània als espais que miren a l'est o al sud. A les zones altes, el clima és uniforme i les precipitacions d'aigua o neu poden arribar a ser de l'ordre dels 1.500 mm anuals.

A l'hivern el clima és extrem. L'observatori meteorològic de l'estany Gento posseeix el rècord de temperatura mínima a la Península Ibèrica (-32 °C el 02/02/1956) i Capdella destaca per ser el lloc més humit de Catalunya amb precipitacions que poden arribar als 1.300mm. A l'estany de Sant Maurici (1.900m) la temperatura mitjana és inferior al 0 °C durant 4 mesos de l'any. La mitjana estival es troba entre els 15 °C a les cotes més baixes, prop de l'estany de Llebre i d'Espot, i valors d'entre 6 i 7 °C als cims més elevats a l'entorn dels 3.000m. Aquestes temperatures donen lloc a paisatges on el gel i la neu són protagonistes durant força mesos a l'any. Com a contrapunt, el període estival dona pas a l'eclosió de la vegetació característica de les zones d'alta muntanya.

Valors geològics

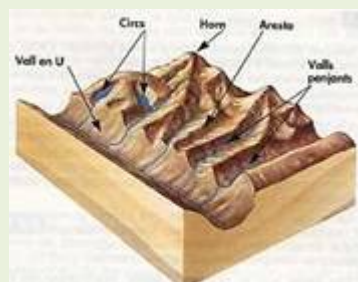
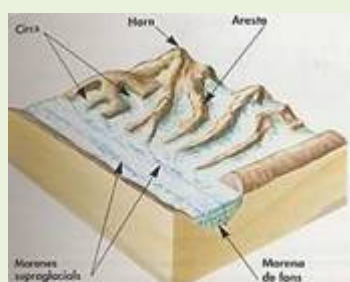
Descripció

Destaca pels seus relleus quaternaris sobre granits i pissarres que formen diverses formes de relleu abrupte, espectacular i singular, a causa del model glacial i periglacial (tarteres, congostos, estanys, circs glacials, valls amb perfil de "U", etc). A més del granit, en el sector nord-est i sud-est apareixen pissarres, esquists i calcàries, i en el sector sud-oriental apareixen materials calcaris del Devonianà. Destaquen també elements

d'interès geomorfològic com la vall glacial de Molières, el relleu glacial d'Amitges i els Encantats, l'allau d'arrossegalls de Senet i els ambients lacustres.

El tipus litològic dominant, en superfície, és un granodiorita-monzogranit, que pot ser reconegut en nombrosos sectors. Els tipus litològics de major interès es presenten, pel contrari, en afloraments d'extensió reduïda. Aquests són els gabres, gabronorites i diorites que formen part de la unitat de Boí, i les tonalitats biotítiques presents en els circs de Sarradé i Gémena. Les roques que representen els estats més diferenciats de la intrusió d'aquest massís plutònic són els sienogranits, que afloren en els circs dels estanys Negre, Travessani, Colomers i l'estany de Gerber.

Valors edafològics**Descripció**

Pel que fa a la composició edafològica, presenta un tipus de sòl rar en els Pirineus i inexistent a la resta del país que són els espodosòls, caracteritzats per una forta il·lúviació de ferro i alumini.

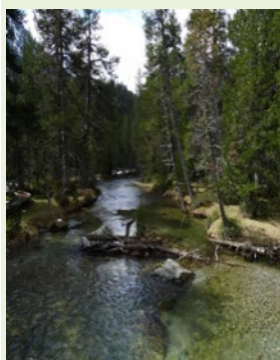
També destaquen els histosòls (torberes), localitzats sobretot en el pis subalpi. Són importants per la seva raresa i per la vegetació que es desenvolupa, sobretot si drenen aigües carbonatades.

Valors hidrològics**Descripció**

El sistema hídic és molt ric i complex i l'aigua és un element fonamental del paisatge i de la dinàmica del Parc. La seva distribució heterogènia a l'espai enriqueix la diversitat dels ecosistemes terrestres.

L'element més singular són els més de 200 estanys d'origen glacial, així com els estanquets, basses, etc.

Conté també un entramat de cursos d'aigua corrent, alguns d'ells salvant un enorme desnivell, com el riu de Monestero o l'Escrita, amb salts de més de 2.000 metres de desnivell, i el riu de Sant Nicolau, amb un desnivell de 1.800 metres en un recorregut de 15 quilòmetres.

Valors paisatgístics**Descripció**

Destaquen per la seva rellevància els valors paisatgístics del Parc, ja que engloben els trets més característics i els elements naturals que constitueixen el paisatge.

Els seus trets distintius són:

- Extens paisatge lacustre d'origen glacial amb llargues i esmolades arestes i cims granítics, que són dels més importants i emblemàtics dins l'àmbit català.
- La forma sinuosa del riu de Sant Nicolau a Aigüestortes.
- El simbolisme de l'estany de Sant Maurici i dels Encantats.
- La bellesa escènica de les nombroses valls en forma d'aresta, flanquejades per alts cims de parets verticals i tarteres.

Hàbitats d'interès Comunitari

Hi trobem un total de 30 Hàbitats d'Interès Comunitari dels quals 28 són d'Interès Comunitari *no prioritari* i 2 d'Interès Comunitari *prioritari*.

Valors botànics

Descripció

La vegetació forma un mosaic de notable diversitat típicament pirinenc, en funció de diversos factors ambientals. Als pisos montans i subalpins hi trobem les fagedes (*Scillo-Fagetum*), els boscos mixtos caducifolis (*Tilio-Acerion*), els bedollars (*Goodyero-Abietetum*), les pinedes de pi roig (*Deschampsio-Pinion*) i de pi negre (principalment *Rhododendro-Pinetum uncinatae*), els matollars (*Calluno-Ulicetea*, *Juniperion nanae*) i les torberes.

El paisatge alpi és de gran interès fitogeogràfic, amb extenses comunitats endèmiques dels Pirineus, com les pastures de *Festucion gauteri*, *Primulion intricatae*, *Festucion airoidis*, *Festucion eskiae*, les gleres de *Iberidion spathulatae*, *Salicion herbaceae*, les roques d'*Androsacion vandellii*, i de *Saxifragion mediae*. També destaquen algunes comunitats secundàries com les pastures migeuropees (*Festuco-Brometes*), els prats de sega de muntanya (*Trisetum-Polygonion*), i els prats de baixa altitud (*Arrhenatherion*)

Les principals espècies de flora són plantes poc comunes o rares en els Pirineus, com *Alchemillia pentaphyllea*, *Arenaria biflora*, *Campanula jauvertiana*, *Saxifraga androsacea*, *Pedicularis rosae ssp. allioni*, *Festuca borderi*, *Salix daphnoides*, *Pinguicula alpina*, etc. L'espai conté, també, una elevada riquesa criptogàmica i briofítica amb diverses espècies artíctic-alpines úniques a la península Ibèrica i algunes relíquies terciàries. Destaquen per la seva notable diversitat els gèneres *Andreae* i *Sphagnum* així com els *Isoetes echinospora*, *Nitella syncarpa* i *Potamogeton alpinus*.

Valors faunístics

Descripció

La fauna és la pròpia de l'alta muntanya pirinenca, tot i que a les zones més baixes penetra la fauna mediterrània. En total destaquen 340 espècies de vertebrats, de les quals 173 estan protegides.

Dins les espècies amenaçades o rares destaquen el trençalòs, l'àliga daurada, el gall fer, la perdiu blanca, el mussol pirinenc, la perdiu xerra, el pela-roques, el milà reial, l'ermíni, la llúdriga, l'almesquera, el tritó pirinenc i la sargantana pirinenca.

De la fauna invertebrada destaca la presència d'espècies de mol·luscs que es troben de forma relictual als Pirineus, com *Pisidium hibernicum* i *Discus ruderatus* o *Phenacolimax annularis*, que no es troba a la resta del Pirineus. Hi ha espècies rares de coleòpters com *Carabus rutilans ssp opulentus* i *Rosalia alpina*.

Valors socials i culturals

Descripció

L'aprofitament turístic juntament amb els importants recursos del patrimoni artístic i els valors paisatgístics, han constituït els principals inductors dels canvis socioeconòmics que han experimentat aquests municipis.

Els principals elements artístics remarcables són la capella de Sant Maurici i l'ermita romànica de Sant Nicolau. Cal fer especial menció a l'existència d'importantes mostres de l'art romànic, encapçalat per la Vall de Boí, que va ser declarat Patrimoni de la Humanitat per la UNESCO (any 2000) i també a la Val d'Aran, la Vall Fosca, les Valls d'Àneu.

La UNESCO va declarar també Patrimoni Cultural Immaterial de la Humanitat les Festes del Foc del Solstici d'Estiu dels Pirineus, l'any 2015, que es celebren a 63 municipis d'ambdós costats dels Pirineus, alguns de la zona d'influència socioeconòmica

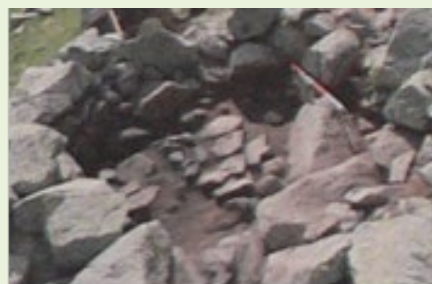

Valors arqueològics

Descripció

A les prospeccions realitzades durant els últims 14 anys s'han identificat i documentat un total de 344 troballes arqueològiques de característiques morfològiques i cronològiques diverses,

majoritàriament situades a més de 2.200 metres d'altitud. Del total de restes destaquen conjunts arquitectònics a l'aire lliure, abrics, balmes i coves amb indicis d'ocupació humana (que en alguns casos es remunta al neolític i, fins i tot, al mesolític), art rupestre, eines arqueològiques, carboneres...

Aquestes restes han estat trobades en un total de 375 jaciments, la datació dels quals ha permès identificar una ocupació humana continuada al territori des de fa uns 10.700 anys.

Fins l'any 2007 no es coneixien en tot el país restes arqueològiques datades a l'època prehistòrica per a àrees alpines. Igualment són sorprenents les traces d'un poblament d'època romana, amb ceràmica de manufactura romana, vidre, etc. en àrees d'alta muntanya.

Inventari d'equipaments

CASES DEL PARC

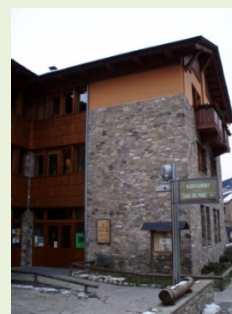
Casa del Parc de Boí (seu administrativa)

Les oficines administratives, el centre de documentació, una part de les unitats tècniques i la direcció es troben a la Casa del Parc de Boí (Alta Ribagorça), mentre que la resta de les unitats tècniques tenen la seu a la casa del Parc d'Espot (Pallars Sobirà).

Casa del Parc d'Espot

Aquestes dues infraestructures estan obertes durant tot l'any, i ofereixen informació de tota mena (accessos, normativa de protecció, itineraris recomanats, servei de guies interpretadors, servei de transport públic, audiovisuals, exposicions, etc.).

CENTRES D'INFORMACIÓ

Ecomuseu Els Pastors de la Vall d'Àssua

Situat al poble de Llessui, obert tot l'any. Actua també com a centre d'informació a part de tenir una exposició permanent sobre la ramaderia d'alta muntanya i l'ofici dels pastors i pastores.

Centre d'Informació de Senet (La Serradora)

Situat al poble de Senet, obert tot l'any. Actua com a centre d'informació Te una exposició permanent que parla sobre relacions canviants, al llarg de la història, entre les espècies animals i l'ésser humà.

Centre d'Informació d'Estany Gento

Situat a 2.000 metres i que s'accedeix amb el telefèric d'Estany Gento (Vall Fosca), que només està obert a l'estiu. Té una exposició permanent sobre la problemàtica dels ecosistemes aquàtics a l'alta muntanya pirinenca, des de les diferents vessants: flora, fauna i aprofitaments hidroelèctrics.

ALTRES EQUIPAMENTS

Campament de Toirigo	Espai i instal·lacions destinades a campaments i activitats relacionades amb els valors naturals i culturals del Parc.	
Casetes d'informació	Dins el Parc també hi ha diversos punts d'informació distribuïts en els aparcaments i altres accessos que estan oberts durant la temporada alta.	
Xalet d'Aigüestortes	És una caseta de suport a la gestió: serveix per al personal del Parc per refugiar-s'hi al hivern si fa mal temps, per fer pernoctacions quan es fan censos de fauna a primera hora del matí, etc.	
Refugi de la Centraleta	Refugi de muntanya, funciona com a refugi lliure i d'emergència quan el refugi d'Estany Llong està tancat. Situat al sector de Boí. L'ús d'aquest refugi és molt puntual.	
Cabanes de Pastors	Són cabanes on s'emmagatzema llenya i altres materials. Acullen als pastors de la comarca quan condueixen els ramats. L'ús i les pernoctacions en aquestes cabanes són molt puntuals.	
Pont de Pellers	Antic refugi de pescadors condicionat com a petita exposició sobre la fusta.	
Garatges d'Erill i Espot	Garatges on es guarden els vehicles i s'emmagatzema material. El garatge d'Erill la Vall està situat al sector de Boí i el garatge d'Espot al sector d'Espot.	
Casa Forestal de Boí (Vall de Boí)	Centre d'arxiu	

REFUGIS PROPIETAT DEL PARC

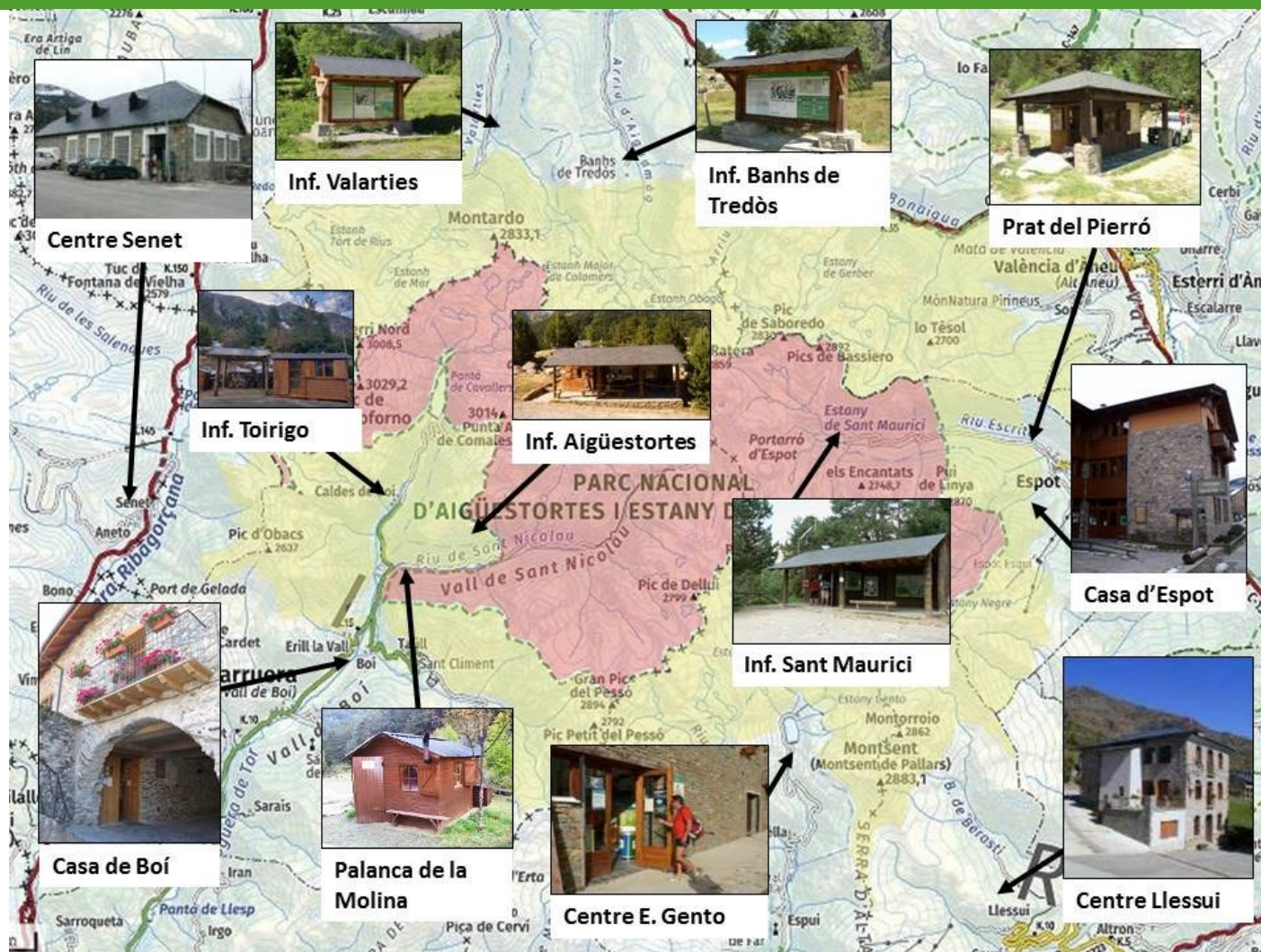
Refugi d'Estany Llong	Refugi de muntanya, obert al públic i situat al sector de Boí. La gestió del refugi és externa. Certificació AMED	
Refugi del Pla de la Font	Refugi de muntanya, obert al públic i situat al sector d'Espot. La gestió del refugi és externa.	
Refugi Ventosa i Calvell	Refugi de muntanya, obert al públic i situat al sector de Boí. La gestió del refugi és externa. Certificació AMED	

ALTRES REFUGIS AL PARC

Refugi d'Amitges	Refugi de muntanya, obert al públic i situat al sector d'Espot. El refugi pertany al CEC i la seva gestió és externa. Certificació AMED	
Refugi de la Colomina	Refugi de muntanya, obert al públic i situat al sector de la Vall Fosca. El refugi pertany a la FEEC i la seva gestió és externa.	
Refugi de Colomers	Refugi de muntanya, obert al públic i situat al sector de Naut Aran. El refugi pertany al Conselh Generau d'Aran (CGA) i la seva gestió és externa.	
Refugi del Gerdar	Refugi de muntanya, obert al públic, està situat al sector de l'Alt Àneu. El refugi pertany l'EMD de Sorpe i la seva gestió és externa.	
Refugi d'Ernest Mallafré	Refugi de muntanya, obert al públic i situat al sector d'Espot. El refugi pertany a la FEEC i la seva gestió és externa.	

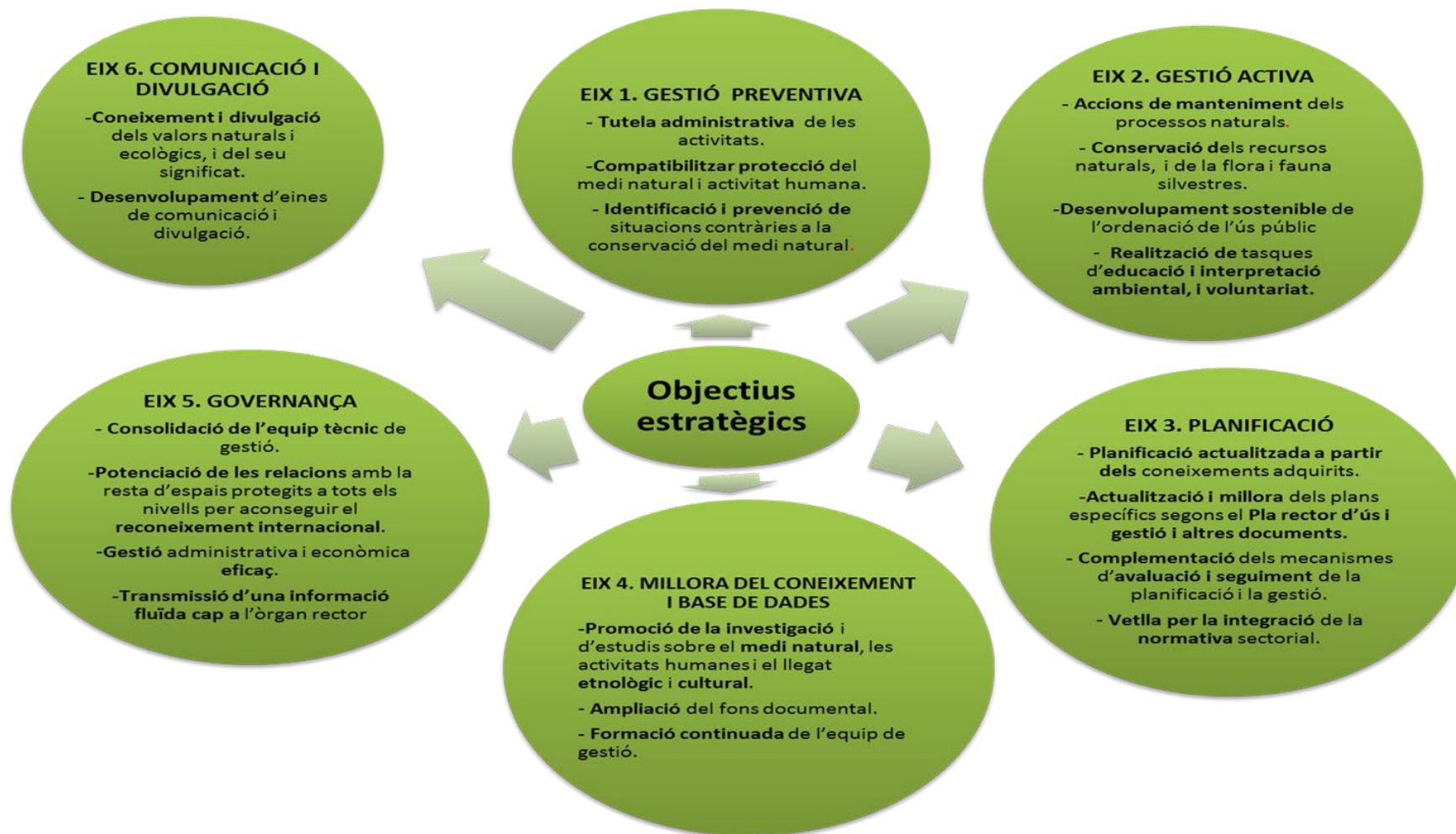
<p>Refugi Josep Ma Blanc</p>	<p>Refugi de muntanya, obert al públic i situat al sector d'Espot. El refugi pertany al CEC i la seva gestió és externa. Certificació AMED</p>	
<p>Refugi de Restanca</p>	<p>Refugi de muntanya, obert al públic i situat al sector de Naut Aran . El refugi pertany al CGA i la seva gestió és externa.</p>	
<p>Refugi de Saboredo</p>	<p>Refugi de muntanya, obert al públic i situat al sector de Naut Aran . El refugi pertany al CGA i la seva gestió és externa.</p>	

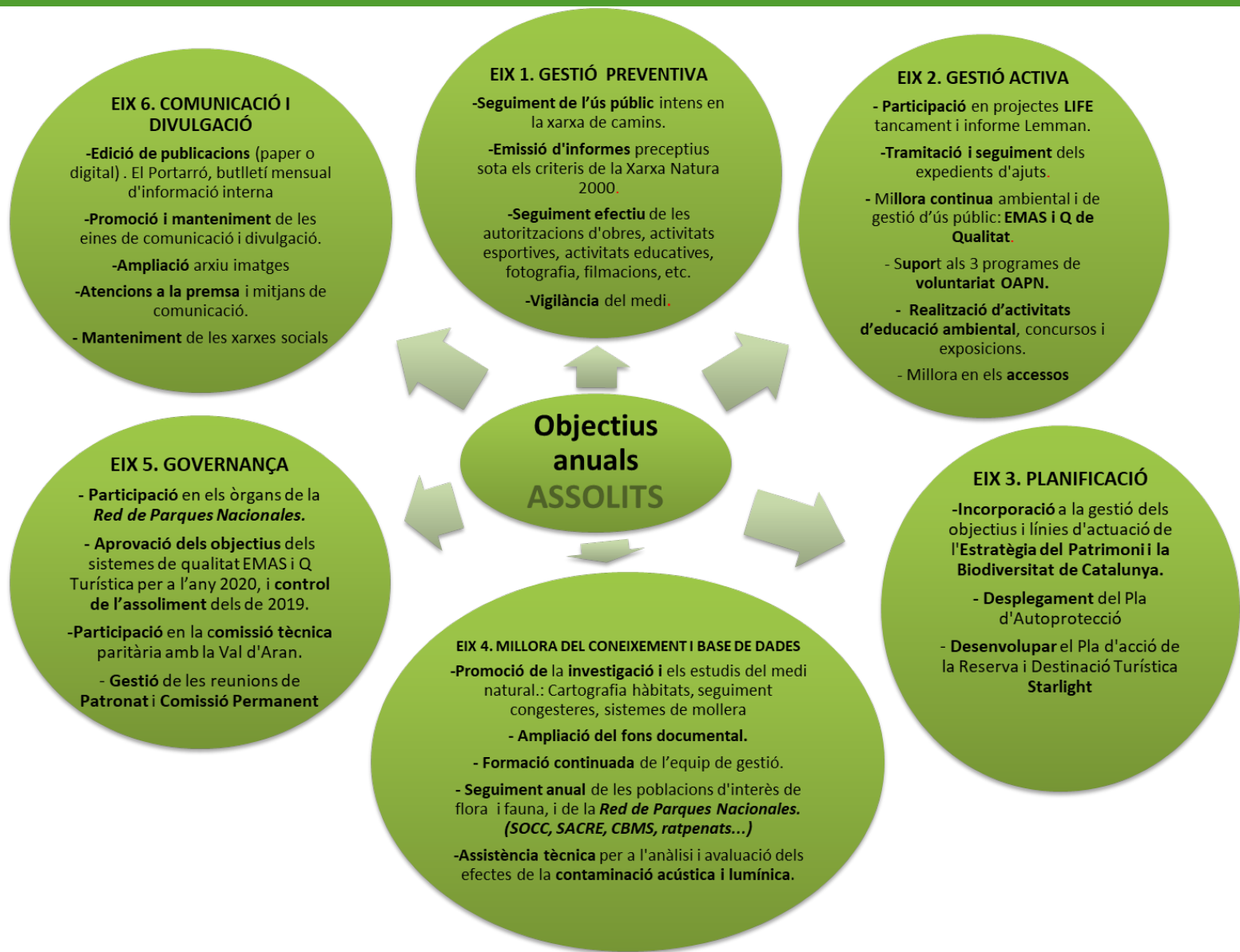
Mapa

Objectius estratègics

II. ACTUACIONS EXECUTADES

Presentació i principals actuacions

ESDEVENIMENTS DESTACATS

Malgrat la crisi sanitària viscuda durant una gran part de 2020, que ens ha obligat a modificar i replantejar moltes de les activitats, esdeveniments i formes d'actuar dels darrers anys, volem destacar les següents fites assolides.

La publicació de la Resolució TES/636/2020, de 5 de març, per la que s'estableix com a zona de **màxima protecció envers la contaminació lumínica (E1)** el territori de cinc municipis de l'entorn del Parc: Espot, la Guingueta d'Àneu, Sort, la Torre de Capdella i la Vall de Boí.

Tot i la **finalització dels projectes europeus** LIFE+LIMNOPIRINEUS i POCTEFA- GREEN, algunes de les accions per a la millora de l'estat de conservació de diversos hàbitats d'interès comunitari s'han continuat executant, com ara l'erradicació de peixos en estanys d'alta muntanya i el seguiment de tres sistemes de mollera. Això ha permès la recuperació i protecció de les poblacions d'amfibis com la granota roja (*Rana temporaria*), el tòtil (*Alytes obstetricans*) o el tritó pirinenc (*Calotriton asper*)

Imatge 1 Seguiment del sistema de molleres. Font: arxiu fotogràfic del Parc.

Un dels **objectius de l'EMAS**, certificació que s'ha **renovat aquest any** és el **nou sistema natural de depuració d'aigües residuals** del refugi d'Estany Llong que ha aconseguit rebaixar els contaminants fins complir amb els límits autoritzats, per primera vegada en la seva història. Es tracta d'una prova pilot, amb un sistema d'aiguamolls artificials de flux subsuperficial i flux vertical que es podrà exportar a d'altres refugis amb problemes de depuració d'aigües. Un pas endavant molt important per aconseguir minimitzar l'impacte ambiental dels refugis de muntanya dins el Parc. També en aquest mateix refugi s'ha renovat la instal·lació fotovoltaica, substituint tots els elements i modernitzant-los per aconseguir una major eficiència energètica i evitar l'ús d'altres energies contaminants.

Destacar, per una banda, l'**èxit reproductiu del trençalòs (*Gypaetus barbatus*)**, amb un poll volat dins la zona perifèrica (Ribera de Sant Martí) i dos més a la zona d'influència i, per una altra, la **major presència d'ós bru (*Ursus arctos*)**, sobretot en sectors de l'Alta Ribagorça, d'on es tenien menys observacions que del Pallars Sobirà o l'Aran. Dues dades molt rellevants al tractar-se d'espècies d'interès comunitari i en perill d'extinció.

Es fa un **replantejament en la realització de les activitats d'educació i interpretació ambiental**. El caràcter presencial de la majoria d'elles es transforma en formats en línia a través de xarxes socials com *Instagram* i *YouTube*, del web oficial del Parc, així com en l'ús de plataformes com *Teams*, *Zoom* o *Meet*.

Es duu a terme l'adequació i senyalització del camí per accedir al **jaciment arqueològic de Casesnoves (Vall de Boí)** des de l'estany de Llebreta, així com la renovació integral de la **Ruta de la Fauna de Senet (Vall de Barravés)**, ambdues a l'Alta Ribagorça. Unes millores que facilitaran el coneixement, per una banda, del ric llegat arqueològic de l'alta muntanya pirinenca i, per una altra, la pròpia biodiversitat d'aquest espai natural protegit. També es continua amb la línia empresa fa uns anys d'apropar als visitants i la gent del territori als valors naturals i culturals, amb la instal·lació de **miradors informatius als principals refugis**.

El **Pla d'acció de la certificació Starlight** ha tingut un protagonisme especial amb la inauguració dels miradors astronòmics de Vilaller i de Sant Quirc de Durro, que permetran la descoberta i gaudi del cel nocturn, així com localitzar les principals estrelles i constel·lacions de l'Univers.

El **nombre de visitants** que al 2020 han visitat el Parc i el seu entorn, ha estat de **470.744 persones, un 16% menys** que l'any anterior. La major part dels visitants s'han concentrat durant el període d'estiu, quan les mesures de confinament van ser més laxes. Un canvi de tendència molt interessant ha estat que els visitants, en trobar-se uns accessos principals amb força restriccions, han derivat les visites cap a altres valls secundàries, generant un increment de visitants molt elevat en la zona perifèrica de protecció alhora que baixava al Parc Nacional estricte, així com el nombre de les visites a les Cases del Parc i altres equipaments d'atenció al públic.

Imatge 2 Mirador astronòmic. Font: Arxiu fotogràfic del Parc.

El **Bus del Parc**, un any més i malgrat les dificultats conegudes, consolida el seu servei de transport i circumval·lació territorial, amb un total de **3.357 usuaris**, fent evident la seva utilització turística però també entre la població local, com a transport sostenible que connecta els diferents pobles de les comarques del Parc.

Pel que fa a la difusió, es publica el número 39 de la revista **El Portarró**, dedicat al món de l'astronomia i a la certificació Starlight.

Imatge 3 Portada El Portarró 39. Font: Parc Nacional

Finalment esmentar la feina desenvolupada per les unitats funcionals del Parc en **l'adaptació i la creació de protocols** periòdics i revisables, per adaptar-nos a la crisi sanitària que ens colpeja i garantir així la seguretat tant de les persones que hi treballen com la de les que ens visiten.

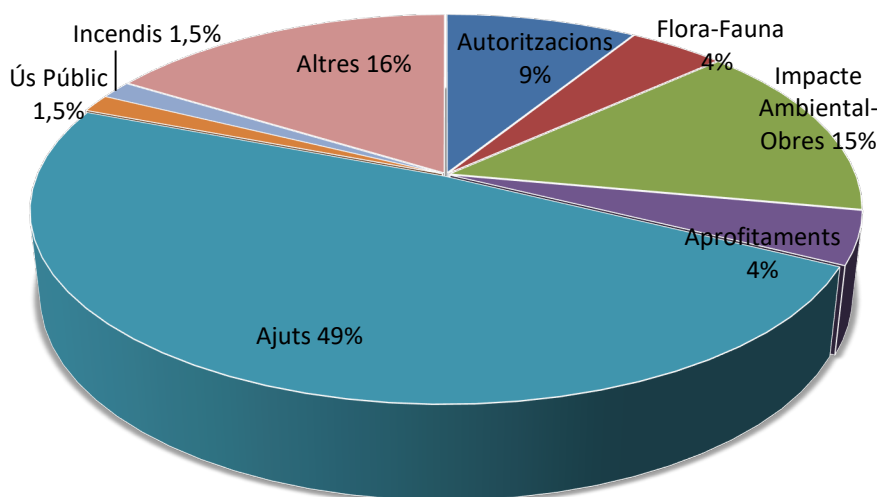

Eix 1. Gestió Preventiva

1.1. INFORMES I AUTORITZACIONS

1.1.1 Informes

Tramitats 68 informes sobre els següents temes: 6 d'autoritzacions i 1 d'ús públic, 3 de flora-fauna, 3 d'aprofitaments, 10 d'impacte ambiental i obres, 11 d'altres, 1 d'incendis i 33 d'ajuts a la investigació de l'OAPN. De tots els tramitats, 35 són favorables, 21 favorables amb condicionants, 1 amb consideracions, 1 desfavorable, 1 que no afecta i la resta són informatius.

Gràfic 1: Informes elaborats. Font: elaboració pròpia

Informes Impacte Ambiental

En compliment del Pla rector d'ús i gestió, aprovat mitjançant el Decret 39/2003, de 4 de febrer, i la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, s'han emès els informes que es relacionen a la taula següent:

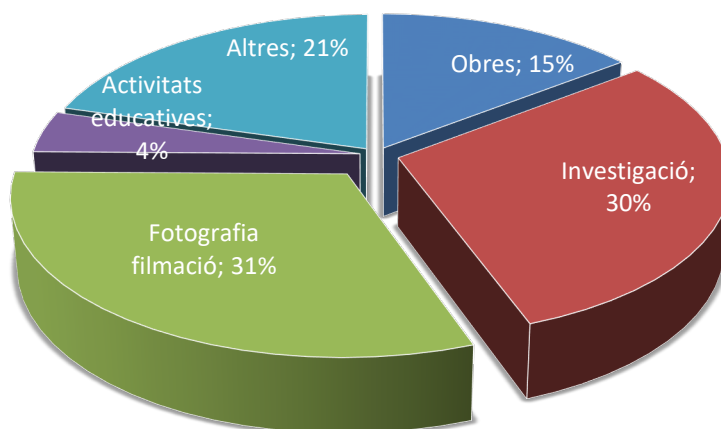
Núm.	Títol	Conclusions
08/20	Informe sobre l'avaluació d'impacte ambiental simplificada de l'ordenació d'ordenació forestal de la Mata de València.	Favorable amb esmenes
28/20	Informe sobre el procediment d'avaluació d'impacte ambiental del projecte de substitució dels remuntadors TS Pla de Beret i TS Clot Der Os, ubicats al Pla de Beret de l'estació d'esquí de Baqueira Beret al terme municipal de Naut Aran (Expedient: IMP20/055 – OTAALL20200130).	Favorable amb condicionat

Taula 1. Informes elaborats dins el procediment d'avaluació ambiental Font: elaboració pròpia.

1.1.2. Autoritzacions

D'acord amb l'Ordre de 7 d'octubre de 1987 i amb el Decret 148/1992, de 9 de juny, s'ha donat i s'ha fet el seguiment de **117 permisos**: 17 especials d'obres, 35 d'investigació, 36 de fotografia, 24

d'altres (7 per sobrevolar, 6 per curses, 4 per activitats esportives amb vehicle i 4 d'altres) i 5 d'activitats educatives.

Gràfic 2: Autoritzacions donades Font: elaboració pròpia

1.1.3. Targetes d'accés

S'han repartit **322 targetes** de pas de veïns, 99 de servei de transport públic, 8 de propietaris, 64 de vehicles de servei, 2 a ramaders d'Espot i 11 per a persones amb mobilitat reduïda. A més a més han tingut accés 64 vehicles de servei per a fer feines d'investigació, obres o fotografia, i 34 de servei sense targeta nominal.

1.2. VIGILÀNCIA

La vigilància s'organitza a través de les oficines comarcals del Pallars Sobirà i de l'Alta Ribagorça amb tres patrulles especials d'agents rurals: una amb seu a Sort, (Delta 372) i dues al Pont de Suert, (Delta 392 i 939). A més a més, els Agents Rurals del Pallars Jussà, de la zona perifèrica del Pallars Sobirà i de la Vall d'Àssua realitzen actuacions a la zona perifèrica de la Vall Fosca, de les Valls d'Àneu, de Llessui i de Besiberri. La vigilància de la Val d'Aran és desenvolupada pels Agents Forestaus e Mieiambientaus del Conselh Generau d'Aran.

S'han realitzat **2.762** actuacions a les comarques del Pallars Sobirà, Pallars Jussà i Alta Ribagorça, enfront de les **2.733** de l'any 2019. L'àmbit d'actuació que correspon al Parc: 824 al Parc Nacional, 616 a la zona perifèrica i 1.322 a la zona d'influència,

S'han produït **126** denúncies. Per tipologia: 59 de pernoctació, 12 d'acampada, 21 circulació, 3 de pesca, 1 de foc, 12 d'electrocució, 6 de bany no autoritzat, i 2 de gos deslligat, 10 són actes per control de visitants i activitats relacionades amb el Covid-19.

El Cos d'Agents Rurals destaca als seus informes, que hi ha hagut un increment notable de visitants, després de la fase de confinament per la pandèmia. També apuntar que als seus informes, indiquen com a tasques el control de visitants autoritzats per la normativa Covid-19 i activitats, una novetat respecte a anys anteriors.

El SEPRONA ha realitzat serveis periòdics de vigilància i protecció així com control de les activitats lúdiques, científiques i d'altre caire que s'han vingut practicant durant aquest any. Es van formular

8 denúncies a la Llei 12/1985, de 13 de juliol, de Espais Naturals i a la Llei 10/1999, de 30 de juliol sobre tinença de gossos considerats potencialment perillosos, en concordança amb el Decret 39/2003, Pla d'ús i gestió

Detallades són: 3 per portar gossos deslligats, 4 per tinença de gos considerat potencialment perillós en espai públic sense morrió, i una per recol·lecció de bolets sense autorització.

Les patrulles especials han desenvolupat, entre d'altres, aquestes tasques:

- Recollida i recuperació d'animals salvatges ferits.
- Recollida i dipòsit d'animals salvatges morts.
- Acompanyament de persones.
- Seguiment de l'estat de les poblacions de fauna autòctona protegida (isard, gall fer, trençalòs, perdiu blanca, ós), i cens cinegètics.
- Recollida de mostres de fauna.
- Control i assessorament als visitants pel que fa a itineraris, llocs d'interès, normes de comportament i atenció ciutadana: rescat i recerca de persones perdudes i assistència a persones amb dificultats.
- Vigilància i control de les activitats realitzades.
- Seguiment de refugis, cabanes i senyalització: estat de conservació, deixalles i operativitat de les emissores d'emergència.
- Vigilància del compliment de la normativa del Parc.
- Col·laboració en la neteja i amb les unitats de Medi Natural i Ús Públic.
- Feines de suport als refugis.
- Treballs de control de fauna, de nivometeorologia i d'estudis i investigacions.

Els grups de rescat de muntanya dels Bombers de la Generalitat han efectuat **137 actuacions** en: **3 rescat en medi fluvial, 22 recerques de persones perdudes, i 112 rescats de muntanya.**

La unitat de **Mossos d'Esquadra de Muntanya**, ha realitzat un total **64 actuacions**, de les quals, d'inspecció al Parc: 3 de les vies d'accés, 13 d'escalada en roca, 16 d'indrets/itineraris a peu, 1 d'itineraris d'alpinisme; 3 de rescat/salvament, 24 als refugis, i 4 de seguretat ciutadana.

La unitat regional de medi ambient dels Mossos d'Esquadra, ha treballat 8 dies de servei planificat al Parc, efectuant 12 denúncies de trànsit a la carretera de Cavallers, i aixecant 1 acta per foc a la zona perifèrica.

El cos de **Mossos d'Esquadra** a la comissaria del Pont de Suert ha aixecat 49 actes per pernoctació al Parc, han tramitat 37 butlletes a la carretera d'accés a Cavallers i 8 a la carretera d'accés a Caldes de Boí

El Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural, a través dels serveis Territorials de Lleida comuniquen els següents expedients sancionadors incoats en matèria de circulació motoritzada:

Expedients sancionadors: Circulació motoritzada	
Municipi	Número d'expedients
Espot	6
La Vall de Boí	18
Alt Àneu	5
La Torre de Capdella	1
TOTAL	30

Taula 2 Estat dels expedients sancionadors 2020 DARP. Font: Jurídic Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca Alimentació i Medi Natural

Segons comunica el Servei Jurídic del Departament de Territori i Sostenibilitat, han estat tramitats un total de 93 expedients sancionadors, 17 d'ells finalitzats amb resolució sancionadora notificada, 8 arxivats, i la resta en tràmit.

Fase de la tramitació: Departament Territori i Sostenibilitat

TIPUS EXPEDIENTS

	PENDENT OBRIR	EN TRAMITACIÓ	ARXIVATS	RESOLTS	TOTAL
PERNOCTAR	24	37	7	12	80
ACAMPADES	0	7	1	3	11
BANYAR-SE	0	0	0	2	2
VOL AMB DRON	0	0	0	0	0
TOTAL	24	44	8	17	93

Taula 3. Estat dels expedients sancionadors 2020. Font: Jurídic Departament Territori i Sostenibilitat

Eix 2. Gestió Activa

2.1. CONSERVACIÓ DEL PATRIMONI NATURAL

2.1.1. Gestió d'Habitats d'Interès comunitari (HIC) Gestió HIC (Gestió hàbitats)

Les principals actuacions relacionades amb la gestió d'habitats han estat les emmarcades en diferents projectes europeus en que el Parc participa activament o en actuacions que han donat continuïtat a projectes que, tot i que ja han finalitzat, tenen molta rellevància per a la conservació d'aquests hàbitats.

Projecte POCTEFA – GREEN

Es va posar en marxa el 2016 en el marc del programa POCTEFA 2014-2020, i aquest any s'ha tancat administrativament. Ha estat un projecte de cooperació transfronterera entre espais naturals dels Pirineus amb 22 socis espanyols, andorrans i francesos que comparteixen reptes similars com la preservació, gestió i posada en valor dels territoris del Massís Pirinenc.

L'objectiu principal del projecte ha estat reforçar la coordinació entre espais naturals i els seus gestors.

S'ha participat activament en l'**Acció 6. Protegir i millorar la qualitat dels ecosistemes lacustres i torbosos dels Pirineus.**

L'**acció 6.1** del projecte GREEN per **Millorar el coneixement i la conservació dels estanys del massís pirinenc**, ha establert una xarxa d'estanys repartits per tot els Pirineus, 6 d'ells al Parc, que servirà de punt de partida pel seguiment a llarg termini de la biodiversitat d'aquests ecosistemes, utilitzant una metodologia estandarditzada.

S'ha elaborat una exposició itinerant sobre els estanys de muntanya pirinencs, funcionament, biodiversitat, història i resultats de l'acció.

Imatge 4 i 5. Revisió d'inici de temporada al tancat d'exclusió de pastures al Pletiu d'Erdo i visita de retirada de bateries al tancat del Tou de les Olles. TM de La Vall de Boí Font: arxiu fotogràfic del Parc Nacional.

Dins l'**acció 6.2** del projecte per **conservar i restaurar les zones de torberes**, es realitza per tercer any el seguiment de tres sistemes de molles (fonts carbonatades d'Estanyeres, Pletiu d'Erdo i Tou de les Olles) on s'ha instal·lat un sistema d'exclusió de pastura en una zona.

Es realitzen inventaris de vegetació (10 inventaris 1x1m en cada sistema, 5 a la zona exclosa de pastura i 5 fora), anàlisi de la estructura funcional (alçada, recobriment i distribució de la biomassa aèria en grups funcionals), fullatge d'una espècie indicadora (*Carex nigra*) i avaluació del nivell freàtic.

En general, les diferències observades entre la zona de exclusió y la zona pastada són petites o variables. Paràmetres com alçada i densitat són superiors a la zona de exclusió, per tant amb menor exposició del sòl a la degradació i major nivell de floració i fructificació. La composició específica i el recobriment de la vegetació mostra mínimes variacions, fet que s'explica per la forta inèrcia de les comunitats d'alta muntanya davant els canvis. Es preveu que l'efecte additiu dels petits canvis serà més notable en uns quants anys.

Imatge 6 i 7 Tancat d'exclusió de pastures al Pletiu d'Erdo. Estat de la vegetació fora i dins del tancat (imatge esquerra) i avaluació del freàtic (imatge dreta). TM de La Vall de Boí. Font: arxiu fotogràfic del Parc Nacional.

Projecte FLORAPYR AVANCE (2020 – 2022)

El projecte FLORAPYR AVANCE 322/19 (2020 – 2022) té com a objectiu contribuir a l'Observatori Pirinenc del Canvi Climàtic (OPCC) i combatre la vulnerabilitat de la flora dels Pirineus tant rica en endemismes i tant sensible als augments de temperatura.

Aquest projecte és la continuació de dos anteriors finançats també mitjançant la convocatòria POCTEFA de cooperació transfronterera. El primer projecte (2011-2013) va donar com a resultat l'Atlas de la Flora dels Pirineus on per primera vegada s'agrupaven en un únic portal web totes les dades de la flora d'ambdós vessants de la serralada, mentre que en el segon (2016-2019) es va realitzar, entre d'altres, una versió dinàmica i actualitzada d'aquest portal i, mitjançant l'aplicació de la metodologia IUCN, es va obtenir la primera llista vermella de plantes amenaçades.

El Parc ha donat continuïtat en el suport logístic per fer el seguiment florístic i fenològic de les parcel·les permanents establertes a la localitat de Ratera, realitzades per personal de la Universitat de Barcelona i ha col·laborat de nou atorgant les autoritzacions necessàries per a dur a terme tots aquests estudis dins dels seus límits per poder executar-los.

Projecte LIFE+ Limno Pirineus

El projecte LIFE+ Limno Pirineus, finalitzat el 2019, ha estat coordinat pel Centre d'Estudis Avançats de Blanes (CEAB-CSIC) amb participació d'experts de la Universitat de Barcelona, i ha estat destinat a la recuperació d'hàbitats i espècies aquàtiques de l'alta muntanya dels Pirineus.

El projecte ha comprès l'actuació en tres espais de la Xarxa Natura 2000 dels Pirineus: el Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici, el Parc Natural de l'Alt Pirineu i l'Estanho de Vilac, situat a la Vall d'Aran. Amb l'objectiu de millorar l'estat de conservació d'hàbitats com ara les molleres, les fonts carbonatades i els rius i estanys d'alta muntanya

Per tal d'assolir l'objectiu de l'erradicació total s'han efectuat les actuacions següents:

- Captura dels exemplars restants de la població de barb roig de l'estanyat nord del circ de Dellui. S'han capturat 14 exemplars, representant menys del 0,1% de les captures totals fins ara acumulades des del 2015.
- Captura dels darrers exemplars de la població de truita del curs alt del riu del barranc de Dellui. Només s'ha capturat 1 exemplar de truita de talla mitjana (22 cm) i no se n'ha observat cap altra.
- Captura dels exemplars restants de truita comuna a l'estany gran del Cap del Port de Peguera i el curs alt del seu riu de sortida. S'han capturat únicament 6 exemplars (tots ells de mida entre 10 – 11 cm, que representen un 0,36% respecte les captures acumulades des de l'inici del procés d'erradicació el 2016.

Gràcies a la eliminació o reducció dràstica d'aquests peixos, la transparència dels estanys ha augmentat i les poblacions de crustacis s'han recuperat. Es constata la presència i existència de diferents amfibis als estanys com la granota roja (*Rana temporaria*), gripau comú (*Bufo spinosus*), tritó palmat (*Lissotriton helveticus*) i tritó pirinenc (*Calotriton asper*). La previsió és que les poblacions d'amfibis vagin augmentant progressivament en els propers anys.

- **Protecció i millora de la qualitat de torberes i de fonts calcàries:** Es segueix revisant el seu funcionament i el manteniment periòdic del tancat (la fauna salvatge el malmet de forma recurrent).
- **Recuperació de les molleres de la Font Grossa (HICs 7110* i 7140):** Es segueix col·laborant en la vigilància i manteniment de la tanca perimetral que es mantindrà fins que les espècies estiguin estabilitzades, així com en el finançament per continuar amb el seguiment dels hàbitats restaurats per determinar quins resultats s'han obtingut en quant a la implantació i creixement de les espècies introduïdes com a bàsiques (alteracions i dificultats en la implantació, creixement, viabilitat i competència entre elles, valoració de la metodologia emprada i del disseny de restauració...) i valorar la qualitat del conjunt com a hàbitat en recuperació. En el cas del seguiment dels esfagnes és especialment interessant per poder avaluar les possibilitats de fer restauracions amb aquestes espècies en espais relativament marginals i dislocats com són les molleres pirinenques. I també per explorar l'èxit de la conservació ex situ d'espècies rares i amenaçades fonamentalment per aquesta causa, com és *S. magellanicum*.

Imatge 8 i 9 Filat elèctric per a l'exclusió de pastures a la Font Grossa, TM Espot Font: arxiu fotogràfic del Parc Nacional.

Participació en altres projectes europeus

- **Projecte Life RESQUE ALPYR** (*Restoration of aquatic ecosystems of protected areas from the Alps and Pyrenees*): es proposa com a continuació del projecte Life Limnopirineus i del POCTEFA GREEN, amb la participació de quatre zones incloses a Xarxa Natura 2000: SCIs Aigüestortes (ES0000022) i Alt Pallars (ES5130003), a Espanya, i Parco Nazionale del Gran Paradiso (IT1201000) i Parco Naturale Mont Avic (IT1202000), a Itàlia.
- L'objectiu principal del projecte és la millora i conservació dels hàbitats d'interès comunitari (alguns d'ells prioritaris), i d'espècies de la Directiva Hàbitats presents a les diferents zones del projecte. Entre les actuacions principals es troben l'erradicació d'espècies exòtiques de peixos d'estanys de muntanya per a la recuperació dels hàbitats i fauna originària, la restauració activa de zones de molleres amb exclusió de pastures i implantació de vegetació, la recuperació d'herbassars higròfils altimontans o de la base de l'estatge subalpí per revertir a pèrdua de biodiversitat i l'aturada del procés de forestació espontània de molleres mitjançant la tala selectiva de pins.
- **Projecte PROSAVE** (*Preserving and RestOring the biodiverSity And ecosystem serVicEs*), de la convocatòria Green Deal del programa europeu Horitzó 2020, es presenta com a projecte complementari a l'anterior amb l'objectiu de promocionar restauracions a més gran escala (amb la participació de 38 socis de 14 països) prenent com a replicables a nivell europeu projectes de restauració que hagin tingut iniciatives finançades dins del programa Life.
- **Projecte Life DryInnoSan** (*Innovative and sustainable dry sanitation for human and enviromental health*), amb socis de Finlàndia, Suècia i Espanya, i finalment desestimat, tenia l'objectiu de reduir els riscos ambientals i per la salut humana causats per deficiències en el sanejament en els abocaments fora dels sistemes de clavegueram o sense tractament d'aigües residuals proposant utilitzar sanejament sec (lavabos secs).

Recollida i retirada d'escombraries abandonades pels visitants

Les escombraries recollides sumen un total de **78,91kg dins la zona estricta** i **64,99 kg a la zona perifèrica** de protecció. Es recullen 7,00 kg menys que l'any passat.

Les hores destinades a aquesta tasca, per part de la brigada, ha sigut de 1.142,5 hores, 127 hores menys que l'any anterior.

Restauració d'àrees degradades

Es realitzen les mesures pertinents per determinar l'impacte de l'ús públic intens en **7 camins** i **2 àrees**, segons la instrucció tècnica ITA 10.06.

2.1.2. Gestió EIC (gestió espècies)

Control d'espècies de flora invasores

Imatge 10. *Helianthus tuberosus*

Font: Sanz *et al.*, 2004.

L'any 2015 es va detectar la presència de l'espècie *Helianthus tuberosus* a un talús de la carretera d'accés a l'estany de Sant Maurici, a uns 300 m de l'entrada a la zona perifèrica. Aquesta planta apareix al llistat del Reial Decret 630/2013, de 2 d'agost, pel qual es regula el llistat i catàleg espanyol d'espècies exòtiques.

Es tracta d'una planta que es va introduir a Espanya i Europa de manera intencionada com cultiu agrícola destinat a l'aprofitament dels seus tubercles comestibles i farratgers, i posteriorment com a planta ornamental i també per a l'obtenció de bioetanol (Sanz *et al.*, 2004).

Tot i que es tracta d'una planta amb una elevada capacitat de propagació i resulta molt difícil erradicar-la, **no s'ha detectat cap exemplar** a les vores dels accessos

Fauna

Gestió del trençalòs (*Gypaetus barbatus*)

▪ Punt d'alimentació suplementària (PAS) de les Planes de Son

El PAS de les Planes de Son ha funcionat per part de MónNatura Pirineus de la Fundació Catalunya la Pedrera. S'han fet aportacions al PAS durant 9 mesos l'any, abocant una quantitat total de carn i ossos de 1.790 kg.

G	F	M	A	Mg	J	Jl	Ag	S	O	N	D	Total
190	115	180	180	225	270	210	240	180	0	0	0	1.790

Taula 3. Observacions de biodiversitat associats al PAS de Planes de Son durant l'any 2020 Font: MónNatura Pirineus.

- **Punt d'alimentació suplementària de Llebre**

Mantingut pel Cos d'Agents Rurals i on només s'han fet dues aportacions procedents d'escorxadors i la resta amb animals morts amb un total de 336 kg.

- **Compatibilització amb els vols aeris al Parc**

Per tal de compatibilitzar els vols d'helicòpter per raons de serveis i/o obres amb la plena garantia del procés reproductor de l'espècie s'ha tingut en compte aquest aspecte a l'hora de l'autorització respectiva per part de l'òrgan gestor de l'espai natural, d'acord amb el que preveu el *Decret 282/94 de 29 de setembre, pel qual s'aprova el Pla de Recuperació del Trencalòs*.

S'ha mantingut la restricció de vol per trobar activitat en els territoris següents:

Zona 4. Solanet d'Espot (342334/ 4716676)

Zona 5. Bonaigua (341490/4723298)

Zona 6. Moró-Caregue (339400/4705885)

Zona 7. Entrada ribera de Valarties (324640/4728201)

2.2. GESTIÓ DEL PATRIMONI CULTURAL, ETNOLÒGIC I PAISATGE

2.2.1. Patrimoni cultural i etnològic

Arqueologia

L'any 2004 es va iniciar la prospecció arqueològica de superfície sistemàtica del Parc. Aquesta activitat ha permès localitzar i documentar fins a 375 jaciments. Addicionalment, s'han efectuat i culminat excavacions en extensió als jaciments de l'Abric de l'estany de la Coveta, la Cova del Sardo i l'abric de Les Obagues de Ratera. Tot plegat fa del Parc la zona de tots els Pirineus amb una documentació arqueològica més extensa i més exhaustiva que combina conjunts de dades de superfícies, seqüències cronològiques i registres de jaciments concrets de referència en l'àmbit de l'arqueologia de zones de muntanya europees.

L'any 2019 s'inicia l'excavació del jaciment del Portarró d'Espot dins l'actuació emmarcada en el projecte *CLT009/18/0032-Muntanyes humanes. Arqueologia del pastoralisme i l'agricultura al Pirineu Occidental* finançada a través de l'ajut *PDR-67/2020 Excavació i estudi de les fases d'ocupació de la prehistòria recent al jaciment del Portarró*.

La planificació de la campanya contemplava la possible finalització de l'excavació de la Zona B, esgotant el potencial arqueològic de l'Abric 2 i de la seva zona adjacent. També preveia avançar en la documentació d'ocupacions arqueològiques d'època prehistòrica a la Zona A, si bé es preveia que no es podria completar l'exhumació de totes les fases presents a l'Abric 1. En tot cas, el seu desenvolupament havia d'ampliar, de forma molt significativa, el coneixement de l'assentament humà en aquest indret al llarg de successius períodes temporals.

Els resultats de la campanya arqueològica al jaciment del Portarró són plenament satisfactoris. La intervenció a l'Abric 1 ha permès documentar extensament la seva ocupació en època romana i ha aportat uns materials poc freqüents al Parc que permeten abordar l'estudi d'un període molt poc conegut de la seva història. De confirmar-se la presència d'un assentament vinculat al món romà, s'obren noves perspectives sobre el procés de romanització de les zones més elevades dels Pirineus occidentals de Catalunya. De fet, aquesta presència podria relacionar-se amb l'arrel llatina del propi terme Portarró que remet al vocable llatí Portorium vinculat a una zona de pas i de taxació

de mercaderies. També a l'Abric 1 s'ha confirmat la presència d'ocupacions prehistòriques, la més recent de les quals ja ha sigut en gran mesura excavada.

A l'Abric 2 s'ha pogut completar l'excavació del seu interior. Els resultats del treball de camp ja permeten confirmar l'existència de dues fases d'ocupació prehistòriques, la més recent de les quals correspon a inicis de l'Edat del Bronze. Previsiblement, la primera d'elles confirmarà la datació de finals del Neolític obtinguda en el petit sondeig de l'any 2005. D'altra banda, és especialment rellevant la localització de diversos fogars a l'exterior de l'abric, així com algunes restes de tronc cremats que podrien correspondre a alguna estructura arquitectònica. Per la seva relació amb els contextos excavats i datats l'any 2019, la seva cronologia més provable és de finals del Neolític, amb una antiguitat propera als 5.000 anys. Si es confirma aquesta dada, aquest jaciment pot estar contenint evidències arqueològiques neolítiques a l'aire lliure, un fenomen molt poc habitual a Catalunya i excepcional en àmbits d'alta muntanya.

Imatges 11 i 12 Inici de l'excavació a l'Abric 2 on es delimita UE B 2A2 Amp. i visió general del nivell B-4A2 que previsiblement defineix l'ocupació de finals del Neolític de l'Abric 2. Font: GAMB.

2.3. ÚS PÚBLIC I EDUCACIÓ AMBIENTAL

2.3.2. Informació als visitants

Cases del Parc

Les Cases del Parc, els centres d'informació i punts d'informació compten amb personal propi de la Generalitat de Catalunya o de l'empresa Forestal Catalana S.A. per a realitzar aquesta funció. Les oficines de turisme de les quatre comarques també realitzen una tasca informativa important, de forma coordinada amb el Parc.

Degut a la situació de la pandèmia, les Cases del Parc de Boí i d'Espot han estat tancades a l'atenció de visitants durant el període del primer confinament, en concret des del dilluns 16 de març fins al dissabte 13 de juny, a més dels festius habituals al llarg de l'any; 1 i 6 de gener, i 25 i 26 de desembre.

De forma també excepcional, a partir del març de 2020 s'han eliminat les activitats presencials de qualsevol tipus a les cases del Parc, a excepció de les tasques d'informació. D'aquesta forma els audiovisuals, exposicions i cursos de forma presencial no s'han dut a terme.

A la **Casa de Boí** s'han atès directament (atenció al públic, projeccions d'audiovisuals i activitats diverses) **8.640 persones** un 56,9% menys que l'any anterior. També s'ha fet 1.918 atencions indirectes (telèfons, correu ordinari i electrònic), augmentant lleugerament respecte l'any anterior degut a les consultes realitzades durant els períodes de tancament.

A la **Casa d'Espot** les atencions directes han estat **8.771 persones**, mentre que les indirectes, 739.

Centres d'Informació

Centre d'informació de Llessui - Ecomuseu Els Pastors de la Vall d'Àssua

Aquest centre ha funcionat amb dues persones una a jornada completa i l'altre amb un 80% de la jornada. S'han atès **3.197 persones** de forma directa i 359 de forma indirecta (per telèfon o correu electrònic). Un total de 3.753 persones han rebut atenció al llarg de l'any, una xifra que suposa un descens del 54,6% respecte al 2019.

D'entre aquestes persones ateses, 556 persones (15%) han realitzat alguna activitat concertada prèviament (visita guiada a l'Ecomuseu, introducció al mateix, activitats monogràfiques, etc.), en els períodes compresos entre gener i març, i d'agost a novembre, període en que es van reprendre les visites guiades amb reserva prèvia i grups reduïts.

Centre d'informació de Senet *La Serradora*

El centre ha funcionat els mateixos dies que les Cases del Parc. En dies puntuals, el personal del sector de Boí han anat a cobrir el centre. El total de **persones ateses** ha estat de **864** (-45,7%), entre atencions directes i activitats realitzades. S'ha realitzat també 265 atencions informatives indirectes, tant telefòniques com via correu electrònic, registrant un fort augment durant el període de confinament, ja que aquest centre centralitza les respostes dels correus que arriben a la bústia genèrica (pnaiguestortes@gencat.cat)

El centre també actua com a punt de difusió electrònica d'informació sobre el Parc (activitats, publicacions...). En total s'han fet 61 enviaments a 56.069 destinataris. S'ha revisat també el directori de mailings.

Centre d'informació d'Estany Gento

Situat a la planta baixa de l'àrea de serveis de la terminal superior del telefèric Sallente-Estany Gento, el centre ha obert els mesos d'agost i setembre, coincidint amb els mesos de funcionament del telefèric. Han treballat dues persones mantenint obert el centre tots els dies.

El nombre total de visitants ha estat de **3.004 persones**. Aquesta xifra representa un descens del 24,5% respecte l'any anterior. La tendència en l'afluència de visitants és força diferent d'altres anys: en primer lloc, per la situació de la pandèmia i, en segon lloc, perquè el Telefèric que permet accedir al centre va estar tot el mes de juliol fora de servei. Per això es va habilitar un punt d'informació provisional a l'estació inferior, a l'embassament de Sallente, on el nombre de visitants es va reduir dràsticament durant aquest mes.

Punts d'informació

Aquests punts es troben situats a dos indrets on l'afluència de públic és força notable: el planell d'Aigüestortes i l'estany de Sant Maurici. Les casetes d'informació es troben integrades dins dels aixoplucs de visitants d'aquests dos llocs, molt a prop de les parades del servei de transport públic. Ambdues van estar obertes durant els tres mesos d'estiu.

A Aigüestortes s'han atès un total de **6.328 visitants**, un 34,0% més que l'any anterior ja que al 2019 el punt d'informació vas estar tancat durant el mes de juliol. Sant Maurici s'ha obert alguns dies entre setmana, de forma puntual, degut a la manca de personal. S'han atès a **795 persones**.

Punts d'informació de Colomers i Valarties

Imatge 13 Vistes dels estanhs Redon i Long de Colomers. Font: arxiu fotogràfic del Parc.

A la **vall d'Aiguamòg**, segons les dades facilitades per l'*Oficina d'Informacion Turística dera Val d'Aran*, s'han atès 13.109 persones en el punt de l'aparcament dels *Banhs de Tredòs*, 3.346 més que en el mateix període de l'any anterior (juliol i agost).

El Conselh Generau d'Aran, ha realitzat una prova pilot a Valarties, limitant-ne l'accés amb vehicle privat, a partir del poble d'Arties. Per aquest motiu es va habilitar un nou punt d'informació on s'han atès a 3.804 persones.

Altres accessos

Les persones informades en aquests punts són 13.644 a la Palanca de la Molina (-14,2%), 20.628 a Toirigo (-15,6%) i 16.324 al Prat de Pierró (-19%).

De forma excepcional la darrera quinzena d'agost i primera de setembre s'ha contractat una persona de suport per a gestionar els accessos a la ribera de Caldes, ja que s'han registrat greus problemes d'accés.

Punts d'informació automàtics

Els punts d'informació 24h funcionen a través de pantalles tàctils. Degut a la Covid-19 aquestes pantalles s'han deixat fora de servei degut a les possibilitats de contagi que generen aquests tipus de dispositius tàctils.

Per a garantir la informació en punts exteriors als centres del Parc, s'han editat uns cartells amb els plànols del Parc i itineraris recomanats per a la seva descàrrega a través de codis QR (resposta ràpida).

2.3.3. Educació ambiental

Itineraris de natura guiats

Aquest any ha marcat un punt d'inflexió inesperat respecte de les activitats d'educació i interpretació ambiental que el Parc ha vingut desenvolupant durant els darrers 30 anys. El procés de pandèmia i posterior confinament a mitjans de març, les restriccions d'accessibilitat així com la congelació dels programes d'activitats fins a l'acabament de l'any han generat una situació i uns resultats, on la realitat viscuda ha superat qualsevol previsió fictícia al respecte.

L'any ha tingut dues fases: una i primera, fins al moment del tancament al públic dels equipaments i infraestructures del Parc, produïda el 16 de març; i per una altra, la realització, a partir d'aquells moments, d'algunes de les activitats, previstes com a presencials, en formats en línia.

En el primer període, coincident amb l'època hivernal, el tancament ens va agafar en plena campanya de sortides de raquetes i, a posteriori, la major part d'activitats ja s'han desenvolupat en línia o senzillament s'han anul·lat.

En tot cas, volem posar en valor que les empreses del territori, adscrites o no a l'Associació de Guies Interpretadors del Parc Nacional (AGIPN) han sigut, pràcticament, la única oferta educativa i lúdica que ha pogut oferir activitats presencials, en funció dels protocols vigents en cada moment, la qual cosa ha posat en valor l'acord de col·laboració i la complicitat amb el Parc. A la taula es mostren només els itineraris i persones ateses directament pel Parc.

	2018		2019		2020	
	Itineraris	Persones	Itineraris	Persones	Itineraris	Persones
Boí	28	579	45	737	4	38
Espot	44	494	60	737	18	100
Llessui	10	118	9	226	4	39
Senet	6	84	6	117	1	7
Estany Gento	4	38	8	123	-	-
TOTAL	92	1.313	127	1.927	27	184

Taula 4: Itineraris de natura i persones ateses per sector i any. Font: elaboració pròpia

- En el **marc de la certificació Starlight** s'han organitzat en línia, 2 sessions d'astronomia: el 24 de maig, amb motiu del Dia Europeu de Parcs, i 29 de novembre, en la celebració del 20è Aniversari de la Declaració del Conjunt de les esglésies romàniques de la Vall de Boí, com a Patrimoni de la Humanitat. Ambdues connexions van comptar amb una mitjana propera als 150 seguidors.

Imatge 14 Activitat en línia del Dia Europeu de Parcs. Font: arxiu fotogràfic del Parc

Els **centres educatius no locals** i universitaris han patit una davallada absoluta, destacant una solitària atenció dispensada al mes d'octubre, a 10 estudiants de Geografia de la Universitat Autònoma de Barcelona, en el mateix estany de Sant Maurici.

Pel que fa al **Camp d'Aprenentatge de les Valls d'Àneu** (Esterrí d'Àneu), les xifres dels indrets visitats ens dona que **552 alumnes i 52 professors** han realitzat activitats per la zona que dels estanys de Sant Maurici i de Ratera i del bosc del Gerdar. I pel que fa al **Camp d'Aprenentatge de la Vall de Boí (CAVB)** s'han realitzat un total de 3 sortides al Parc amb **74 alumnes i 7 professors**.

Segons les dades proporcionades per MónNatura Pirineus (Son, Pallars Sobirà), **141 persones** han accedit al Parc a través de l'activitat "Excursió pels Pirineus".

De les sortides i activitats amb persones amb **diversitat funcional**, l'Associació de Discapacitats dera Val d'Aran (ADDA) ha assistit en línia a una activitat per a commemorar el Dia Internacional de les Muntanyes. L'activitat ha consistit en un viatge virtual pel Parc, sortint des de la mateixa seu de l'Associació, situada a Vielha, i gràcies a les noves tecnologies, han visitat indrets geogràfics tan coneguts com l'estany Llong, l'estany de Sant Maurici i els Encantats, el circ de Colomers, la Vall Fosca, l'Ecomuseu Els Pastors de la Vall d'Àssua i Conangles. Un total de 10 alumnes i 3 formadores, han gaudit d'aquest viatge tan especial. L'Associació Alba de Salut Mental de Tremp també ha participat en el taller *Estirem lo fil*, a Llessui, amb un total de 9 persones.

Per acabar, enguany s'han tramitat un total de 192 autoritzacions d'accés al Parc per a persones amb diversitat funcional, 78 al sector d'Aigüestortes i 114 al de Sant Maurici.

Imatge 15 Activitat en línia realitzada amb l'associació ADDA. Font: arxiu fotogràfic del Parc

Pel **Dia Europeu de Parcs** s'ha preparat, per primer cop, una programació ambiciosa, amb 3 xerrades en línia, via *Instagram*, entre el 18 i 24 de maig, així com tres propostes formatives, pel canal *YouTube*, sobre propostes tan diferents com elaborar una llibreta de camp, el món de les papallones o els secrets per identificar als petits mamífers, desenvolupades per tres empreses d'educació i interpretació ambiental del territori. L'impacte de totes elles ha sigut molt elevat amb un augment de quasi 300 nous seguidors d'*Instagram*, visites de 38.000 comptes diferents, amb un total de 117.640 visualitzacions. 60 nous subscriptors a *YouTube* amb 6.300 reproduccions de les tres propostes educatives. 12.000 visualitzacions de les tres entrevistes en els diferents comptes del Parc i quasi 3.000 visites al web del Parc durant la setmana del Dia Europeu.

El Centre d'Interpretació Ambiental de Toirigo, ha obert de l'1 de juny al 15 de setembre tot i que la ocupació s'ha centrat només en el mes d'agost degut a la pandèmia. Degut a aquest fet molts grups grans han cancel·lat les seves reserves i s'ha treballat sobretot amb grups de mida reduïda, això ha fet que hi hagi una davallada molt important de les pernотacions passant de les 3.346 de l'any 2019 a les 364 pernотacions d'aquest any.

A banda de les acampades s'han realitzat diverses activitats organitzades a través l'associació Tumeneia (Implica):

- Campanya de seguiment de ropalòcers de Catalunya (CBMS).
- Campanya de seguiment de micromamífers del SEMICE.
- Campanya de seguiment del Liró gris a Catalunya.
- Accions i activitats d'educació ambiental.

2.3.4. Voluntariat

Voluntariat OAPN

Tot i que en un principi estaven aprovats tres projectes, dins d'aquest programa només han participat dos grups, ja que l'*Associación de Ciencias Ambientales* (ACA) degut a les restriccions va renunciar a desenvolupar el seu projecte.

El voluntariat ambiental de la *Sociedad Española de Ornitología* (SEO/BirdLife) que ha realitzat censos de productivitat de la perdiu blanca (*Lagopus muta*), afectació de troncs de pi negre per part

dels picots, implementació d'una parcel·la dins del projecte SEMICE de seguiment de micromamífers i recerca de rastres de presència de la rata almesquera. L'Associació Herpetològica Espanyola (AHE), que ha fet els seguiments poblacionals de sargantana pirinenca (*Iberolacerta bonnali*) en quadrícules de 500x500m². Cada grup ha participat amb dos torns de **7 participants** per torn.

2.3.6. Control de visitants

Visitants

Un total de 470.744 **persones** han visitat el Parc durant el 2020. Aquesta xifra representa un descens, en xifres absolutes, de 89.979 visites respecte l'any anterior, un **-16,0% en termes percentuals**.

Parc Nacional estricte

El recompte efectuat als controls de les tres entrades principals del Parc ens indica que s'han registrat un total de **203.414 visites**. Una xifra que representa un descens de **65.133 menys que l'any anterior** (-24,3%). Si s'analitzen les dades, pel sector **d'Aigüestortes** (Alta Ribagorça) s'han fet **106.834 visites**, repartides entre la ribera de **Sant Nicolau (49.768)** i la de **Caldes (57.066)**; en canvi, pel sector de **Sant Maurici**, en trobem **96.580 visites**.

Sector	Vall	Visites pels controls d'accés	%
Aigüestortes (Vall de Boí)	Ribera de Sant Nicolau	49.768	24,5
	Ribera de Caldes	57.066	28,0
Sant Maurici (Espot)	Ribera de l'Escrita	96.580	47,5
TOTAL		203.414	100,00

Taula 5. Nombre total d'informacions per control d'accés. Font: elaboració pròpia.

L'evolució de les diferents entrades és força similar: el sector de Sant Maurici és el que presenta un descens major respecte de l'any 2019 (-31,2%). A la Vall de Boí, el sector de la ribera de Sant Nicolau, presenta un descens del -20,6% i el de la ribera de Caldes registra un descens menor (-12,9%).

Observant els registres de visitants per mesos, es pot comprovar com la tendència general en els accessos ha sigut la deguda als diferents períodes de confinament i obertures de mobilitat. D'aquesta manera, fins a l'inici de les fases de desconfinament no han començat a augmentar el nombre de visites, sense l'habitual pic durant el període de setmana santa. Durant els mesos de juliol i agost s'han assolit xifres de record, majoritàriament de visitants catalans. Posteriorment s'han registrat pics ja de menor importància durant el pont del pilar i durant les vacances de Nadal.

Pel que respecta a zones d'accés, tot i que els accessos principals han tingut una importància cabdal, degut a la regulació d'aquests, molts dels visitants han optat per valls alternatives de la zona perifèrica de protecció com les de Gerber i Colomèrs.

Un cop efectuades les correccions que tenen en compte els comptadors automàtics situats als colls i les pernctacions dels refugis de dins del Parc estricte, les xifres ens donen un total de **234.365 visites** al Parc estricte, 99.239 menys que l'any anterior.

Zona perifèrica de protecció

Analitzades les dades de que es disposen, es registra un total de 236.379 visites que han accedit pels diferents sectors de la zona perifèrica del Parc, **9.253 més que l'any anterior**.

	Sector Espot	Sector Boí	Sector Val d'Aran	Sector Vall Fosca	Sector Alt Àneu	Sector Vall d'Àssua	Sector Vall de Barravés	Total
Parc Nacional	119.180	115.185	-	-	-	-	-	234.365
ZP de protecció	54.112	18.818	57.178	26.561	57.058	8.484	14.168	236.379
TOTAL	173.292	134.003	57.178	26.561	57.058	8.484	14.168	470.744

Taula 6: Quadre resum de visitants per sectors. Font: elaboració pròpia.

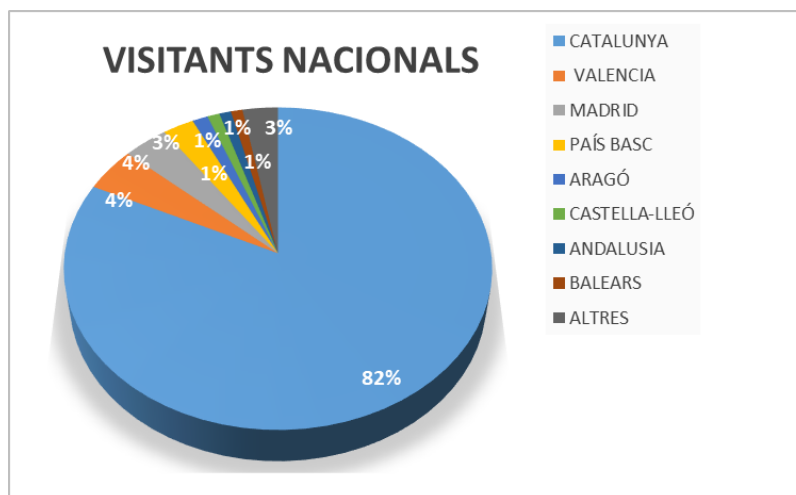
Procedència dels visitants atesos

Aquest any a més de la incidència de la pandèmia, s'ha canviat la manera de comptar la gent que acut a les Cases del Parc. Ha començat a fer-se servir el gestor estadístic unificat amb la resta de parcs i oficines de turisme de Catalunya. Aquest gestor té unes dades programades que s'han de preguntar als visitants.

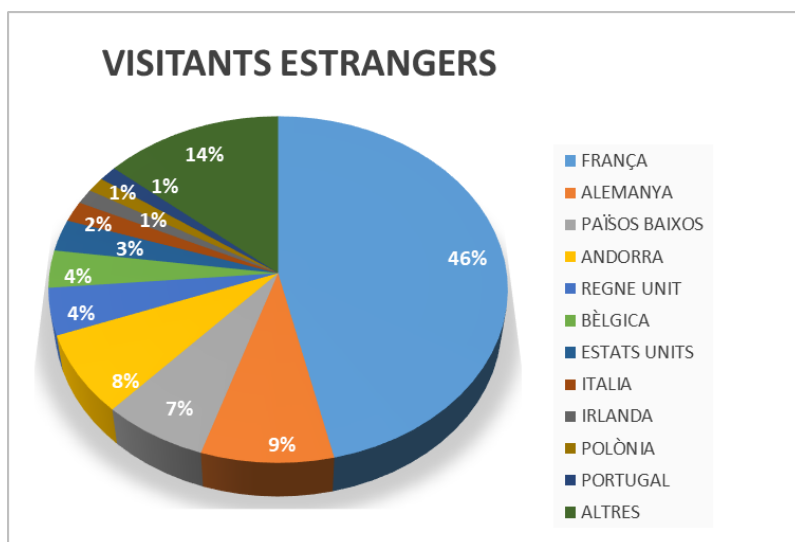
Sobre les dades en brut obtingudes del gestor estadístic també s'han pogut calcular les procedències dels visitants del total d'enquestes fetes a la suma de tots els centres.

D'un total de 8.445 enquestes fetes, 7.937 són visitants nacionals (6.518 catalans) i 508 són persones estrangeres. Només un 6% dels visitants provenen de l'estranger (15 punts percentuals menys que l'any 2019), i encara, alguns d'aquests visitants estrangers ens comunicaven que, de fet, eren residents en el territori estatal.

Un fet destacable és la pràctica desaparició dels visitants israelians, que han passat del primer al dotzè lloc (només 7 enquestes del total) i, en conseqüència, desapareixen de la gràfica de països principals.

Gràfic 3: Percentatge de visitants estatals segons procedència. Font: elaboració pròpia

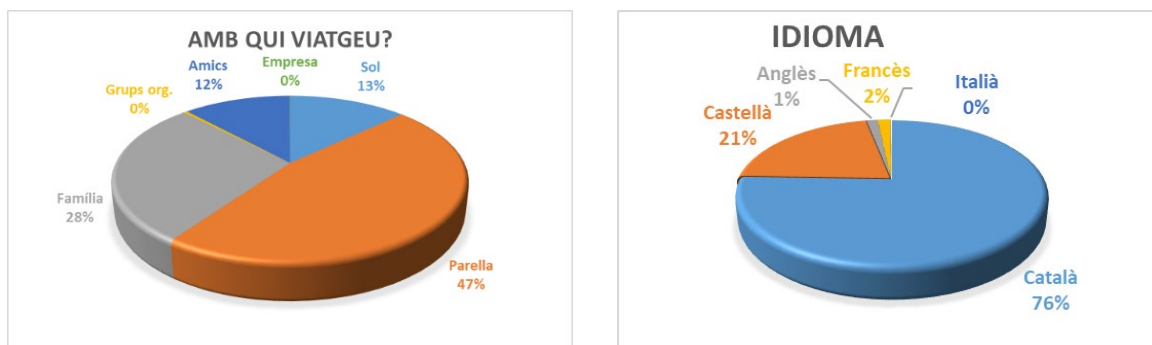
Gràfic 4: Percentatges de visitants estrangers segons procedència. Font: elaboració pròpia

Enquestes. Enquestes de satisfacció.

El tancament dels espais comunitaris dins del centres i la limitació del contacte amb els visitants, per part del personal d'ús públic, ha provocat que no s'hagin pogut fer un número suficient d'enquestes que permetin l'anàlisi estadística de les dades.

Amb l'entrada en funcionament del gestor estadístic es poden fer enquestes als visitants que sol·liciten informació als diferents punts d'informació del Parc i que s'enregistren automàticament en una base de dades. Tenen un total de 16 preguntes.

De totes elles, només són obligatòries la data, la procedència, la tipologia del grup dels viatgers, el motiu de la consulta i l'idioma en el qual es realitza. La procedència ja ha estat analitzada anteriorment i, de les altres dades, pot ser interessant avaluar la caracterització del grup dels visitants (total enquestes: 8.445) i l'idioma en què s'atén al visitant:

Gràfic 5 i 6 Gràfica de perfil del visitant i idioma de les consultes. Font: Gestor estadístic

Cal puntualitzar que alguns visitants comptabilitzats dins de la categoria de “sols” poden correspondre a persones que entren a l’oficina i deixen a la resta del grup/família a fora.

També s’ha analitzat la comarca sobre la qual es demana la informació, que es separa per a cadascun dels centres i és mostra a la taula següent:

Comarques/centres	Boí	Espot	Llessui	Senet	E.Gento
Alt Urgell	1	-	-	-	-
Alta Ribagorça	2.899	14	-	243	-
Barcelonès	1	-	-	-	-
Cerdanya	1	-	-	-	-
Noguera	1	1	-	-	-
Pallars Jussà	9	4	-	1	1.022
Pallars Sobirà	68	3.360	900	5	-
Val d’Aran	30	11	-	6	-
TOTAL	3.010	3.390	900	255	1.022

Taula 7 Visitants enquestats/des per comarca i centre. Font: elaboració pròpia

Llessui i Estany Gento, que, en sí mateixos, són un destí dels viatgers, informen exclusivament sobre els pobles dels voltants. Senet, que es comporta més com un lloc de pas, ofereix informacions sobre altres destins de la zona. Espot i Boí són els centres d’informació de referència i reben demandes més generalitzades: dins de les consultes fetes a la mateixa comarca del centre hi ha també sol·licituds sobre pobles i serveis fóra del Parc.

2.4. DINAMITZACIÓ SOCIOECONÒMICA

2.4.1. Millora rural

Suport activitats tradicionals

Imatge 16 Abeurador instal·lat al sector de Sant Maurici. Font: arxiu fotogràfic del Parc

Infraestructures per a usos tradicionals

- Manteniment i seguiment del sistema fotovoltaic d'enllumenat, revisió del tancament, neteja i ordre de les cabanes de Llubriquet i de la Montanyeta.
- Manteniment de la fusta exterior e interior, neteja, ordre i revisió del estat del llosat de les cabanes de Sant Esperit i Portarró.
- Manteniment de passos canadencs, tanques i burladors.
- Manteniment dels abeuradors de la zona de Jou-Son i del carrilet de la Vall Fosca.

Activitats dinamització

Cicle de cinema

Aquesta 10a edició ha aplegat un total de **91 persones**, 224 menys que l'any anterior. Una disminució molt acusada, donades les condicions especials i les dificultats per a la realització d'actes públics. S'han reduït molt les assistències d'espectadors, que a més estaven limitats a xifres molt reduïdes. A banda d'això, la necessitat de fer una reserva prèvia i confirmació anticipada de l'assistència a la projecció, a través del telèfon o el correu electrònic de l'Ecomuseu de les Valls d'Àneu, també ha suposat una complicació afegida.

- Ecomuseu de les Valls d'Àneu (Esterri d'Àneu). 30 de juliol, 17 persones.
- Casa del Parc de Boí. 14 d'agost, 22 persones.
- Casa del Parc d'Espot. 16 d'agost, 11 persones.
- Museu Hidroelèctric de Capdella. 17 d'agost, 30 persones.
- Centre d'informació de Senet. 21 d'agost, 3 persones.
- Era Audiovisuau (Vielha). 14 d'octubre, 8 persones.

Imatge 17 Sessió del cicle de cinema a l'Ecomuseu de les Valls d'Àneu. Font: arxiu fotogràfic del Parc

Pla Anual de Transferència Tecnològica

Dins del marc del Pla Anual de Transferència Tecnològica, no s'ha pogut realitzar cap de les jornades previstes. Estaven previstes 5 jornades:

- Compra verda als refugis de muntanya. Senet (maig).
- L'astrofotografia com a eina per al desenvolupament de la certificació *Starlight*. Espot (juny).
- Revaloritzar la llana de l'ovella xisqueta amb l'optimització i bones practiques de la xolla. Llessui (juny).
- Apicultura sostenible d'alta muntanya. Boí (juliol).
- Bioconstrucció i edificacions passives, ecològiques i eficients. Vilaller (octubre).

2.4.2. Turisme sostenible

Bus del Parc

Onzè any que aquest servei de transport públic de circumval·lació al Parc ha funcionat amb normalitat. És un servei força consolidat, i molt ben valorat per la població local, especialment pel sector turístic ja que contribueix a la millora de la mobilitat entre les poblacions de les comarques de l'Alta Ribagorça, la Val d'Aran i el Pallars Sobirà.

Des de l'any 2017 es continua amb el funcionament de la **venta en línia** de bitllets a través del web d'ALSA (www.alsa.es).

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Espot/Pla de l'Ermita	1.362	1.839	1.508	1.615	1.821	1.904	1.869	1.914	1.851	2.035	1.391
Pla de l'Ermita/Espot	1.460	2.030	1.657	1.592	1.774	1.862	1.770	1.541	1.860	2.009	1.966
TOTAL	2.822	3.869	3.165	3.207	3.595	3.766	3.639	3.455	3.711	4.044	3.357

Taula 8: Evolució del nombre d'usuaris Bus del Parc, per sentit i any. Font: elaboració pròpia

Pel que fa als recorregut pel Pallars Jussà:

Recorregut	2020
La Pobla de Segur-Sallente	82
Sallente - La Pobla de Segur	41
TOTAL	123

Taula 9: Usuaris Bus del Parc, recorregut La Pobla- Sallente. Font: elaboració pròpia.

Recorregut	2020
La Pobla de Segur- Espot	117
Espot- La Pobla de Segur	47
TOTAL	164

Taula 10. Usuaris Bus del Parc, recorregut La Pobla- Espot Font: elaboració pròpia.

Festivals de senderisme

Els *Festivals de Senderisme dels Pirineus* són un projecte de cooperació territorial, coordinat per l'IDAPA, on el senderisme és l'eix central de les activitats desenvolupades per guies locals, adreçades a tots els públics. Els productes locals i altres activitats culturals complementen l'oferta. El Parc ha col·laborat directa o indirectament en els següents:

- **Val d'Aran Walking Festival.** Del 24 al 30 d'agost.
- **Festival de senderisme de la Vall Fosca.** Del 30 de juliol al 2 d'agost.

2.5. GESTIÓ SOSTENIBLE DELS RECURSOS NATURALS

2.5.1. Gestió forestal

Aprofitaments

Tot i haver informat favorablement a la sol·licitud realitzada d'aprofitament anual segons l'informe "Inf. (17/20) Pla anual d'aprofitaments fusters", no s'ha efectuat cap aprofitament forestal.

Ordenacions

S'ha emès l'informe d'impacte ambiental del Projecte d'ordenació forestal de la Mata de València i la Roureda, promogut pel Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació (exp. OTAALL20190213). Per a la determinació d'aquesta resolució s'ha emès l'informe (Inf.08/20), sobre l'avaluació d'impacte ambiental simplificada de l'ordenació de la Mata de València i La Roureda (CUP 323), situada al terme municipal de València d'Àneu, en resposta a la sol·licitud per part de l'Oficina Territorial d'Acció i Avaluació Ambiental.

Incendis

S'han tramés per incorporar al cronograma d'execució del PEF (Pla econòmic i financer), les actuacions previstes de manteniment de la xarxa viària a la planificació de la 4a revisió del Pla de prevenció d'incendis forestals, que va ser aprovada en data de 22 de setembre de 2017.

2.5.2. Aprofitaments hidroelèctrics

S'ha executat l'obra de *Retirada de sedimentós en el barranc del Caldo (O-12/19)* per tal de restaurar la morfologia de la llera, retirar els sediments i executar una conca de recepció per evitar l'afectació de la llera per futures esllavissades.

Imatge 18 i 19 Actuacions de restauració de la llera del riu Sant Nicolau amb la confluència amb la canal del Caldo. Font: arxiu fotogràfic del Parc

S'ha emès l'informe 2/20 sobre l'autorització de la captació d'aigua del barranc de Copiello per abastir la casa de l'Estany Liebreta sol·licitat per l'ACA dins l'expedient de captacions de la CHE i s'han emès 9 informes més de manteniments d'infraestructures hidroelèctriques i les autoritzacions preceptives.

2.6. GESTIÓ D'AJUTS

Hi ha hagut convocatòria d'ajuts segons resolució TES/2920/2019 de 8 de novembre, de convocatòria de subvencions als espais naturals de Catalunya, als hàbitats i espècies, en el marc del Programa de Desenvolupament Rural de Catalunya 2014-2020. Concretament el període d'inici de sol·licituds, va començar el 15 de novembre, i finalitzava el 16 de desembre, tot i que es va allargar el termini fins al 19 per incidències tècniques en la plataforma de presentació. S'ha utilitzat un programa de gestió d'expedients diferent a la resta d'anys anomenat TAIS, i per tant els procediments respecte a la gestió d'expedients també han canviat significativament.

En total s'han presentat un total de **48 expedients de sol·licitud**, dels quals 3 ho han fet de forma presencial. D'aquests 45, 1 estava duplicat, i 2 es van desestimar d'entrada perquè els presentava el mateix sol·licitant.

Recollim un resum de la tipologia per tipus de sol·licitant. La resolució, aprovació i liquidació, estava previst realitzar-la durant l'any 2020. En la següent taula es mostra la relació d'ajuts presentats.

	Entitats locals	Empreses/ Autònoms	Persones físiques	Entitats sense ànim de lucre/ agrupacions	Total
Presentats	15	22	5	5	47
Desestimats	2	1	-	-	3
Atorgats	11	10	1	3	25
Renunciats/no justificats	-	-		1	1

Taula 11 Expedients ajuts 2019-2020. Font: elaboració pròpia.

El volum total d'expedients presentats suposa un import total sol·licitat de 927.504,39 euros segons pressupostos presentats. D'aquests expedients, 25 han passat tot el procés de revisió i fiscalització, amb un total atorgat de 628.010,43 Euros. Finalment, els imports justificats i liquidats han estat de 610.456,49 Euros, aquesta diferència en la seva major part es deu a la manca de justificació d'un dels expedients i ajustos en l'import finalment executat.

S'han iniciat les obres d'adequació de l'edifici "La Mola" i el seu entorn com a centre d'exposicions arqueològiques del Parc. La gestió dels recursos econòmics és de l'Ajuntament d'Espot, que ha invertit 250.399,17 Euros en el projecte, provinents d'un romanent d'ajuts transferits per l'OAPN al Departament de Territori i Sostenibilitat, a través de la concessió d'ajut directe.

2.7. CONSERVACIÓ D'INFRASTRUCTURES I EQUIPAMENTS

2.7.1. Edificacions i equipaments per a la gestió i l'administració

El manteniment dels edificis i vehicles es fa en part amb les brigades de manteniment, i en part amb empreses externes per a tasques més especialitzades

- Manteniment e inspeccions oportunes a les cases del Parc de Boí i Espot i als centres d'informació de Llessui i Senet en compliment de la normativa vigent i de la política ambiental: instal·lació de baixa tensió, calderes, extintors, enllumenat, etc.
- Manteniment del jardí a la Casa forestal d'Erill i la Casa del Parc d'Espot i de la maquinària i eines dels garatges i tallers.
- Tasques de manteniment de la calderes del Centre de Senet, Espot i Llessui.
- Instal·lació de les mampares de protecció, cintes balisadores i filtres HEPA com a mesures preventives davant la crisi sanitària.
- L'adaptació dels protocols de neteja per la Covid-19 ha comportat desajustos en el contracte, ha calgut fer recomptes d'hores, previsions canviants i tramitacions d'ampliacions de contracte per tal de cobrir les hores extres realitzades en algunes infraestructures.
- Substitució de l'enllumenat de l'oficina tècnica i de l'armari rack de la Casa del Parc d'Espot.
- Substitució de les portes d'entrada de la casa del Parc d'Espot per adaptar-les als criteris d'accessibilitat.
- Millora del sistema de calefacció a la Casa del Parc d'Espot amb la incorporació de termòstats per zones i comandament via Wifi.
- Incorporació de sensors de moviment a l'entrada de l'exposició de la Casa del Parc d'Espot i temporitzadors als lavabos.
- Millora de l'aïllament tèrmic amb treballs de fusteria i ampliació de la barana a l'ecomuseu Els Pastors de la Vall d'Àssua a Llessui.

Imatge 20 i 21 Treballs de jardineria a l'exterior de la casa del Parc d'Espot. Font: arxiu fotogràfic del Parc

2.7.2. Instal·lacions d'acollida als visitants i altres infraestructures

Refugis

- Reparació de la barrera de la pista d'accés al refugi Pla de la Font.
- Refugi de la Centraleta: Manteniment i revisió del llosat i de l'interior i acopi de llenya pel període d'obertura.
- Xalet d'Aigüestortes: subministrament de llenya per l'hivern i substitució de les fundes dels matalassos.
- Refugi d'Estany Llong: renovació de la instal·lació fotovoltaica, substituint tots els elements, modernitzant la centraleta, aconseguint així augmentar la potència.

Punts d'informació, aixoplucs i exposicions

- Manteniment dels punts d'informació d'Aigüestortes, Sant Maurici, La Molina i Prat de Pierró, i centre d'informació d'Estany Gento, inclosos els equips fotovoltaics i el subministrament de llenya.
- Manteniment del sistema de vermicompostatge del lavabo sec de Sant Maurici i d'Aigüestortes i millora de la canonada de desguàs.
- Substitució d'esglaons de fusta del lavabo de Sant Maurici.
- Reparació del llosat de l'ermita de Sant Maurici, situada en el camí de l'Isard a Espot.
- Polit i pintat de la caseta de control de la Serradora situada a l'entrada del Parc a Espot.
- S'ha fet una millora de la instal·lació fotovoltaica de Toirigo amb l'ampliació de dues plaques noves.

Imatge 23 i 22 Polit i envernissat de la caseta de control de la Serradora. Espot. Font: arxiu fotogràfic del Parc.

Centre de Toirigo

S'ha executat l'obra de reforma dels mòduls de serveis del centre d'interpretació ambiental de Toirigo mitjançant un contracte menor per un import de 43.047,93 € per millorar el sistema d'aigua calenta i modernitzar tota la lampisteria dels lavabos al mòdul 1 i un nou annex a la sala de calderes.

Imatge 23 i 24 Treballs de desmantellament dels elements interiors del mòdul de servei construcció de l'annex per a la sala de calderes. Font: arxiu fotogràfic del Parc.

2.7.3. Xarxa viària, pistes forestals i aparcaments

Carretera de Sant Maurici, d'Aigüestortes i Cavallers

- Retirada de pedres, arbres i neteja de desguassos i reparació de trams de murs discontinus de pedra collada.
- Buidatge periòdic dels trenca-aigües a la pista d'Aigüestortes al refugi d'Estany Llong i la carretera de Sant Maurici, i control del bon funcionament i reparacions puntuals.
- Senyalització de noves zones d'aparcament entre el control d'accés de Toirigo i la presa de Cavallers, les zones s'han senyalitzat amb una "P" d'aparcament així com també la senyalització horitzontal de les places corresponents amb fusta RTI.
- Feines de neteja i manteniment a tots els aparcaments (Cavallers, la Molina, Prat de Pierró, Gerdar, La Mainera i Pla de la Font).
- Instal·lació de bandes rugoses a la carretera d'accés a Sant Maurici en el seu pas per l'aparcament de Prat de Pierró.
- Aclarida, esporga de branques i retirada de les restes vegetals a banda i banda de la carretera de Sant Maurici per evitar la seva caiguda amb el pes de la neu a l'hivern.
- Reforç de les cunetes a la carretera que dona accés a l'estany de Sant Maurici, a Espot, amb la renovació de formigó a les cunetes per protegir l'asfalt.
- Retirada d'una roca de grans dimensions a la pista 3.06 (inclosa dins del Pla de prevenció d'incendis forestals del Parc Nacional), infraestructura estratègica per a l'extinció en cas d'incendi forestal. Ha estat necessària l'ajuda d'una retroexcavadora giratòria per poder retirar la roca, prèvia esporga d'algunes branques d'arbres situats a la vora de la pista per part del personal de la brigada.
- Renovació de les bigues del pont que dona accés al refugi Ernest Mallafré (Espot)

Imatge 25 i 26 Treballs de marcatge de les noves places d'aparcament a la Ribera de Caldes. Font: arxiu fotogràfic del Parc.

Aparcaments

- Feines de neteja i manteniment a tots els aparcaments (Cavallers, la Molina, Prat de Pierró, Gerdar, Mainera i Pla de la Font).
- Substitució de la barana de l'aparcament del Gerdar.
- Delimitació, com a mesura excepcional a causa de la Covid-19, de les places d'aparcament amb la reducció de la meitat de la seva capacitat en els primers mesos de confinament

Imatge 27 i 28 Substitució de la fusta de la barana de l'aparcament del Gerdar. Font: arxiu fotogràfic del Parc

2.7.4. Manteniment i millora de la xarxa de senders

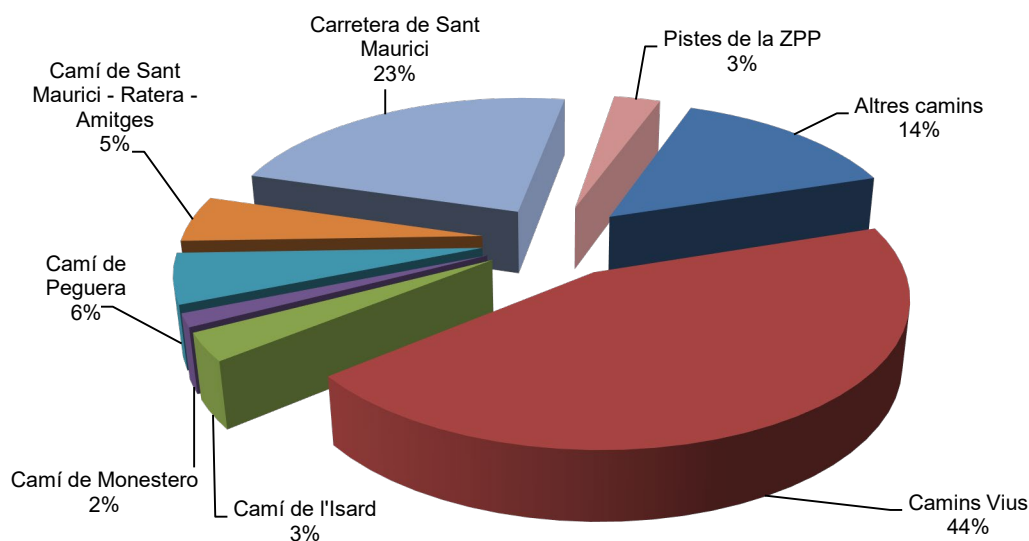
Sector Pallars Sobirà

- Manteniment de tots els camins del Parc i de la seva zona perifèrica de protecció, així com dels camins vius, consistent en el desbrossament de la vegetació, esporga de branques que puguin dificultar el trànsit pels camins i pistes, despedregat i retirada d'obstacles de la plataforma del camí, reconstrucció de murs de pedra, creació d'esgraons, eliminació de dreceres, construcció i neteja de desaigües.

- Manteniment de la pasarel·la del camí de l'Isard, Sant Maurici, Monestero i Coma - Aiguavella.
- Substitució de la passera de la Mainera situada al camí que dona accés als estanys de la Mainera des de l'aparcament amb el mateix nom.
- Reforç de les baranes de la cascada del mirador del Gerber.
- Reparació del marge del camí del Calvari (València d'Àneu) que havia caigut degut a les pluges de primavera. Les feines han consistit en la pujada de roques i pedres caigudes al marge de sota del camí amb ajuda de la màquina i la posterior reconstrucció del marge per part de la brigada.

Camins del Parc Nacional i la seva ZPP	Camins Vius
Camí del Gerber	Camí de Caregue a Escàs
Camí de la cascada del Gerdar	Camí Estaís
Camí de Cabanes	Camí de Jou a Son
Camí de l'Isard	Camí de Son al Gerdar
Camí de la Cascada de Ratera	Camí de Son a València
Camí de Monestero	Camí de Llessui a Coll del Triador
Camí de Peguera	Camins de la Bonaigua
Camí d'Amitges al Portarró	Camí d'Espot a Creu de l'Eixol
Camí de Suar	Camí de Caregue a Sorre

Taula 12 Camins objecte de manteniment del Sector del Pallars Sobirà Font: elaboració pròpia.

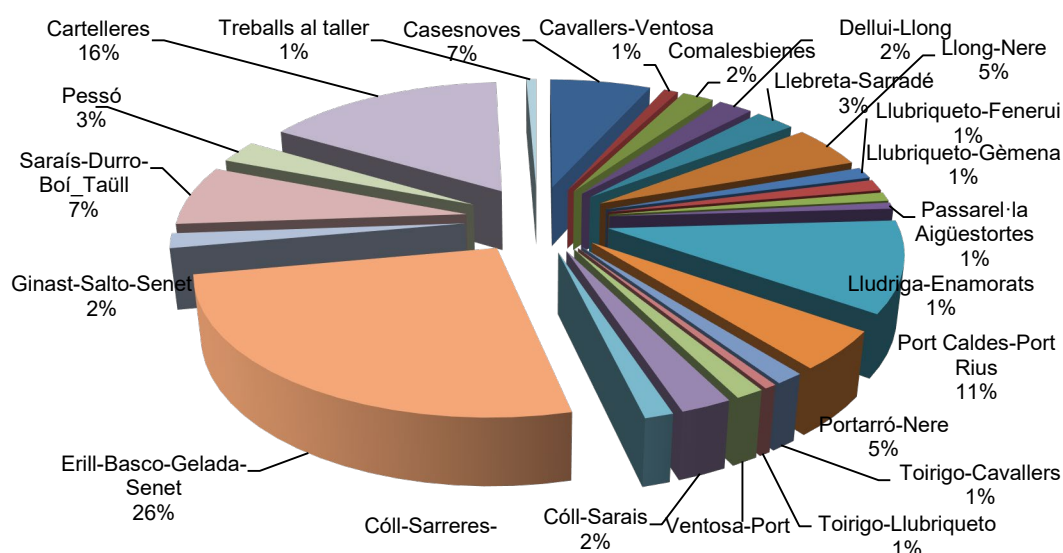
Gràfic 7. Distribució en percentatge (%) d'hores dedicades al manteniment ordinari de la xarxa de camins del sector de Sant Maurici Font: Elaboració pròpia.

Sector Aigüestortes

- Manteniment ordinari mitjançant desbrossament de la vegetació, esporga de branques, despedregat i retirada d'obstacles, reconstrucció de murs, creació o millora d'esgraons, eliminació de dreces i construcció o neteja de desaigües als camins següents:

Camins Parc i ZPP	Camins Vius
Comalesbienes	Toirigo-Cavallers
Conangles-Besiberri	Toirigo-Llubriqueto
Dellui-Llong	Ventosa-Port de Caldes
Llebretra-Sarradé	Cóll-Sarais
Llong-Nere	Cóll-Sareres-Vilaller
Llong-Portarró	Erill-Basco-Gelada-Senet
C Llong-Redó	Ginast-Salto-Senet
Llubriqueto-Fenerui	Sarais-Durro-Boi_Taüll
Lludriga-Enamorats	Senet-Port de Vielha
Montanyeta	Vilaller-Ginast-Salto-Senet
Port Caldes-Port Rius	
Toirigo-Cavallers	
Toirigo-Llubriqueto	
Ventosa-Port de Caldes	

Taula 13 Camins objecte de manteniment del sector d'Aigüestortes. Font: elaboració pròpia.

Gràfic 8 Distribució en percentatge (%) d'hores dedicades al manteniment ordinari de la xarxa de camins del sector d'Aigüestortes. Font: elaboració pròpia

- Millora d'un tram al camí de la Montanyeta mitjançant la creació de plataforma i estabilització de talús.
- Amb l'ajuda de l'helicòpter, col·locació de tres passeres sobre el riu al planell de Sant Esperit i reposar un altre a la Ribera de Llacs. Les riuades del 2013 havien arrossegat aquests pontets.
- Construcció d'empedrat al camí de Durro a Barruera per evitar l'entollament.
- Treballs de manteniment al camí de la cascada de Sant Esperit fins al punt d'informació d'Aigüestortes que s'han executat mitjançant un contracte menor de 37.343,81€.
- Millora del camí de Casesnoves fins a Llebretra que s'han executat mitjançant un contracte menor de 37.576,43 € .

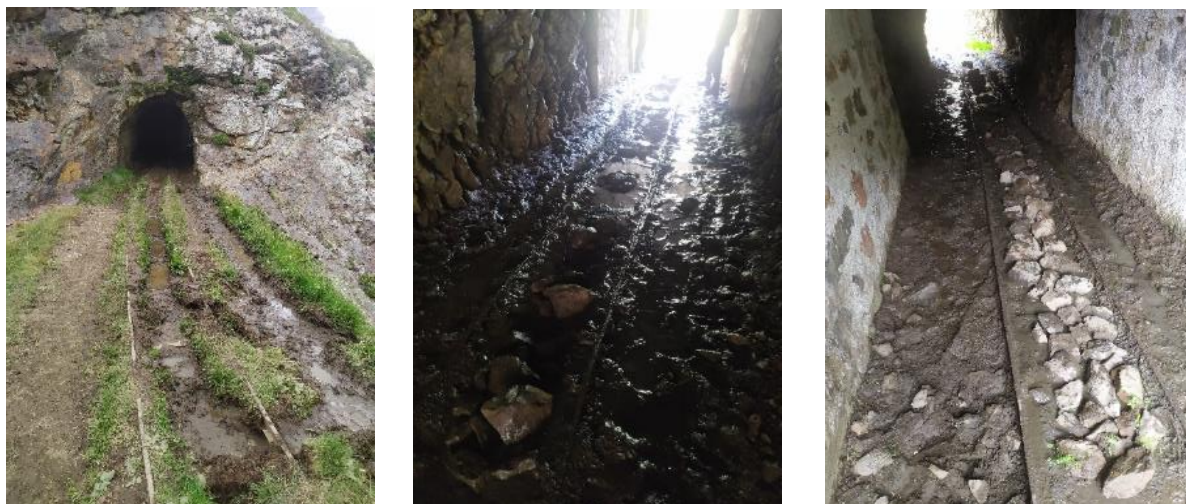
Imatge 29 Ubicació dels trams del sender de la cascada de Sant Esperit fins a Aigüestortes on s’han concentrat les actuacions de millora. *Font: arxiu fotogràfic del Parc.*

Sector Pallars Jussà

- Manteniment dels camins consistent en el desbrossament de la vegetació, esporga de branques que puguin dificultar el trànsit pels camins i pistes, despedregat i retirada d’obstacles de la plataforma del camí, reconstrucció de murs de pedra, creació d’esgraons, eliminació de drecceres, construcció i neteja de desaigües.
- Condicionament dels túnels del carrilet pel pas de persones. Creació de trencaaigües a les entrades i sortides dels túnels i d’empedrats per fer passos elevats i evitar el fang i l’aigua que s’hi acumula.
- Substitució de pontet de Rus al port de Rus (Vall Fosca), amb el suport d’un helicòpter per transportar la fusta.
- Retirada de deixalles en camins i àrees properes.

Camins	
Camí de la Cabana de Rus a Port de Rus	Camí d’Estany Gento a Collada Triador
Camí del Pigolo	Camí d’Estany Gento a Estany Tort
Camí de Capdella a Cabana de Rus	Camí d’Estany Tort a Collada Dellui
Camí de Capdella a Coll de Triador	Camí d’ Estany Tort a Refugi Colomina
Camí de Capdella a Sallente	Camí de la Presa de Sallente a Pigolo
Camí de Coll Font Sobirana a Cabana de Rus	Camí del Refugi de la Colomina a Coll de Saburó
Camí d’Estany Gento a Collada Font Sobirana	

Taula 14 Camins objecte de manteniment del Sector del Pallars Jussà. *Font: elaboració pròpia*

Imatge 30 31 i 32 Arranjament dels túnels al camí del carrilet amb la creació de trencaigües i empedrats. Vall Fosca.
 Font: arxiu fotogràfic del Parc.

2.7.5. Senyalització

- Manteniment de la senyalització existent (banderoles, plafons informatius i normativa) i reparació de nombroses senyals malmeses per la neu i col·locació de noves senyals direccionals.
- Repintat o reclavat d'estaques i marques de seguiment.
- Seguiment dels cartells dels límits del Parc i de la ZPP.
- Reforç de la senyalització en l'enllaç entre el Coll del Triador fins al camí del Carrilet que dona accés a Estany Gento (Vall Fosca).
- Instal·lació de dues noves cartelleres a l'aparcament dels Orris de la Mainera (Llessui).
- Manteniment de la senyalització existent (banderoles, plafons informatius i normativa) i reparació de nombroses senyals malmeses per la neu, col·locació de noves senyals direccionals, repintat o reclavat d'estaques i marques de seguiment als camins següents:

Camins Parc i ZPP	Camins Vius
Casesnoves	Cóll-Sarais
Cavallers-Ventosa	Cóll-Sareres-Vilaller
Comalesbienes	Erill-Basco-Gelada-Senet
Dellui-Llong	Ginast-Salto-Senet
Llebrete-Sarradé	Sarais-Durro-Boí-Taüll
Llong-Nere	Pessó
Llubriquito-Fenerui	
Llubriquito-Gèmena	
Lludriga-Enamorats	
Passarel·la Aigüestortes	
Port Caldes-Port Rius	
Portarró-Nere	
Toirigo-Cavallers	
Toirigo-Llubriquito	

Taula 15 Camins on s'ha realitzar el manteniment de la senyalització. Font: elaboració pròpia

- Instal·lació de la nova ruta de la fauna a Senet. Aquesta ruta s'enfila ràpidament tot seguint l'antic camí al port de Gelada i compartint Camins Vius en alguns trams. Durant el recorregut es travessen diferents ambients d'alta muntanya que es van descrivint a través de plafons i

panoràmiques fins assolir extensos prats subalpins on pastura el bestiar tot l'estiu. Des de la part més alta es pot contemplar una allau d'arrossegalls, l'Esbornada, que és un dels grans protagonistes geològics de la vall de Barravés.

El mirador de les papallones

Què són les papallones i perquè són importants?

Fa milions d'anys que les papallones són al món. També és el grup més nombros amb 1,8 milions d'espècies descrites. A Catalunya tenim al voltant de 4.000, de les quals 200 són espècies d'importància. Què sigui un grup nombros ens indica que són fonamentals per la dinàmica de l'ecosistema. Les papallones són insectes pol·litzadors, s'alimenten de nèctar de les flors a través de l'espectroscòpia. Si les seguim veurem que van de flor en flor buscant aliment. Generalment, la papallona té una vida curta que dura entre menys d'una setmana a quinze dies, tot i que hi ha una dotzena de papallones de Catalunya que hivernen i poden viure de nou a deu mesos.

Metamorfosi

El cicle de vida d'una papallona s'aconsegueix quan s'ha completat la metamorfosi, que és el procés dels diferents estats de l'insecte. De l'ou en creix l'oruga, l'oruga es transforma en una criadre per després convertir-se en papallona.

Identificar les papallones que volen per aquest lloc

La identificació de les papallones no és fàcil. A Catalunya existeix des del 1994, un programa de Seguiment de Papallones anomenat **Catalan Butterfly Monitoring Scheme (CBMS)** que té com a objectiu conèixer amb precisió els canvis d'abundància de les poblacions de papallones per tal de relacionar-los posteriorment amb diferents factors ambientals. Des del 2002 el projecte es desenvolupa mitjançant la col·laboració del Museu de Ciències Naturals de Granollers i la Generalitat de Catalunya. Aquest mètode ha creat una xarxa de seguiment per tot el territori català, del qual es recullen dades de bona part de Catalunya. Al Parc Nacional trobem dos itineraris de mostres, un al municipi d'Espol i l'altre a Bol.

Ruta de la fauna de Senet

- 1 Papallona melissa (Papilio machaon) és de les papallones més representatives que hi ha a Catalunya. A veure el mapa del territori observem l'abundància de la melissa. Què? El mapa. A la part inferior de la imatge hi ha un mapa que indica el país de procedència.
- 2 Anolis (Pieris) és una espècie típica i representativa del paratge d'alta muntanya. Com a resultat del projecte d'alta muntanya, les muntanyes d'alta muntanya són un dels hàbitats més importants de Catalunya. Aquesta espècie és molt comuna a les zones d'alta muntanya i pot ser observada a les zones d'alta muntanya.
- 3 Com a resultat del projecte d'alta muntanya, les muntanyes d'alta muntanya són un dels hàbitats més importants de Catalunya. Aquesta espècie és molt comuna a les zones d'alta muntanya i pot ser observada a les zones d'alta muntanya.
- 4 Papallona del bosc (Pieris nympha) és una espècie molt comuna a les zones d'alta muntanya i pot ser observada a les zones d'alta muntanya.
- 5 Oruga de espartaner (Pieris nympha) és una espècie molt comuna a les zones d'alta muntanya i pot ser observada a les zones d'alta muntanya.
- 6 Com a resultat del projecte d'alta muntanya, les muntanyes d'alta muntanya són un dels hàbitats més importants de Catalunya. Aquesta espècie és molt comuna a les zones d'alta muntanya i pot ser observada a les zones d'alta muntanya.

Imatge 33 *Faristol sobre la importància de les papallones.* Font: Geosilva.

Senyalització de carreteres

S'ha rebut resposta del Defensor del poble a la reclamació d'instal·lació de diversa senyalització a les carreteres de l'estat amb denegació reiterada de l'autorització per l'administració competent.

La resposta exposa que no es dedueix cap actuació irregular de l'Administració i es tanca l'expedient per part del Defensor del Poble.

Eix 3. Planificació

3.1 PLANS

3.1.3. Plans específics del Parc

Pla d'autoprotecció

El 2019 es va obtenir el certificat d'aprovació per part de la *Comisión Permanente del Consejo Nacional de Protección Civil* del Pla d'autoprotecció del Parc redactat en compliment de la *Llei 30/2014, de 3 de desembre, de Parques Nacionales* (l'antiga versió datava de l'any 2004). Aquesta comissió va emetre un informe d'aprovació que recollia esmenes al Pla.

Contractació d'una assistència tècnica per a la incorporació de les esmenes establertes en l'informe d'aprovació, així com la inclusió dels diferents Plans de desconfinament elaborats arrel de la crisi sanitària de la Covid-19 com a annex al PAU. Finalment s'ha treballat amb els diferents organismes implicats en un Pla de millora de les comunicacions.

Pla d'accessibilitat

Seguint el Pla d'accessibilitat elaborat per l'empresa *Ilunion*, filial del grup ONCE, s'ha fet diverses actuacions per tal de millorar l'accessibilitat dels diferents recursos. Concretament, s'ha proposat les següents millores:

Equipament	Actuació	Grau d'assoliment/ observacions
Centre de Senet	Accés a l'edifici. Substitució de la porta d'accés.	Pendent
	Substitució de reixetes.	Pendent
	Circulació vertical interior. Eliminació del bossell dels esglaons.	Pendent
	Incorporació de passamans en les escales.	Pendent
Casa del Parc de Boí	Accessos per vianants a l'edifici. Substitució de l'estora.	Acabat
	Substitució de poms de portes.	Inviàble, si es posa pom accessible la gent entraria encara que la porta estigués tancada i caldria passar sempre la clau.
	Incorporació d'envans a les escales.	Pendent (falta instal·lació)
	Tancament del forat inferior de les escales.	Pendent. A l'espera de determinar l'ús de l'espai, al nou projecte de museïtzació de la Casa.
Centre de Llessui	Incorporació de passamans en les escales.	Inviàble, és la muralla BIC i no hi ha espai viable per a fer-ho.
	Arranjament de la rampa d'accés. Incorporació d'un passamà inferior i	Acabat

	allargament de la barana fins a l'inici de la rampa.	
Casa del Parc d'Espot	Rampa exterior. Incorporació de proteccions.	Pendent. Projecte a consensuar amb l'Ajuntament: reforma de tot el ferm.
	Substitució de la porta d'entrada por una accessible (exterior i interior).	Pendent (falta instal·lació)

Taula 16 Actuacions Pla d'accessibilitat Font: elaboració pròpia

Pla d'ús públic (PUP)

A primers d'any es van acabar les sessions de participació amb les escoles i instituts de les 4 comarques, pendents de l'any anterior. També es van coordinar les últimes revisions del nou Pla, una eina de planificació pels propers anys, on es plantegen els programes i actuacions relatives a l'ús públic i l'atenció als visitants, per fer-los compatibles amb la protecció i conservació dels valors naturals i culturals.

La redacció del nou Pla ha comptat amb el suport de l'empresa *la Sorellona* que ha ajudat en les diverses fases de revisió com la diagnosi de les fortaleses i mancances del Pla anterior, la planificació de les noves actuacions, i en la redacció definitiva i la traducció al castellà.

A la darrera sessió del Ple del Patronat del Parc es va presentar el document. S'establí un termini de temps per a que les membres del Ple poguessin enviar les seves aportacions i consideracions, per a la incorporació i aprovació del document definitiu durant el 2021.

Plans de desconfinament (Covid-19)

Coincidint amb les fases de desconfinament, s'ha participat en l'elaboració de diferents protocols per a cadascun dels centres del Parc, amb l'objectiu de garantir la seguretat dels treballadors i treballadores. Aquests protocols s'han redactat amb la supervisió del Servei de Prevenció de Riscos Laborals, del Departament de Territori i Sostenibilitat i d'acord amb les instruccions fixades pel Govern de la Generalitat de Catalunya. En aquests documents, s'inclou les persones que poden treballar per sala, normes de funcionament, noves infraestructures de seguretat, així com tancament provisional de determinades activitats i serveis per exposar al mínim el personal que ha treballat de forma presencial.

Per evitar la distribució de fulletons en format paper s'han creat codis QR amb els diferents plànols i d'informació del Parc, així com els itineraris recomanats per cada sector. D'aquesta forma el visitant pot disposar, a l'instant, de tota la informació al seu dispositiu mòbil.

Pla bàsic de prevenció d'incendis forestals

No s'ha efectuat cap actuació específica establerta al pla bàsic de prevenció dels incendis forestals. És el tercer any de vigència i l'estat d'execució pel que fa als indicadors de les actuacions planificades per les tres primeres anualitats és el següent:

Línia d'activitat	% actuacions executades	% pressupost executat	Pressupost previst (€)	Pressupost executat (€)
A1. Establiment de la xarxa viària estratègica	33,33	195,72	4.760,46	9.317,00
A2. Establiment de la xarxa de punts d'aigua	0,00	0,00	0,00	0,00
A3. Establiment de les àrees de baixa càrrega de combustible	2,32	10,92	63.182,09	6.897,00
A4. Adquisició de material	0,00	0,00	12.826,00	0,00
A5. Establiment de nova senyalització	0,00	0,00	14.226,20	0,00
B1. Manteniment de la xarxa viària estratègica	16,69	50,02	121.450,16	60.745,76
B2. Manteniment de la xarxa de punts d'aigua	100,00	0,00	0,00	0,00
B3. Manteniment de les àrees de baixa càrrega de combustible	0,00	0,00	39.658,26	0,00
B4. Reposició de material	100,00	95,47	1.152,19	1.100,00
B5. Manteniment de la senyalització	0,00	0,00	4.939,65	0,00
B6. Actuacions generals de vigilància i manteniment amb personal propi	100,00	77,97	69.000,00	46.000,00
B7. Actuacions de caràcter tècnic	0,00	0,00	3.078,24	0,00
B8. Seguretat i Salut	No comptabilitzat	51,98	6.104,77	3.173,12
Execució total		37,38	340.378,02	127.232,88

Taula 17 Resum del les actuacions del Pla bàsic de prevenció d'incendis forestals durant les tres primeres anualitats

Font: elaboració pròpia.

3.2. PLANS I PROGRAMES EXTERNES

L'estratègia del patrimoni natural i la biodiversitat de Catalunya, aprovada el 2018, és el document de planificació estratègica que defineix el full de ruta de les polítiques de conservació de la natura a Catalunya fins 2030. S'ha posat en marxa la plataforma ESNATURA associada a una base de dades en que s'inclouen totes les accions estratègiques per donar compliment a l'Estratègia. La base de dades recull informació sobre la línia d'actuació, l'acció concreta, la descripció i els resultats esperats, la vinculació amb altres estratègies, plans i projectes, la persona responsable i els col·laboradors externs i el pressupost desglossat per anualitats.

Pla hidrològic de la conca del Ebre

La Confederación Hidrográfica del Ebro (CHE) va treure a informació pública l'Esquema de temes importants per al nou Pla hidrològic 2021-2027. S'ha emès l'informe 32/20 Informe sobre el esquema de temas importants del Plan Hidrológico y el Plan de Gestión del Riesgo de Inundación de La Cuenca del Ebro 2021-2027, amb consideracions sobre alguns dels punts de l'esquema i sol·licitant d'incloure com a nou tema la prevenció de les malalties emergents de les comunitats d'amfibis.

3.2.6. Pla Estratègic d'Educació i Voluntariat ambiental als Parcs de Catalunya

En la taula següent es poden veure l'estat dels diferents indicadors que desenvolupen el Pla.

Àmbit	Indicadors	2020
GENERALS	% d'ENPE que tenen un pla estratègic d'educació i voluntariat propi.	100%
	% de programes de gestió d'ENPE que incorporen l'educació i el voluntariat ambiental.	50%
	% d'accions: assolides/en procés/no iniciades.	31,4 / 62,5 / 6,3%
PROGRAMES I ACTIVITATS D'EDUCACIÓ AMBIENTAL	Grau d'implementació dels procediments comuns establerts.	100% (quan s'aprovi PUP)
	Grau d'incorporació dels criteris de qualitat per al disseny, preparació, execució i avaluació d'activitats.	45%
	Nombre d'accions d'educació ambiental executades dins dels ENPE.	53
	Nombre de participants en les accions d'educació ambiental (anàlisi per perfils).	427*
	Nombre de taules de voluntariat creades.	-
	Nombre d'entitats membres de les taules de voluntariat.	-
	Nombre de sessions de treball del Grup assessor sobre el voluntariat ambiental (GAVA).	-
ENTITATS I ACCIONS DE VOLUNTARIAT AMBIENTAL	Nombre de marcs de col·laboració formalitzats entre òrgans gestors i entitats amb voluntariat.	2 (OAPN+JR)*
	Nombre d'accions de voluntariat executades dins dels ENPE.	3
	Nombre de voluntaris en les accions de voluntariat.	23
	Nombre de tècnics territorials d'educació i voluntariat ambiental.	-
RECURSOS HUMANS I GOVERNANÇA	Nombre d'empreses i entitats d'educació ambiental acreditades als ENPE.	AGI* 24 socis/es actius
	Nombre de taules d'educació ambiental creades.	-
	Nombre d'organitzacions membres de les taules d'educació ambiental.	-
COMUNICACIÓ	Nombre de visites a les pàgines web d'educació i voluntariat ambiental als ENPE .	213.160
	Nous instruments comunicatius elaborats per difondre l'oferta.	En elaboració: butlletí comunicació

Taula 18 Estat dels indicadors del Pla d'Educació Ambiental i Voluntariat . Font: elaboració pròpia

*OAPN (voluntaris provinents del programa "Voluntariado en la Red de Parques Nacionales")

*JR (programa de voluntariat Junior Ranger d'Europarc)

*AGI (Associació de Guies Interpretadors/es del Parc Nacional)

Eix 4. Millora del coneixement i base de dades

4.1. BASES DE DADES I SIG

S'ha executat la cartografia d'hàbitats CORINE amb la correspondència d'hàbitats d'interès comunitari a escala 1:10.000 del sector central i oriental. Només resta pendent la part nord-occidental.

4.2. ESTUDIS I PROGRAMES DE SEGUIMENT

4.2.1. Investigació

Recerca

Entitats i investigadors sol·licitants	Línia de recerca
Filippo Castellucci - University of Bologna	<i>Taxonomia, filografia y mimercofilia del genero araña mastigusa (araneae Hahniidae)</i>
Carlos Moreno Fernández - S.G Gestión Integrada del DHP. Ministerio de Transición Ecológica	<i>Toma de muestras de elementos de calidad biológicos</i>
Fernando Gallardo Donoso - Eliance helicópter Global Services, SL	<i>Lecturas de la Red de pértigas de medición de espesor de nieve desde helicóptero</i>
Josep Nuet Badia - Centre Excursionista de Catalunya	Jornada d'explotació botànica dins el 7è Curs de Flora Aranesa
Marc Oliva - Universitat de Barcelona	Activitats relacionades amb la geomorfologia i la degradació (cartografia geomorfològica i obtenció de mostres per a datacions cosmogéniques)
Jaime Bosch - Museu Nacional de Ciències Naturals	Captura d'exemplars d'amfibis.
Moisès Guardiola Bufí - Universitat Autònoma de Barcelona	Cartografia digital dels hàbitats CORINE i HIC a 1:10.000. Zona Z12
Josep Piqué Palacín	Realització de cens de ropalòcers, dins la xarxa CBMS, al Parc Nacional (PDR 54/2020)
Maria Farré Domech - Associació Tumeneia (ImpLica)	Seguiment de ropalòcers dins la xarxa CBMS, al Parc Nacional (PDR-53/2020)
Federico Sancho Puertas - CBBA, SL	Estudio del estado de conservación de la biodiversidad en la red de PsNs basado en las aves (18017004 OAPN)
Maria Farré Domech - Associació Tumeneia (ImpLica)	Seguiment del Liró gris dins el programa de Seguiment del Liró Gris a Catalunya.
Lluís Camarero Galindo - Grup de Limnologia CRAM-UB/CEAB-CSIC	Treballs corresponents al projecte de recerca TRANSFER
Empar Carrillo - Grup de Recerca Geobotànica i cartografia de la vegetació. UB	Seguiment de les molleres i torberes de Trescuro i Font
Albert Petit	Cartografia digital dels hàbitats CORINE i HIC a 1:10.000. Zona Z12
Quim Pou - Sorelló, estudis al medi aquàtic, SL	Treballs que donen continuïtat al Projecte LIFE-LimnoPirineus
Lluís Comas - CREAM	Programa de seguiment de Biodiversitat (SISEBIO)
Marc Ventura – CEAB-CSIC	Projecte FUNBIO

Jordi Serra - Àrea ambiental / UB	Seguiment poblacions muixirecs
Teresa Vegas	Lagos Centinela del Cambio Global en los Parques Nacionales: Análisis multidisciplinar de los últimos 6000 años
Estela Illa Bach	Seguiment de vegetació de congesteres
Esperança Gasia Pasola – CEAB-CSCI	Recollida de l'experiment de descomposició en sòls i inventaris de vegetació
Xavier Julià i Pla - UTE AECOM-LABAQUA-Itl	Preses de mostres de fauna de: invertebrats bentònics, fitobentos, macròfits i fitoplàncton
Carlos Moreno Fernández –SG Integrada DPH. Direcció gral del Agua. Medio Ambiente	<i>Toma de muestras de elementos de calidad biológicos</i>
Alfredo Corrochano Codorniu - TRAGSATEC	Muestreo de fisicoquímica y fitoplancton, invertebrados y macrófitos
Pedro Luís Hernández Sastre	Censo de lagartija roquera
Aaron Pérez Haase	Estudis de base per a la gestió de la flora amenaçada de molleres al Parc Nacional
Sandra Garcés	Instal·lació d'una boia a Sant Maurici i bassa Nera
Jordi Abrantes Vidal	Revisió POF de les forests Bosc de Jou
Jaume Soler Zurita - SEO Birdlife	Seguiment Micromamífers
Ivan Reina Belinchón - Árbol Técnicos SL	<i>Revisión del arbolado en diferentes puntos del Parque Nacional</i>
Ermengol Gassiot Ballbè - Universitat Autònoma de Barcelona	Jaciment del Portarró
Debora Tonazzini - Eco-Union	<i>Planes y estrategias PN Proyecto Natur</i>
Miguel Angel Calero Tomas - Universitat de Barcelona	Obtenció de mostres de roques del Parc Nacional
Ramon Perez Obiol	Verificar presència i la localització de la <i>Buxhaumia aphylla</i>
Ester González Andrés	<i>Recogida de muestras de madera. Proyecto OLDFORES</i>
Nicolas Espinós Gomis – Forestal Catalana	Seguiment de l'os bru. Instal·lació sistemes de trampeig

Taula 19 Línies de recerca al Parc. Font: elaboració pròpia

Treballs estudis no publicats

Els estudis i treballs de recerca rebuts han estat:

- Gassiot, Ermengol [et al]. Prospecció i documentació dels gravats rupestres medievals de Saurí (Sort, Pallars Sobirà). Memòria d'intervenció arqueològica.
- Gassiot, Ermengol [et al.]. *Excavació i estudi de les fases d'ocupació de la prehistòria recent al jaciment del Portarró (PDR67/2020)*. [Bellaterra] : Grup d'Arqueologia d'Alta Muntanya; UAB-CSIC, 2020.
- IMPLICA. *Seguiment dels petits mamífers comuns d'Espanya (SEMICE) Estació de Toirigo (la Vall de Boí, Alta Ribagorça) Campanyes 2020*. [La Vall de Boí?]: IMPLICA, 2020.
- Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya. *Nota tècnica sobre la visita realitzada als Feixans de Sant Esperit al Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici (la Vall de Boí, Alta Ribagorça)*. Barcelona : ICGC, 2020.
- Ninot, Josep Maria [et al]. *Memoria sobre la Asistencia técnica de una red de seguimiento de la biodiversidad en sistemas de turberas del Parque Nacional de Aigüestortes i Estany*

de Sant Maurici : memoria de 2019, correspondiente a la Acción 6 del Proyecto POCTEFA GREEN: Proteger y mejorar la calidad de los ecosistemas lacustres y turbosos de los Pirineos; Acción 6.2, zonas turbosas. Barcelona : Universidad de Barcelona, 2019.

- Perales, Miguel Andrés. *Estudi i avaluació de la regeneració natural d'espècies arbòries de boscos de muntanya en la zona de Boí del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici*. Lleida: Universitat de Lleida, 2020.
- Piqué Palacín, Josep; Avizanda Martínez, Marta. Seguiment de rojalòcers dins del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici. Temporada 2020. [s.l.]: autors, 2020.
- Rodríguez Antón, David. 2020. Ocupación e impacto humano en la alta montaña durante la prehistòria. *Un estudio arqueoambiental de Aigüestortes (8 – 4 ka cal BP) mediante el análisis de fitolitos*. Bellaterra: Universitat Autònoma de Barcelona, 2020.
- Serra Cobo, Jordi [et al]. *El Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici: Estació pirinenca de seguiment ecoepidemiològic de les poblacions de muixirecs: memòria 2020*. [s.l.] : Areambiental, 2020.
- Vega Aldrufeu, Elena; Bonada, Àngel. *Monitorització i conservació de les parelles de trençalòs (Gypaetus barbatus) a Catalunya 2019-2020*. [s.l. : s.n.], 2020.
- Ventura, Marc [et al]. *Informe de la Asistencia técnica para el establecimiento de una red de seguimiento de la biodiversidad de los lagos de alta montaña en el Parque Nacional de Aigüestortes i Estany de Sant Maurici*. Blanes : Centre d'Estudis Avançats de Blanes, 2019.

4.2.2. Seguiments de fauna

Seguiments d'espècies d'ungulats

Seguiment de l'isard (*Rupicapra pyrenaica*)

S'observa un petit augment del nombre total d'individus censats tot i que molt per sota encara de la mitjana dels últims 15 anys. És la xifra més elevada en els darrers 4 anys. Dins del Parc Nacional estricte, s'ha assolit el valor de 5,79 isards per 100 ha, lleugerament per sobre del valor anual 2019 però molt per sota dels anys anteriors.

La població ha augmentat respecte l'any 2019 un 16% en total. Ha augmentat un 15% a la zona perifèrica però ha disminuït gairebé un 18% al Parc Nacional estricte.

La productivitat al PN (0,60 cabrits/femella) ha augmentat sensiblement respecte l'any anterior però continua per sota de la mitjana dels últims 15 anys.

TOTAL RESUM	Total	♂	♀	Cabrits	Segalls	?
Total Sant Maurici-Peguera	349	38	139	75	53	44
Total Sant Nicolau	267	50	88	56	29	44
Total Ribera de Caldes	201	34	75	52	19	21
TOTAL PN ESTRICTE	817	122	302	183	101	109

TOTAL RESUM	Total	♂	♀	Cabrits	Segalls	?
APC L - 10.489 (Senet)						
APC L-10.459 (Taüll-Sant Martí)	36	0	25	0	18	79
RNC Vall de Boí ZP PNAESM	215	43	25	22	16	67
Total ZP Alta Ribagorça	251	43	50	22	34	146
Total ZPP Val d'Aran	209	17	86	35	22	49
Total ZP Pallars Sobirà	155	13	50	28	43	21
Total ZP Pallars Jussà	127	9	33	17	47	21
TOTAL ZONA PERIFÈRICA	993	125	269	124	180	383
TOTAL PNAESM ESTIU 2020	1810	247	571	37	281	492

Taula 20 Resum dels resultats dels censos d'isard . Font: elaboració pròpia.

Seguiment del gall fer (*Tetrao urogallus*)

A instàncies del Servei de Flora i Fauna s'ha seguit per segon any la metodologia de cens de gall fer i perdiu blanca que recomana el projecte HABIOS i que ja segueixen altres espais naturals protegits de França i Andorra.

Aquest any només s'ha realitzat el cens de mascles cantors a 3 llocs de cant, del sector de l'Alta Ribagorça.

S'han realitzat les zones següents, amb dues visites en el cas del Serrat dels Fonts i el Pinar de Boí:

Imatge 34 Mascle de gall fer al Parc Nacional . Font: arxíu fotogràfic del Parc

Cantader	Codi	Data	♂	♀	?	Total
SERRAT						
DELS FONTS	76608	22/05	4	0	0	3
PINAR DE BOÍ	27486	23/05	2	1		3
MORRANO	23091	22/05	1			1

Taula 21 Resultats del cens de gall fer. Font: elaboració pròpia.

Seguiment del trencalòs (*Gypaetus barbatus*)

Col·laboració en el Pla de Seguiment del trencalòs (*Gypaetus barbatus*) a l'àmbit de l'Estat espanyol.

S'ha dut a terme el seguiment dels territoris controlats dins l'espai protegit o amb part del territori . 3 dels territoris han tingut èxit reproductiu i el poll ha saltat del niu: Sant Martí, Aguiró i Ginast (Aragó).

Imatge 35 Exempler de trencalòs (*Gypaetus barbatus*)
Font: arxiu fotogràfic del Parc.

Pla de seguiment d'itineraris d'ós bru (*Ursus arctos*)

El pla és una proposta per continuar els treballs realitzats durant el projecte PiroLife. Es determinen 3 intensitats de mostreig:

Zona de presència permanent (ZPP): es treballa en quadrícules de prospecció 4x4 km.

Zona de presència ocasional (ZPO): és un buffer de 10 km de la ZPP i es treballa en quadrícules 8x8 km.

Zones en expansió (ZPE): escollides per diversos criteris i amb quadrícules de prospecció 4x4 km però amb diferent intensitat i esforç.

	Trampes/quadrícula	Càmera/quadrícula	Nombre de quadrícules Parc
ZPP	1	1	11
ZPO	4	1	5
ZPE	8	1	11

Taula 22 Disseny del mostreig del Pla de seguiment de l'ós bru Font: elaboració pròpia

El Pla preveu la instal·lació d'un total de 14 càmeres en les quadrícules del Parc, 7 dins els límits de l'ENPE i 7 fora dels límits i un total 51 de trampes de pèl en les quadrícules del Parc, 33 dins els límits de l'ENPE i 18 fora dels límits.

S'ha pres imatges amb càmeres de fototrampeig a Llubriqueto (24/08/2020) i de l'exemplar anomenat Sardo a l'octubre. S'han trobat rastres a la ribera de Llacs.

Imatge 36 i 37 Exempler d'ós bru (*Ursus arctos*) i petjada a la Vall de Llubriqueto Font: arxiu fotogràfic del Parc

4.2.3. Seguiments de flora

El Cos d'Agents Rurals fa el seguiment de *Vaccinium vitis-idaea* (Tèsol de Son), *Vicia argentea* Lapeyr, *Potentilla pensylvanica*, *Menyanthes trifoliata* L. *Pedicularis tuberosa* L. (Amitges), *Epipogium aphyllum* Sw. i *Botrychium matricariifolium*. (Caldes de Boí)

Detectada novament la floració de l'orquídia fantasma *Epipogium aphyllum* al bosc del Gardar.

4.2.4. Seguiments dels sistemes naturals

Xarxes de seguiment de la biodiversitat

Xarxa LTER Aigüestortes

S'ha realitzat una reunió del node Aigüestortes. Josep Morguí, coordinador del node i coordinador de LTER Espanya sol·licita el relleu per la coordinació del node. La nova coordinadora és Esperança Gacia. A part s'ha assistit a una reunió LTER Espanya i una LTER Europa i s'ha tramitat el conveni entre el Consejo Superior de Investigaciones Científicas (CSIC) i el DTES per al seguiment i la investigació ecològica a llarg termini dins de la xarxa de recerca a llarg termini LTER-Aigüestortes (LTER-AT). Finalment s'ha aprovat el projecte *El gradiente pH-alcalinidad en el espacio y el tiempo, un marco ecológico para la biodiversidad de las aguas continentales (ALKALDIA)*

Pla de seguiment i avaluació de la Red de Parques Nacionales

Aquest Pla s'estructura en tres programes específics: de seguiment funcional, seguiment sociològic i seguiment ecològic. Es diferencien tres nivells, nivell 1 per tota la xarxa, nivell 2 per grups de parcs i nivell 3 per cada un dels parcs.

- Seguiment de l'estat fitosanitari de les masses forestals: Per problemes de contractació només s'ha realitzat la presa de dades als punts de control amb objecte de mantenir la continuïtat de la sèrie. S'ha realitzat un anàlisi de tendències de defoliació mitjana de tota la sèrie de dades (1992-2018). La tendència mitjana a l'augment però no és estadísticament significativa, però s'atansa ($p=0.095$). Pi negre augmenta però no és significatiu i pi roig també augmenta i és significatiu. L'avet es manté estable.
- Seguiment de les espècies forestals indicadores: Es du a terme per identificar els canvis potencials en les comunitats i espècies vegetals atribuïbles a perturbacions climàtiques en l'actual context de canvi global. Des de 2005 s'observen desviacions periòdiques en la meteorologia local, amb menor precipitació i augment de temperatures mitjanes. La recurrència d'aquests factors en sinèrgia amb factors biòtics (patògens, hemiparàsites i

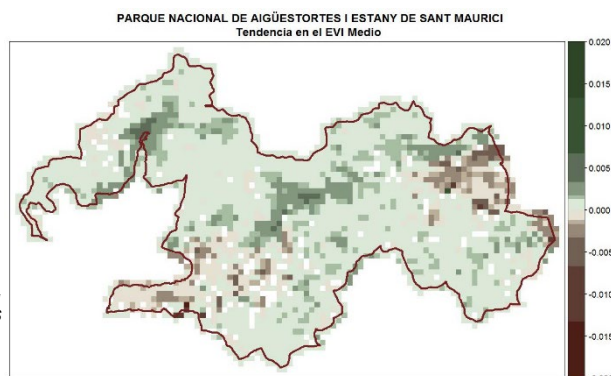
Especie	Nº de exemplares	Parques
<i>Spartocytisus supranubius</i>	90	TEI
<i>Juniperus phoenicea</i> subsp. <i>turbinata</i>	92	CBR DOÑ
<i>Pinus halepensis</i>	60	CBR
<i>Pinus canariensis</i>	120	CAL TEI
<i>Pinus uncinata</i>	121	AIG GUA ORD
<i>Abies alba</i>	90	AIG ORD
<i>Arbutus unedo</i>	60	CBÑ MON
<i>Fagus sylvatica</i>	195	ORD PIC
<i>Laurus novocanariensis</i>	126	CAL GAR
<i>Quercus suber</i>	111	CBÑ DOÑ MON
<i>Quercus ilex</i> subsp. <i>ballota</i>	315	CBÑ GUA MON NEV ORD
<i>Quercus pyrenaica</i>	210	CBÑ GUA NEV PIC
<i>Quercus petraea</i>	82	PIC

Imatge 38 Espècies forestals indicadores el Programa de seguiment de l'OAPN Font: OAPN

perforadors), està derivant en un deteriorament apreciable, inclús decaïment en algunes espècies.

- **Monitoratge amb teledetecció (REMOTE):** Permet obtenir informació de manera semiautomàtica sobre el funcionament dels sistemes naturals, analitzant la productivitat primària (índex de verdor calculats amb el satèl·lit MODIS).

Imatge 39 Tendència observada en la producció primària, estimada a partir de la pendent que descriuen els valors del EVI/NDVI mig anual de 2001 a 2019
 Font: OAPN.

- **Programa Seguiment del Canvi Global:** La nova estació meteorològica a sobre de l'estany Llebre (1.620m) forma part de la Xarxa de Seguiment del Canvi Global de la *Red de Parques Nacionales*. El seu objectiu és la presa de dades in situ per tal de detectar la variabilitat climàtica i avaluar possibles efectes en les dinàmiques naturals. Per problemes tècnics, tot i que ha estat en funcionament durant tot l'any, encara falta ampliar el panel fotovoltaic per subministrar l'energia necessària al mòdem instal·lat per transmetre les dades que han estat emmagatzemades al datalogger.
- **Programa SACRE** de seguiment dels ocells comuns reproductors. S'han seguit 4 itineraris, dos al sector d'Aigüestortes i dos al sector de Sant Maurici, a la primavera (maig- juny) i a l'hivern (desembre – gener)
- **Programa SACIN** de seguiment de tendències poblacionals d'ocells comuns a l'hivern.

	2012	2013	2014	2015	2017	2018	2019	2020	Tendència
Riquesa* (nre. sp)	20	21	20	14	19	25	29	25	Incerta
Abundància (nre. individus)	179	149	151	134	205	689	309	576	Fort increment
Diversitat sp	4,37	4,46	4,80	4,37	4,66	4,66	4,35		Estable

Taula 23 Resultats dels indicadors del programa SACIN de seguiment d'ocells comuns al Parc. Font: OAPN. *Categoria de canvi segons els anàlisis del programa TRIM

Seguiment de ropalòcers (CBMS)

Es realitzen dos transectes. El principal objectiu és conèixer amb precisió els canvis d'abundància de les papallones a partir de la repetició setmanal de censos visuals al llarg de transectes fixos, per tal de relacionar-los posteriorment amb diferents factors ambientals.

- **Transecte Pont de Pallers**

Quinzè any que es realitza aquest itinerari. S'han monitoritzat un total de 18 setmanes, de les 20 setmanes viables per aquest transecte del total de 30 que consta el CBMS. 2 setmanes no s'ha efectuat a causa del mal temps.

S'han identificat **1.136 exemplars** (per sota de la mitjana que es situa sobre els 1.750) i s'han determinat un total de **61 espècies diferents** de les 105 identificades al llarg dels anys de estudi. Cap de les espècies determinades són noves per a l'itinerari.

Aquest any ha estat un any excepcionalment bo per *L. sinapis* i *B. euprosyne*. Per altra banda ha estat un mal any per *P. brassicae*, *L. virgaureae*, *C. minimus*, *P. argus*, *A. Agestis*, *M. cinxia* i *P. semiargus*.

Com a curiositats interessants, destacar:

- *B. dia*. Ha aparegut durant els darrers tres anys, mentre que en la resta de la sèrie tant sols havia aparegut un cop al 2010. Sembla doncs que la seva presència a l'itinerari s'està consolidant.
- Ha aparegut una de les espècies més singulars, *M. arion*. I per altra banda no han aparegut *P. Apollo*.
- *P. dorylas* no apareix per tercer any consecutiu.
- Respecte a l'espècie del gènere *Thymelicus lineola* esmentar que no apareix des de l'any 2011 i *T. sylvestris* no ha aparegut per primer cop.
- No han aparegut per primer cop tampoc *L. phlaeas* i *L. tityrus*.

▪ **Transsecte Toirigo**

Mostrejades 20 setmanes de les 30 establertes. Identificades 41 espècies de les 53 de l'itinerari i s'han recomptat un total de 1.084 individus.

Del total de les espècies identificades en l'itinerari es troben algunes amb algun grau d'amenaça: Situació "gairebé amenaçada": la lleonada de muntanya (*Coenonympha glycerion*), l'escac de muntanya (*Melanargia russiae*), la muntanyesa petita (*Erebia epiphron*), la tornassolada gran (*Apatura iris*), i la muntanyesa de la terna (*Erebia triarius*), i situació "vulnerable": la muntanyesa de mollera (*Erebia oeme*), la níobe (*Fabriciana niobe*), l'escac aranès (*Melanargia galathea*) i la muntanyesa negra (*Erebia lefebvrei*)

Imatge 40 Espècies vulnerables presents a l'itinerari: muntanyesa de mollera (*Erebia oeme*), la níobe (*Fabriciana niobe*), l'escac aranès (*Melanargia galathea*, i la muntanyesa negra (*Erebia lefebvrei*)

Font: Memòria CBMS Toirigo, Associació Tumeneia

Seguiment dels petits mamífers comuns d'Espanya (SEMICE)

L'estació de Toirigo està ubicada a una alçada de 1.515m i en un hàbitat de bosc mixte (avet, pi negre, faig, bedoll,...) combinat amb zones de blocs grans i les darreres dues línies amb bosc més obert i principalment boxeda.

A la campanya de primavera-estiu s'han obtingut 15 captures de talpó roig (*Myodes glareolus*) i a la tardor 24.

Com novetat en les espècies capturades, enguany s'ha detectat la presència de musaranya menuda (*Sorex minutus*), espècie molt rara i que no sobrepassa l'1% de les captures del SEMICE. S'ha capturat un individu a la campanya de primavera i un altre a la de tardor.

Nom científic	Nom comú	Família	Captures
<i>Myodes glareolus</i>	Talpó roig	Arvicolidae	97
<i>Apodemus sylvaticus</i>	Ratolí de bosc	Muridae	47
<i>Apodemus flavicollis</i>	Ratolí lleonat	Muridae	21
<i>Apodemus sp.</i>	Ratolí del gènere apodemus	Muridae	18
<i>Chionomys nivalis</i>	Talpó de tartera	Arvicolidae	4
<i>Sorex coronatus</i>	Musaranya tricolor	Soricidae	3
<i>Eliomys quercinus</i>	Rata cellarda	Gliridae	2
<i>Sorex minutus</i>	Musaranya menuda	Soricidae	2
Captures totals			194

Taula 24 Nombre total de captures per espècie des de 2017 Font: memòria anual CIA Toirigo, Associació Tumeneia

Imatge 41 Talpó roig (*Myodes glareolus*)

Font: Ignasi Torre i Memòria SEMICE estació Toirigo, Associació Tumeneia

Manteniment de la estació pirinenca de seguiment de les poblacions de quiròpters

Aquest darrer estudi dona resposta a dues qüestions. D'una banda, quina és la distribució altitudinal de les espècies de muixirecs i, d'altra banda, quina és l'altitud a la que sol ser més freqüent cadascuna de les espècies. Aquest nou plantejament és important perquè des de fa uns anys es constata el desplaçament altitudinal d'algunes espècies com a conseqüència del canvi climàtic.

Cal tenir en compte que bona part de les espècies que viuen al Parc Nacional estan incloses en la categoria d'amenaçades o en perill d'extinció i tenen una importància ecològica cabdal. La majoria de les espècies presents són insectívores i exerceixen una funció clau en la regulació de les poblacions d'insectes que poden originar plagues forestals o transmetre malalties. Així doncs, és necessari conèixer l'evolució de les seves poblacions per fer-ne una eficaç conservació.

La pandèmia de la COVID-19 ha mostrat la importància que té la preservació de la biodiversitat per a la salut planetària.

La revisió de les caixes niu s'ha fet a principis d'agost i a principis de setembre. Aquest agost hi ha sis caixes ocupades per *Nyctalus leisleri* però per primera vegada hi ha dues caixes més ocupades per *Glis glis*. Tots els muixirecs observats a l'agost són mascles.

L'ocupació total és del 80% i s'han observat les 6 espècies següents: *Myotis mystacinus*, *Nyctalus leisleri*, *Plecotus auritus*, *Pipistrellus kuhlii*, *Hypsguo savii* i *Glis*.

Imatge 42: *Nyctalus leisleri*. Font: Jordi Serra-Cobo

Són interessants els resultats obtinguts en la comparació de les comunitats de muixirecs de les valls de Llacs, Dellui i Besiberri, ja que ens mostren diferències significatives entre les tres valls. És la primera vegada que s'ha prospectat la vall de Dellui i és on, de les tres valls comparades, s'ha observat la major diversitat d'espècies. S'ha detectat la presència de *Myotis daubentonii* i *Myotis*

mystacinus, muixirecs que solen freqüentar els ambients aquàtics (estany i rius). Els darrers anys s'han tret truites de rius en aquest estany, fet que probablement ha tingut incidència en la presència de major quantitat d'insectes i de muixirecs.

Amb les observacions fetes als estanys de Dellui s'amplia el nombre d'estanys en els que s'han observat quiròpters i es constata, un cop més, la importància que tenen els estanys i les zones humides pels muixirecs del Parc.

Un cop més, les observacions fetes enguany a l'estany de Llebreta semblen indicar una disminució de la diversitat d'espècies de quiròpters, amb un clar predomini de *Pipistrellus pipistrellus*. Seria interessant saber si a l'estany de Llebreta s'hi han produït canvis en l'estructura de la seva comunitat d'insectes.

A modus de resum dels estudis ecològics, es pot dir que els resultats obtinguts mostren, en general, bon estat de conservació de les poblacions de muixirecs. No obstant això, caldria analitzar amb més detall què és el que està succeint aquests darrers anys a l'estany de Llebreta on ha disminuït l'activitat i diversitat de muixirecs.

Participació en el SOCC

Hi ha 10 itineraris SOCC (Seguiment d'ocells comuns a Catalunya) donats d'alta, dels quals s'han realitzat set.

Codi	Nom	Observador		
2	Serrat de les Giroles, Alt Àneu	Rollan Vallbona, Àlex	Col·laborador	2002-2015
29	Tredòs, Naut Aran	Gargallo Oliva, Gabriel	Col·laborador	2003-2010, 2012 i 2015-2017 i 2019
177	Les Planes de Son	Roig, Job	Col·laborador	2002-2019
194	Aigüestortes	Turmo Lapedra, Sergi	Col·laborador	2006-2019
239	Estany de Sant Maurici, Espot	Roig Simon, Job	Col·laborador	2005-2012 i 2018
240	Les Planes de Son 2	Planella Bosch, Anna	Col·laborador	2005-2012 i 2016-2019
339	Rencules, Naut Aran	Gargallo Oliva, Gabriel	Col·laborador	2006-2010 i 2018
144	Llessui	Oliveras Serrano, Ignasi	Col·laborador	2002-2019
380	Estació d'esquí de Llessui	Roig Simon, Job	Col·laborador	2006-2019
509	Sant Quirze de Taüll, Barruera	Subirats Benaiges, Javier	Col·laborador	2018-2019

Taula 25 Itineraris del SOCC dins l'àmbit del Parc Font: Institut Català d'Ornitologia

Processionària del pi (*Thaumetopoea pityocampa*)

Des de l'any 1993 es realitzen campanyes de seguiment de la processionària del pi (*Thaumetopoea pityocampa*) amb la col·locació de diverses trampes amb feromones durant el període de vol en diferents sectors. En la campanya del 2017 es va iniciar un nou disseny de seguiment, amb només 48 trampes repartides en 11 zones, a diferents orientacions i cada 100m des dels 1.300m fins als 2.200m d'alçada.

Respecte al 2019, les captures han baixat un 21% al sector de Boí. Per contra, al sector d'Espot, han augmentat un 18%. Tot i això, el sector ribagorçà és on hi ha més captures totals, 1.102, que representen el 78% del Parc. Al Pallars s'han capturat 319 papallones (22% del total). Recordar que a la banda de Boí hi ha un terç més de trampes que a Espot.

A la banda de Boí, les zones on hi ha un percentatge major de captures és a Erill (29% del sector), St. Nicolau (24%) i Pistes (19%). A Espot són les zones del Pas del Coro (43%) i de Cap Seré (27%).

El pic màxim de captures s'ha situat, en ambdues bandes, entre mitjans de juliol i mitjans d'agost.

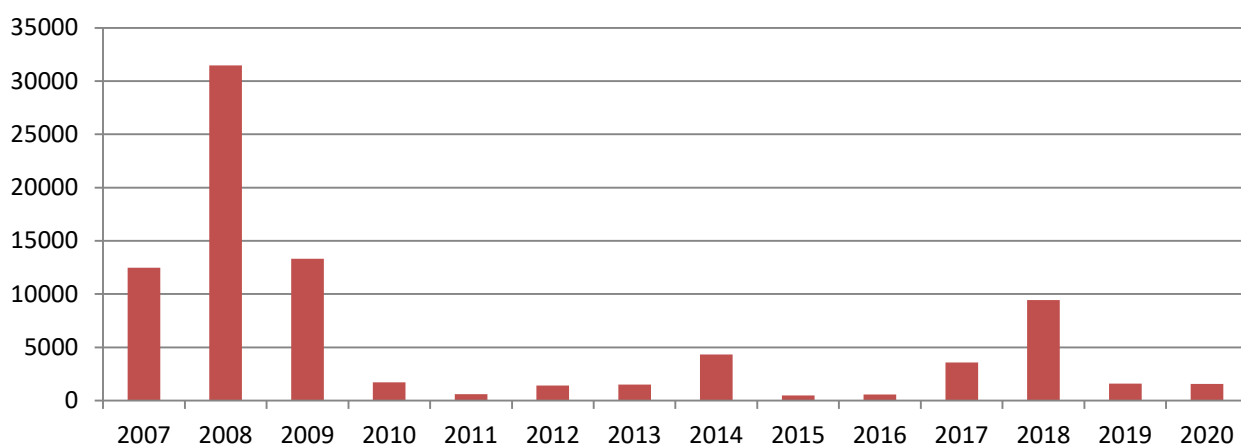
Comparant amb les captures mitjanes per trampa del seguiment des de 1993, els resultats de 2020 estan per sota dels màxims històrics (entorn al 50%)

Seguiment de l'escolítid *Ips acuminatus*

Al sector de Sant Maurici, s'han recollit un total de 946 imagos d'*Ips acuminatus* i 2529 d'*Ips sexdentatus*. En ambdós espècies, això representa una caiguda respecte a la mitjana històrica, representa un 24.74% per *acuminatus* i un 63.5% per *sexdentatus*.

Les dues espècies tenen un pic màxim de captures, situat entre finals de juliol i inicis d'agost.

Al sector d'Aigüestortes, s'han capturat 2.529 *Ips acuminatus* i 946 *Ips sexdentatus*. A diferència del sector de Sant Maurici, els valors del sector ribagorçà signifiquen un augment respecte la mitjana històrica, un 169% per *acuminatus* (segon màxim històric del sector) i un 42% més de captures per *sexdentatus*.

Taula 26 Comparativa de captures totals d'*Ips acuminatus* al Parc, entre 2007 i 2020 Font: elaboració pròpia.

Alerta per possible presència de foc bacterià

Arrel dels resultats de la revisió de l'estat fitosanitari de les masses arbòries i arbustives del Parc, efectuada per l'empresa Àrbol Tècnics S.L. i en el marc del seguiment de l'estat fitosanitari de les masses forestals en la *Red de Parques Nacionales* s'ha detectat una àrea situada a la zona de Son (zona perifèria de protecció) amb simptomatologia compatible amb *Erwinia amylovora* (fong bacterià) sobre rosàcies, concretament en peus de *Crataegus monogyna* (arç blanc) i s'ha expressat la necessitat de determinar en laboratori aquesta hipòtesi. Afortunadament el resultat de les proves és negatiu i el pansiment dels brots no es pot atribuir a cap patògen dels analitzats.

Imatge 43 i 44 Presa de mostres de vegetació amb possible afectació de fong bacterià

Font: arxiu fotogràfic del Parc

Seguiment de la qualitat de l'aigua Residual

S'analitzen les aigües residuals de les fosses sèptiques de les infraestructures de l'interior del Parc i de la zona perifèrica a través de laboratoris homologats per l'ACA. Els paràmetres analitzats i la freqüència d'anàlisis són fixats en funció de les autoritzacions d'abocament emeses per la CHE i l'ACA.

Les fosses que han donat compliment en tots els paràmetres analitzats són la del refugi de Saboredo com tots els anys, Colomina, Pla de la Font, Ventosa i Llong. També el campament de Toirigo. Els valors més elevats i importants de corregir són sempre la DQO, l'amoni, el nitrogen Kjeldhal i en alguns casos també la DBO₅ i les MES.

Cal destacar la notable millora dels resultats d'estany Llong arran de la construcció del sistema depuratiu natural, aquest any amb l'ajuda de l'empresa instal·ladora es van fer unes millores per tal de posar en marxa el sistema que ha obtingut els resultats desitjats. També, podria ser que aquest descens en els valors més contaminants es degui a la baixa afluència de públic arran de la crisi provocada per la COVID-19 i a les restriccions d'aforament.

Potabilitat

El control de la qualitat de l'aigua destinada al consum humà es fa a les infraestructures que no estan connectades a la xarxa municipal. Les dades analitzades han millorat notablement respecte l'any anterior i ja no tenim problemes de contaminació de l'aigua per *Escherichia coli* i bacteris coliformes. Segons les analítiques, l'únic refugi on l'aigua no és apta per al consum humà és al refugi d'Amitges.

Les analítiques de legionel·losi són correctes a totes les cases i centres del Parc. El tractament preventiu es va dur a terme al maig per part del personal de la brigada de manteniment format per poder manipular clor.

4.3.FORMACIÓ

4.3.1. Cursos organitzats

- **Curs de renovació Suport Vital Bàsic (SVB) i ús del desfibril·lador (DEA).** Casa del Parc de Boí i Ajuntament de la Vall de Boí, 28 d'octubre i 10 de novembre.
- **Curs de Suport Vital Bàsic (SVB) i ús del desfibril·lador (DEA).** Casa del Parc de Boí i Ajuntament de la Vall de Boí, 11 de novembre.

4.3.2. Assistència a cursos

Nom curs	Unitat	Organitzador	Població
Formació PANGEA	Unitat d'Administració i Gestió	DTES	Barcelona
Cerca avançada, monitoratge i validació de la informació a Internet	Unitat d'Administració i Gestió	DTES	Virtual
Formació per al teletreball. 5a edició	Unitat d'Administració i Gestió	DTES	Virtual
Cerca avançada, monitoratge i validació de la informació a Internet	Unitats d'Administració i Gestió i Medi Natural	DTES	Virtual
Microsoft Office 365. Ús de les eines TIC corporatives per treballar al núvol de forma col·laborativa	Unitats Ús públic	EAPC	La Seu d'Urgell
Procediment administratiu	Unitat d'Administració i Gestió	DTES	Virtual
Gestió de documents electrònics	Unitat d'Administració i Gestió	DTES	Semipresencial
Curs renovació DEA	Totes les unitats	CCR	Boí
Formació Informes i Autoritzacions. Base de dades	Unitat d'Administració i Gestió	DTES	Virtual
Formació TEI	Unitat d'Administració i Gestió	DTES	Boí - Virtual
Curs nou DEA	Totes les unitats	CCR	Boí
Bones pràctiques i tendències a les xarxes socials II	Unitats d'Ús públic i Documentació	DTES	Virtual
Redacció de textos en anglès. Writing. Nivell B2	Unitat de Documentació	DTES	Boí - Virtual

---

Prevenió de riscos en la utilització de màquines i eines	Unitat de Medi natural	DTES	Boí
--	---------------------------	------	-----

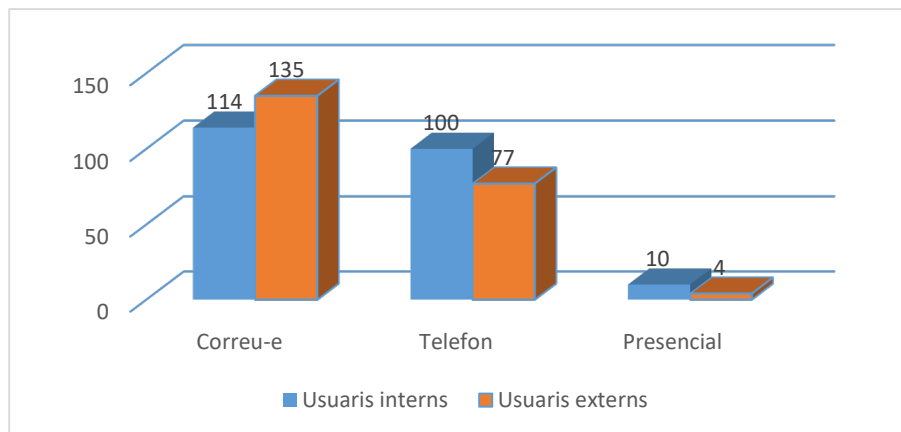

Taula 27 Assistència a cursos, jornades i congressos. Font: elaboració pròpia.

4.4. CENTRE DE DOCUMENTACIÓ

4.4.1. Servei d'informació

Respostes un total de 440 consultes, un petit descens respecte a 2019 que van ser de 466. Les consultes presencials limitades al primer trimestre de l'any degut a la situació del COVID19, facilitant-se la resolució de consultes externes via correu electrònic i telèfon. També hi ha hagut un descens quant als préstecs 11 tot monografies.

Gràfic 9: Consultes Centre de documentació. Font: elaboració pròpia

4.4.2. Fons documental

Han entrat 33 documents nous i la biblioteca compta amb 5.477 exemplars catalogats, que s'integren al Catàleg de les Biblioteques Especialitzades de la Generalitat de Catalunya.

- 4.346 exemplars a la Casa del Parc de Boí.
- 1.131 exemplars addicionals a la Casa del Parc d'Espot i als centres de Senet i Llessui).

4.4.3. Publicacions periòdiques

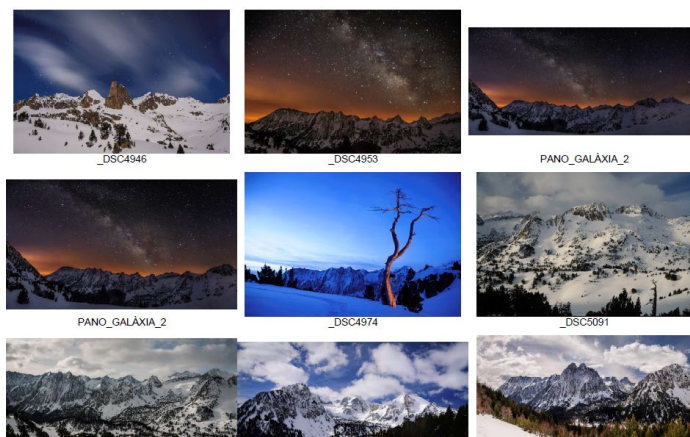
El fons de revistes es compon de 40 títols que es reben amb regularitat.

4.4.4. Arxiu fotogràfic

Compta amb 15.970 registres, sense haver-se afegit noves imatges per falta de temps.

S'han respost 13 peticions de material fotogràfic de diverses entitats i publicacions, principalment dedicades a la promoció turística.

Adquisició de 70 imatges de qualitat a un fotògraf professional amb drets d'ús compartit.

Imatge 45 Mostra de les imatges adquirides d'ús compartit. Font: arxiu fotogràfic del Parc

Eix 5. Governança

5.1. ÒRGAN RECTOR I ÒRGANS COL·LABORADORS

5.1.1. Patronat

President

Sr. Josep Enric Llebot Rabagliati (des de l'1/12/16)

Secretària

Sra. Maria Merced Aniz Montes

Directora-conservadora del Parc Nacional

Representants de la Generalitat de Catalunya

Sr. Ferran Miralles Sabadell	Sr. Oriol Ansón Fradera
Sr. Jaume Vicens Perpinyà	Sr. Ferran de Noguera i Betriu
Sra. Dolors Tella Albareda	<i>Departament d'Agricultura Ramaderia, Pesca i Alimentació</i>
<i>Departament de Territori i Sostenibilitat</i>	
Sr. Ramon Alturo Lloan	Sr. Carles Vega Castellví
<i>Departament d'Empresa i Coneixement</i>	<i>Departament d'Educació</i>
<i>Sr. Manuel Pardo i Sabartés</i>	Sr. Miquel Àngel Cullerés i Balagueró
<i>Departament d'Interior</i>	<i>Departament de Cultura</i>

Diputació i Consells Comarcals

Sr. Joan Talarn i Gilabert	Sr. Francisco Bruna Capel
<i>Diputació de Lleida</i>	<i>Conselh Generau d'Aran</i>
Sr. Carlos L. Isus Castellarnau	Sr. Josep Maria Mullol Miret
<i>Consell Comarcal del Pallars Sobirà</i>	<i>Consell Comarcal del Pallars Jussà</i>
Sr. Alfons Duat i Noray	
<i>Consell Comarcal de l'Alta Ribagorça</i>	

Ajuntaments

Sr. Jacinto Cuny Moga	Sr. César Ruiz-Canela Nieto
<i>Ajuntament de Vielha-Mijaran</i>	<i>Ajuntament de Naut Aran</i>
Sr. Francesc Xavier Llena Cano	Sr. Pere Ticó Domingo
<i>Ajuntament d'Alt Àneu</i>	<i>Ajuntament d'Esterrí d'Àneu</i>
Sr. Joan Edo Beltran	Sr. Josep Ma Sebastia Canal
<i>Ajuntament de La Guingueta d'Àneu</i>	<i>Ajuntament d'Espot</i>
Sr. Raimon Monterde Alberich	Sr. Josep Maria Dalmau Gil
<i>Ajuntament de Sort</i>	<i>Ajuntament de La Torre de Capdella</i>
Sr. Nil Monso Ramon	Sr. Josep Antoni Parache Palacín
<i>Ajuntament de la Vall de Boí</i>	<i>Ajuntament de Vilaller</i>

Universitats Catalanes

Sr. Antoni Luna Garcia
Universitat Pompeu Fabra

Institut d'Estudis Catalans

Sr. Delfí Sanuy Castells
Institut d'Estudis Catalans

Administració de l'Estat

Sr. José Crespin Gómez
Subdelegado del Gobierno en Lleida

Sra. Montserrat Fernández San Miguel
Directora Adjunta de Parques Nacionales Organismo Autónomo Parques Nacionales

Sr. Manuel Oñorbe Esparraguera <i>Jefe de Servicio de Difusión y Comunicación. Organismo Autónomo Parques Nacionales</i>	Sra. Dolores Pascual Vallés <i>Presidenta de la Confederación Hidrográfica del Ebro.</i>
---	---

Associacions de Conservació de la Natura

Sra. Teresa Sabater Puig <i>DEPANA</i>	Sr. Lluís Toldrà i Bastida <i>DEPANA</i>
---	---

Entitats excursionistes i propietàries d'equipaments dins el Parc

Sr. Josep Llusà Roca <i>Federació Entitats Excursionistes de Catalunya</i>	Sr. Miquel Rafa Fornieles <i>Centre Excursionista de Catalunya</i>
---	---

Comissió Permanent

President Sr. Josep Enric Llebot Rabagliati	Secretària Sra. Maria Merced Aniz Montes Directora-conservadora
Sr. Jaume Vicens Perpinyà Sra. Dolors Tella Albareda <i>Departament de Territori i Sostenibilitat</i>	Sr. Ferran de Noguera i Betriu <i>Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, i Alimentació</i>
Sr. Nil Monsó Ramon <i>Ajuntament de la Vall de Boí</i>	Sr. Josep Ma Sebastia Canal <i>Ajuntament d'Espot</i>
Sr. Francesc Xavier Llena Cano <i>Ajuntament d'Alt Àneu (Espot)</i>	Sr. Josep Maria Dalmau Gil <i>Ajuntament de la Torre de Capdella (Boí)</i>
Sra. Teresa Sabater Puig <i>DEPANA</i>	Sr. Manuel Oñorbe Esparraguera <i>Organismo Autónomo Parques Nacionales</i>

Comissió d'Accessibilitat

President Sr. Josep Enric Llebot Rabagliati	Secretària Sra. Maria Merced Aniz Montes Directora-conservadora
Sr. Jaume Vicens Perpinyà Sra. Dolors Tella Albareda <i>Departament de Territori i Sostenibilitat</i>	Sr. Ferran de Noguera i Betriu <i>Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, i Alimentació</i>
Sr. Ramón Alturo Lloan <i>Departament d'Empresa i Coneixement</i>	Sr. Nil Monsó Ramón <i>Ajuntament de la Vall de Boí</i>
Sr. Josep Ma Sebastia Canal <i>Ajuntament d'Espot</i>	Sr. Francesc Xavier Llena Cano <i>Ajuntament d'Alt Àneu (Espot)</i>
Sr. Josep Maria Dalmau Gil <i>Ajuntament de la Torre de Capdella (Boí)</i>	

Comissió Tècnica Paritària Conselh - Parc

Sra. Maria Merced Aniz Montes <i>Directora-conservadora</i>	Sra. Alba Jordana <i>Tècnica Unitat Medi Natural</i>
Sr. Francisco Bruna <i>Conselher de Territori, Paisatge i Gestió Ambiental</i>	Sr. Ivan Afonso Jordana <i>Responsable Medi Natural Conselh Generau d'Aran</i>
Sr. Joan Capdevila Miret <i>Enginyer tècnic Conselh Generau d'Aran</i>	

Comissió de Refugis

Sra. Maria Merced Aniz Montes <i>Directora-conservadora</i>	Sr. Xavier Llimiñana <i>Responsable de la unitat d'Ús Públic del Parc</i>
Sra. Alba Jordana <i>Responsable certificació EMAS</i>	Sr. Valentí Sagristà <i>Refugi d'Amitges</i>
Sra. Lara Urbe <i>Refugi del Gerdar</i>	Sr. Jordi Vives, <i>Refugi Pla de la Font</i>
Sr. Marc Ollé <i>Refugi Saboredo</i>	Sr. Jordi Gavaldà <i>Conselh Generau d'Aran</i>
Sr. Sergi Martínez <i>Refugi Ernest Mallafré</i>	Sr. Miquel Sánchez <i>Refugi Ventosa i Calvell</i>
Sr. Gerard Garreta <i>Refugi Colomina</i>	Sr. Joan Carles Aldeguer <i>Refugi Estany Llong</i>
Sr. Xavi Serratosa <i>Refugi Josep Maria Blanc</i>	Sr. Josep Mohedano <i>Refugi Restanca</i>
Sr. Josep Baqués <i>Refugi Colomers</i>	Sr. Josep Llusà <i>Representant de la FEEC</i>
Sr. Miquel Rafa <i>Representant del CEC</i>	Sr. Jordi Martorell <i>Representant UEC</i>
Sr. Josep M ^a Contansa <i>EMD Sorpe</i>	

Comissió Starlight

Sra. Maria Merced Aniz Montes <i>Directora-conservadora</i>	Sr. Xavier Llimiñana <i>Responsable de la unitat d'Ús Públic del Parc</i>
Sra. Alba Jordana <i>Responsable certificació Starlight</i>	Sr. Nil Monsó Sra. Meritxell Salvador <i>Representant dels municipis del Parc i zona perifèrica</i>
Sra. Sílvia Coll <i>Turisme Vall Fosca</i>	Sra. Marisol Ariño <i>Turisme Val d'Aran</i>
Sr. Carlos Cortina <i>Turisme Valls d'Àneu</i>	Sr. Lluís Martínez <i>MónNatura Pirineus</i>
Sra. Gemma Gandia <i>Associacions de turisme rural dels Pirineus i les Terres de Lleida</i>	Sr. Josep Castellarnau <i>Associacions hoteleres dels Pirineus i les Terres de Lleida</i>
Sra. Marta Cortina <i>Associació Càmpings de Lleida</i>	Sra. Montse Ballbé <i>Associació Guies Interpretadors del Parc Nacional</i>
Sr. Sergi Aparicio Ferreró <i>Departament de Territori i Sostenibilitat</i>	

Comissió d'Aigües – Acordada la seva creació a la 57a Comissió Permanent de Patronat del 5 de novembre de 2020

President Sr. Josep Enric Llebot Rabagliati	Secretària Sra. Maria Merced Aniz Montes Directora-conservadora
Cristina Esponar Mosquera <i>Responsable Unitat Medi Natural</i> Sra. Silvia Cubillo Nielsen <i>Confederación Hidrográfica del Ebro</i>	Sr. Jaume Vicens Perpinyà <i>Departament de Territori i Sostenibilitat</i> Sr. Nil Monsó Ramón <i>Ajuntament de la Vall de Boí</i>
Sr. Josep Ma Sebastia Canal <i>Ajuntament d'Espot</i>	Sr. Francesc Xavier Llena Cano <i>Ajuntament d'Alt Àneu (Espot)</i>
Sr. Lluís Sastre Pinyana <i>Agència Catalana de l'Aigua</i>	Sr. Josep Maria Dalmau Gil <i>Ajuntament de la Torre de Capdella (Boí)</i>

Participació en altres òrgans col·legiats

Consejo de la Red de Parques Nacionales

Sr. Josep Enric Llebot Rabagliati *President del Patronat*

Sr. Ferran Miralles Sabadell
Departament de Territori i Sostenibilitat

Comité Científico de Parques Nacionales

Sr. Emilio Ortega Casamayor
Director del Centre d'Estudis Avançat de Blanes, CEAB-Consell Superior d'Investigacions Científiques

Reunions de Patronat i Comissió Permanent.

El Patronat s'ha reunit una vegada i la Comissió Permanent dues.

Els temes tractats, entre d'altres han estat:

- Aprovació al Parlament de l'Agència de la Natura de Catalunya
- Resum actuacions de la xarxa de PPNN.
- Acord per que es cobreixin les despeses generades pel desenvolupament de la tasca del President del Patronat.
- Estat dels ajuts 2020. Ajut directe Ajuntament d'Espot per al centre de La Mola.
- Aprovació de la memòria 2019.
- Aprovació Programa d'Actuacions 2020.
- Auditoria externa sistema de gestió ambiental EMAS.
- Estat dels ajuts 2020. Revisió ordre ajuts.
- Debat sobre les línies de treball per controlar l'accés/activitats de visitants als ENPES/Parc Nacional.
- S'acorda la creació de la Comissió d'Aigües, i els seus integrants, que tindrà un caire consultiu i pretén debatre i estudiar els drets concessionals d'aprofitaments hidroelèctrics que vencen properament.
- Informes per aprovació i ratificació.
- Debat sobre les línies de treball per controlar l'accés/activitats de visitants als ENPES / Parc Nacional. Activació de la Comissió d'Accessibilitat.
- Reunió de la Comissió de Starlight del 19 de novembre. Aprovació del procediment de cessió del logotip i sol·licitud per activitats.
- Reunió de la Comissió Tècnica Paritària Conselh –Parc els dies 11 de juny i 20 de novembre.
- Presentació del Pla d'ús públic 2021-2024 (PUP).
- Convenis en tràmit: Conveni entre el Consejo Superior de Investigaciones Científicas, M.P. i el Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya per al seguiment i la investigació ecològica a llarg termini dins de la xarxa de recerca a llarg termini LTER-Aigüestortes (LTER-AT); 3 Convenis amb Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya (FGC).
- Avanç de pressupost 2021.

5.1.2. Reunions directors/subdirector

La direcció ha participat en 3 reunions de directors d'Espais Naturals Protegits, una presencial a Barcelona, i les altres dues virtuals, amb els següents punts tractats:

Gestió preventiva:

- RESOLUCIÓ SLT/2700/2020, de 29 d'octubre.
- Normativa dels ENPES

- Informes perceptius, base de dades d'informes.

Gestió activa:

- Estat de la convocatòria d'ajuts: bases, ordre de convocatòria.
- Desplegament de l'estratègia de patrimoni natural i de la biodiversitat a Catalunya.
- Gestió de projectes europeus.
- Marca Parcs Naturals

Planificació:

- Pla de comunicació.
- Programa d'actuacions 2020-2023.

Governança:

- Juntes Rectores: Actualització membres i convocatòries.
- Regularització dels llocs de personal d'estructura d'acords amb les responsabilitats: Directors, gestors de RAE, tècnics i informadors.
- Situació RRHH
- Equipament corporatiu per a tots els espais naturals

Comunicació i divulgació

- Agenda d'actes.
- Pla de comunicació.

Gestió econòmica

- Gestió i pagaments ajuts anteriors.
- Estat execució pressupost 2020.
- Gestió econòmica DTES i del RAE.

5.2. EQUIP DE GESTIÓ

**DIRECTORA-
CONSERVADORA**

AGENTS RURALS
Àrea Regional de l'Alt Pirineu: 1 cap
l'Alta Ribagorça: 7 agents
Pallars Jussà: 11 agents
Pallars Sobirà: 17 agents
Val d'Aran: 12 agents

**UNITAT ADMINISTRACIÓ/
GESTIÓ**
2 administratives a Boí
1 auxiliar administrativa a Boí
1 aux. administrativa a Espot
(4,5 mesos)

UNITAT D'ÚS PÚBLIC
1 responsable a Espot

**UNITAT D'INVESTIGACIÓ,
ESTUDIS I DOCUMENTACIÓ**
1 tèctic a Boí

UNITAT DE MEDI NATURAL
(infraestructura i equipament)
1 enginyer tèctic responsable a Boí
1 enginyer forestal a Espot
1 enginyer tèctic a Boí (2 mesos)

**CENTRES
COMPLEMENTARIS**

**ÀREA INFORMACIÓ
BOÍ**
1 coordinador d'àrea
2 informadors

ÀREA INFORMACIÓ ESPOT
1 tèctic
1 informador (2 mesos)
1 informador (10 mesos)
1 guia-interpretador
(4,5 mesos)

Manteniment
1 capatàs i 1 mant a Boí
1 capatàs i 1 mant a Espot
1 capatàs, 2 peons Boí (9 mesos)
2 peons a Espot (12 mesos)

SENET
1 informador
1 tèctic (10 mesos)

AIGÜESTORTES
1 informador (4 mesos)

TOIRIGO
4 informadors (7 mesos)
1 informador (1,5 mesos)

PALANCA DE LA MOLINA
4 informadors (9 mesos)

PRAT DE PIERRÓ
3 informadors (9 mesos)
1 informador (7,5 mesos)

SANT MAURICI
1 informador (3,5 mesos)

LLESSUI
1 tèctic
1 informador

ESTANY GENTO
2 informadors (3 mesos)
3 manteniment (empresa externa)

nt Maurici

Negre: Personal DAAM
Personal serveis prioritaris
Verd: Forestal Catalana
Blau: Silvoturismo Mediterraneo SL

5.2.1. Dotació de personal

Destacar que s'han creat dues places d'interinatge, una a la unitat d'Ús Públic, i una tècnica a la unitat de Medi Natural. S'ha cobert durant 4,5 mesos les tasques d'administratives a la Casa del Parc d'Espot amb un reforç de Forestal Catalana.

<i>Unitat d'Administració i Gestió</i>	Maria Merced Aniz Montes, directora-conservadora Cristina Ballarín García, administrativa Francesca Gil Gómez, auxiliar administrativa Àngels Paneque Pérez, administrativa
<i>Unitat d'Ús Públic</i>	Xavier Llimiñana Sabaté, responsable d'Ús Públic Gerard Giménez Pérez, tècnic d'Ús Públic Àlícia Orteu Blasi, administrativa-informadora (Baixa de llarga durada) Àlícia Giralt Mora, informadora (9 mesos) Montserrat Gallart Gerotina, informadora (9 mesos) Ma. Isabel Sebastia Urbano, informadora (9 mesos, reducció 1/3) Oriol Cardona Isus, informador (7 mesos i mig) Montserrat Morancho Ribes, informadora (3,5 mesos) Josep Maria Rispa Pifarré, tècnic ambiental Boí Roc Subirà Biosca, informador (9 mesos) Ma. Lourdes Casal Franco, administrativa-informadora Lluís Pifarré Martí, informador Lourdes Lozano Hodas, informadora (9 mesos) Marisol Garcia Ardanuy, administració(9 mesos,) Meritxell Centeno Magí, informadora (9 mesos) Olga Agudo Pérez, informadora (4 mesos) Cristina Cereza Aubets, informadora (2 mesos)
<i>Unitat d'Investigació, Estudis i Documentació</i>	Jordi Vicente Canillas, bibliotecari
<i>Unitat de Medi Natural</i>	Ma Cristina Espinar Mosquera, responsable enginyera forestal Míriam Aznar Galán, tècnica unitat Medi Natural Alba Jordana Lapedra, tècnica unitat Medi Natural (2 mesos) Josep Lluís Gómez Bringué, capatàs Ricard Batlle Sacases, manteniment Domingo Roca Cecília, capatàs Josep Ginesta Cervós, manteniment

UNITAT DE VIGILÀNCIA (COS D'AGENTS RURALS)

Cap Àrea Regional de l'Alt Pirineu	Anna Servent Ollé
Alta Ribagorça	F. Xavier Maurín Alós (Funcions de cap d'Unitat d'Àrea Bàsica) Josep Gilabert Valldeperez Angel Monsó Porté Joan Vila Alturo Jaume Perelada Ramon Josep Gispert Pallerola Emili Casals Parlade
Pallars Sobirà	Carles Barri Guamis (Funcions de cap d'Unitat d'Àrea Bàsica) Josep Jove Prat Pere Soler Farrera Lluís Garzón Caujola

	<p>Jaume Pinós Ros Francesc Xavier Farré Espar Jordi Farrando Sebastia Jesús Marques Solé (Reserva de Fauna) Jordi Ricou Ribó Joan Sastrada Cortina Enric Edo Teys Josep Beltran Coma Ramiro Pinyol Franch Agustí Yebras Canellas Blanca Doya Peroi Raimon Castellví Obiols Domènec Cases</p>
Pallars Jussà	<p>Miquel Arilla (Funcions de cap d'Unitat d'Àrea Bàsica) Jose A Luque Josep Mª Puigarnau Ivan Almirall Jordi Cardona Arístides Admella Xavier Higuero Eudald Masó Cristina Bordes Balbina Hernández Alberto Campos</p>
Agents Forestals e Mieambientals del Conselh Generau d'Aran	<p>José Antonio España Ubeira (Responsable d'àmbit Forestal e Fauna) Salvador Gonçalves Cerqueira Enrique Larruy Avila Jesús Díaz González Juan Rodríguez Rosells Carlos Adalid Berart Manuel Broto Salgueiro Fermín Monge Bonet Ivan Barrios Mola Jose Maria Monge Bonet Isaac Castet Martín Sergio Mir Larruy</p>

PERSONAL EXTERN

Forestal Catalana

Servei d'informació a Boí	<p>Abel Quintana Llevot, informador (9 mesos) Nicolás Molina Mates, informador (9 mesos) Núria Espot Martínez, informadora (9 mesos, amb reducció de jornada per fills menors 12 anys) Sabina Lapedra Grau, informadora (9 mesos)</p>
Brigada de manteniment a Boí	<p>Joan Mongay Joaniquet, capatàs (9 mesos) Guillem Solans Filella (9 Cobreix baixa de Manuel Carrera) Joan Iglesias Arara, peó (9 mesos)</p>
Servei d'informació a Senet	<p>Noelia Adán Rodríguez Alba Jordana Lapedra, tècnica (10 mesos)</p>
Servei d'Informació a Llessui	<p>Maria Pou i Palau tècnica (1/3 reducció de jornada) David Escur Prat, informador</p>

Brigada de manteniment a Espot	Ana Maria Vega Sagredo Rafel Escolà Saboya
Servei d'informació a Espot	Cristina Cereza Aubets, informadora (10 mesos)
Administració a Espot	Sílvia Frias Campos, auxiliar administrativa (4,5 mesos)
Torre de Capdella	Ma Elena Mur Cahuco, guia-interpretadora (3,5 mesos) Arnau Vila Guerola, guia-interpretador (3,5 mesos)
Neteja centres (Servinet)	
Boí	Leonor Santibanyez Bautista
Senet	Emilio Peguera
Espot	Dolors Rosés Roig
Llessui	Lluna - Servinet (fins agost) / Sandra - Serveis Pirineus
Manteniment	
Brigada de manteniment a estany Gento	Empresa de serveis: SILVOTURISMO MEDITERRANEO, SL

5.2.2. Estudiants en pràctiques

Ha col·laborat un estudiant en modalitat online atesa la situació sanitària:

Nom	Procedència	Sector	Període	Hores
David Saez	Màster Enginyeria forestal ETSEA, UDL	Online	01/06-21/06	70

*Taula 28 Estudiants en pràctiques acol·lits a través del conveni de col·locació per a la formació pràctica en centres de treball
Font: elaboració pròpia.*

5.2.3. Riscos, seguretat i higiene

Prevenició de riscos per als treballadors

Arrel de l'estudi emès pel Servei de prevenció de riscos a l'agost de 2018 s'ha redactat un informe on queda detallada la planificació de les mesures preventives, d'eliminació, control i reducció a realitzar en les diferents instal·lacions del Parc.

S'han executat les actuacions següents:

- Casa del Parc d'Espot: substitució de l'armari rack i endreça del cablejat, reparació de totes les llums d'emergència de la Casa del Parc d'Espot i retirada de tota la documentació de sobre de prestatgeries i armaris.
- Ecomuseu Els Pastors de la Vall d'Àssua de Llessui: organització del cablejat de l'ordinador amb abraçadores i instal·lació d'un armari tancat per emmagatzematge dels productes de neteja.

A banda dels documents de la Generalitat i DTES que estableixen les mesures de protecció per als treballadors arrel de la crisi sanitària de la Covid-19, s'han elaborat els protocols específics

Prevenció de riscos per als visitants

- Tasques diverses de retirada d'arbres caiguts i rocs a les pistes i senders.
- Senyalització del risc d'allaus a les principals entrades, així com senyalització o abalisament en cas necessari dels camins d'accés principals a les zones baixes, camí dels enamorats, ruta de la Llúdriga, ruta de la Marmota, ruta de l'Isard, camí de la Cascada per tal d'advertir de la perillositat per presència de neu o gel.
- Senyalització provisional de la perillositat del camí de Cavallers a la Punta Alta per la Vall de Comalesbienes. Al tram més perillós també s'ha fet una visita conjunta amb els Mossos de Muntanya per tal d'establir mesures de seguretat a instal·lar.

Imatge 46 Senyal de risc per presència de gel al camí de l'Isard (Espot)

Font: arxiu fotogràfic del Parc.

5.3. RELACIONS I COL·LABORACIONS INSTITUCIONALS

5.3.1. Relacions amb l'Administració Local

Comissió tècnica *Conselh-Parc*

La Comissió es reuneix dues vegades a l'any per tractar i abordar qüestions referides a la ZPP del Parc que ocupa la comarca de la Val d'Aran.

A la sessió del juny, s'ha parlat principalment del pla de desescalada COVID-19, de l'enderroc del refugi antic de Colomers i dels ajuts ENP, i a la sessió del novembre és va parlar de la candidatura de la Reserva de la Biosfera de la Val d'Aran, alguns temes diversos d'ús públic (senyalització, aparcaments, comptadors, etc) de la justificació dels ajuts ENP, de refugis i de les actuacions per al 2021.

5.3.2. Relacions estatals

Creació de la subcomissió de millores de comunicació de la Comissió de Refugis de Catalunya

- La directora-conservadora del Parc ha estat la persona escollida per a ser la representant de tots els parcs catalans de muntanya en la subcomissió de millores de comunicació i de la Comissió de refugis del Consell català de l'Esport.

Participació en:

- Congrés “*Doñana, 50 años de Parque Nacional*”, celebrat els dies 14-15 i 16 de febrer al Parque Nacional de Doñana, Almonte (Huelva). El Congrés va organitzar tota una sèrie d'actes de commemoració de l'aniversari, donant una visió retrospectiva i de futur del Parc, amb nombroses aportacions des de diferents i diverses visions de Doñana.
- 4 de maig trobada virtual Federació ECOM.
- 28 de setembre jornada virtual Reserva Biosfera Transfronterera del Parc Pirinenc de les Tres Nacions.
- *11é Comité de Colaboración y Coordinación de Parques Nacionales*: S'ha assistit a reunió, l' 11 de desembre, on es van tractar els següents temes:
  - Revisió del treball de la *Red de Parques Nacionales*: iniciatives d'impuls per part de l'OAPN, iniciatives dels Parcs Nacionals d'interès per a la *Red*.
  - Avantprojecte de Llei de Declaració del Parc Nacional de la Sierra de las Nieves.
  - Pla rector d'Ús i Gestió del Parc Nacional de Cabañeros.
  - Modificació del Pla Rector d'Ús i Gestió del Parc Nacional de Ordesa y Monte Perdido.
  - Aplicació de la disposició final quarta de la Llei 30/2014 de Parques Nacionales, en relació als límits d'alçada de sobrevol als Parcs Nacionals.
  - Informe de Memòries de la *Red de Parques Nacionales*.
- *23ena Reunión del Consejo de Red de Parques Nacionales*, celebrada virtualment el 28 de desembre de 2020.
  - Informe de presidència.
  - Informació sobre el seguiment i avaluació general de la Red de Parques Nacionales.
  - Emissió d'informes preceptius.
  - Informe sobre l'avant-projecte de Llei de declaració del Parc de la Sierra de las Nieves.
  - Informe sobre el projecte de Reial Decret de regulació d'alçada de sobrevol als Parcs Nacionals.
  - Informe previ sobre el Pla Rector d'Ús i Gestió del Parc Nacional de Cabañeros.
  - Informe sobre les memòries de la Xarxa de Parques Nacionales.

5.3.3. Col·laboracions i Convenis

- Col·laboració amb el Servei Geològic en el programa de prevenció de risc d'allaus.
- Continuació del Conveni entre el Servei Meteorològic de Catalunya i els refugis guardats que són titularitat del *Conselh Generau*, la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya (FEEC).

i la Direcció General del Medi Natural, referent a la previsió i l'observació meteorològica i possibles situacions meteorològiques que puguin afectar als refugis guardats d'alta muntanya.

- Conveni de col·laboració entre el Parc Nacional, l'Ajuntament de la Vall de Boí i l'Associació de Taxistes de la Vall de Boí, per al funcionament del transport de visitants.
- Conveni de col·laboració entre el Parc, l'Ajuntament d'Espot i l'Associació de Taxistes d'Espot, per al funcionament del transport de visitants.
- Conveni entre el Patronat Intercomarcal de Turisme Terres de Lleida de la Diputació de Lleida i el Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici per a la realització d'actuacions de promoció i divulgació turística.
- Conveni de col·laboració entre el Departament de Territori i Sostenibilitat, Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya, Vallter,SA i Actius de Muntanya,SA, per a la promoció i realització de projectes conjunts dins l'àmbit del Parc Nacional i de l'estació d'esquí de Boí Taüll.
- Conveni de col·laboració entre el Departament de Territori i Sostenibilitat, Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya, Vallter,SA i Actius de Muntanya,SA, per a la promoció i realització de projectes conjunts dins l'àmbit del Parc Nacional i de l'estació d'Espot Esquí.
- Addenda de modificació del conveni marc de col·laboració entre el Departament de Territori i Sostenibilitat i Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya per a la promoció i l'establiment de projectes conjunts en l'àmbit dels parcs naturals i nacional i les estacions d'esquí del grup FGC.

5.3.4 Visites protocol·làries

- El **conseller de Territori i Sostenibilitat, Damià Calvet**, a Vilaller (Alta Ribagorça), per la inauguració d'un mirador astronòmic al cap del poble (agost).
- El **conseller de Territori i Sostenibilitat, Damià Calvet, i de la secretaria de Medi Ambient i Sostenibilitat, Marta Subirà**, a la Vall de Boí i la Vall Fosca, per inaugurar un mirador astronòmic a l'ermita de Sant Quirc de Durro (Alta Ribagorça) i visitar Casa Matter a la Central de Capdella al Pallars Jussà (octubre).
- La **presidenta de la Confederación Hidrográfica del Ebro (CHE), María Dolores Pascual**, va participar al darrer Ple de Patronat de 2020 i va visitar el planell d'Aigüestortes (desembre).

5.4. GESTIÓ ECONÒMICA

5.4.2. Règim d'Autonomia Econòmica

El pressupost del present exercici s'ha aprovat mitjançant resolució del director general de Polítiques Ambientals i Medi Natural en data 15 d'octubre, en base a les despeses i ingressos previstos per l'òrgan gestor (261.800,00 €). L'11 de març el Director General va autoritzar la incorporació del romanent de l'exercici 2019 (18.504,57 €).

El 15 d'octubre també s'ha aprovat una resolució d'ampliació del pressupost per actuacions derivades de les conseqüències de la Covid-19, que ha suposat una aportació extra de 75.000 €, amb la qual cosa el pressupost final és de 310.255,55 €. L'aportació del Departament de Territori i Sostenibilitat, com s'ha comentat abans, es programa amb aportacions mensuals per import total de 241.000 €.

D'acord amb la liquidació de pressupost que es presenta cal esmentar, per la seva importància relativa, les següents desviacions entre la previsió de pressupost i la seva execució:

Ingressos

Pel que fa a l'estructura d'ingressos, la liquidació del pressupost reflecteix la dependència financera del Parc respecte al DTS, que aporta el 95,90% dels recursos (assignació amb càrrec a les despeses corrents del DTS). Aquesta dependència financera enguany s'ha vist intensificada per la gran disminució dels ingressos propis i per l'aportació extra que es rep al mes d'octubre per fer front a actuacions derivades de la Covid-19. Quant a la resta dels ingressos, provenen de la venda de béns (1,51 %), del servei de monitoratge i guies (1,03 %), dels preus públics (0,85 %), d'altres ingressos diversos (0,48 %) i dels drets de matrícula (0,22 %).

En el total d'ingressos, la quantitat inicialment prevista és de 261.800,00 €, mentre que els ingressos realitzats són de 329.493,38 €. La desviació suposa un augment del 25,86 % com a conseqüència, principalment, de les causes abans esmentades. Respecte a l'any 2019, els ingressos propis han disminuït un 81,45 %, mentre que l'aportació del Departament ha augmentat un 31,12 %.

Deutors

Els ingressos pendents de cobrament corresponen a activitats pròpies del centre i ascendeixen a 43,64 €.

Aquest deute correspon a una factura emesa a 2019, que a 31/12/20 encara no ha estat cobrada.

Despeses

S'han tramitat 145 propostes de RAE amb una despesa total de 310.255,55 € (254.335,93 € de capítol II i 55.919,62 € de capítol VI).

S'han incrementat els crèdits de quatre partides per poder realitzar la incorporació del romanent de l'exercici 2019, segons l'autorització signada pel director general de Polítiques Ambientals i Medi Natural l'11 de març. Aquest any s'ha tornat a fer servir la vinculació de crèdits, concepte incorporat a partir de la Llei 20/2005, de 29 de desembre, de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2006.

Les despeses més importants enguany s'han realitzat a la partida de conservació, reparació i manteniment de terrenys, béns naturals, edificis i altres construccions (16,13 %), altres treballs realitzats per altres empreses (15,94 %), altres subministraments (15,24 %), i treballs tècnics (12,08 %); per sota trobem les inversions en altre immobilitzat material (6,76 %), inversions en edificis i altres construccions (5,85 %), publicacions (5,13 %), inversions en maquinària, instal·lacions i utilitatge (5,02 %), vestuari (4,77 %), aigua i energia (4,31 %), altres despeses diverses (2,06 %), premis (1,81 %), i altres despeses de conservació, reparació i manteniment (1,55 %). El 3,35 % restant es reparteix entre les altres partides en menor percentatge.

En el total de despeses la quantitat inicialment prevista en el pressupost (261.800,00 €) ha augmentat en un 18,51 % (310.255,55 €). Respecte a l'any 2019, les despeses executades han disminuït un 5,44 %.

Deutes

Tots els deutes són a curt termini, per import de 118.925,85 €, i es corresponen a les gestions pròpies del centre, despeses de les quals a 31/12/20 encara no s'ha efectuat el pagament.

D'aquest import, 961,82 € corresponen a una despesa de 2019 de la que encara no s'ha aconseguit tenir la documentació i les dades de pagament del proveïdor, tot i que se li ha demanat moltes vegades.

A més a més, el 13 d'octubre va arribar una diligència d'embargament per import de 764,50 € d'una factura que hi havia pendent de 2019. Després de fer consulta a Spaiinnova per saber com s'havia de comptabilitzar, es va procedir a la liquidació de la mateixa a Hisenda i a la seva posterior comptabilització a la econòmica 0280 – Embargaments AEAT.

5.5. GESTIÓ ADMINISTRATIVA

5.5.2. Reunions

Reunions de Coordinació

Realitzades **16 reunions de coordinació**: 11 de febrer, 10 de març, 9 i 16 de juny, 7, 14, 21 i 28 de juliol, 8, 11 i 26 d'agost, 29 de setembre, 6 i 21 d'octubre i 3 i 11 de novembre, els temes tractats són:

- Tancament i romanent de l'exercici 2019.
- Programa d'actuacions 2020.
- Reunió de directors.
- Mesures per a la reobertura de les Cases i centres i activitats previstes (Dia Europeu de Parcs)
- Auditoria externa de la Q de Qualitat.
- Reunions Comissió Permanent i Comissió tècnica *Conselh Generau Val d'Aran*.
- Agència del Patrimoni del Medi Natural.
- Auditoria interna de l'EMAS
- Pla aprofitaments forestals.
- Bus del Parc.
- Projectes Life: Resque Alpyr (2) i DryInno San.
- Cessió del refugi d'Iberdrola
- Situació del servei de neteja a les Cases i centres.
- Regulació de l'accés a la Ribera de Caldes
- Actuacions Pla Starlight: nous miradors
- Simulacres.
- Memòria OAPN.
- Planificació: PAU (Desconfinament, incidències flora i fauna)
- Ajuts.
- Temes de personal: Noves incorporacions, addenda FC.
- Pressupost 2020 tancament.
- Pressupost 2021 i PEF.
- Reunió accés als ENPEs: sobre-freqüentacions.
- Reunions de la Comissió Permanent i Ple de Patronat.
- Queixes i suggeriments.
- Pressupost 2021.
- Línies de treball accessibilitat als ENPES /Parc Nacional.
- Activitats amb el Departament de Cultura: 20é Aniversari de Patrimoni UNESCO de la Vall de Boi i conveni.
- Butlletí intern.
- Voluntariat OAPN.

5.6.FUNCIONAMENT I MANTENIMENT BÀSIC

De la Casa del Parc de Boí emana tota la producció administrativa, les tasques d'informació telefònica, escrita, les de representació i relació amb l'exterior. També les convocatòries i assistència a les reunions del Patronat, elaboració d'actes i, finalment, es realitza el subministrament de material als centres, així com la planificació i seguiment de tots els procediments informàtics, altes d'usuaris, gestió de temes relacionats amb recursos humans.

El treball amb noves eines col·laboratives, principalment el Microsoft TEAMS ha estat la tònica general aquest exercici i ha fet adoptar una nova forma de treballar en com s'han realitzat les reunions i formacions. També s'ha potenciat la relació telefònica i telemàtica amb els usuaris. Les reunions de Patronat s'han celebrat de forma virtual, amb assistència física de sis persones com a màxim.

Les principals actuacions han estat:

- Continuar amb l'adaptació a la tramitació electrònica d'acord amb la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques: e-valisa, e-Notum, EACAT, TAIS i la nova plataforma TEI per a gestió de les autoritzacions de les activitats realitzades als espais naturals protegits. Aquest procés és continua des de fa un parell d'anys, i s'està en fase d'eliminació del suport paper.
- Generar una base de dades comuna de la Subdirecció General per tal de gestionar la informació referent als informes elaborats pel Parc.
- Degut a l'adaptació "transformació de l'entorn de treball" del Departament, s'ha treballat en l'elaboració, passí i seguiment de la informació sobre els inventaris de personal, tipus d'usuaris i sales, ordinadors, programes, maquinària diversa i necessitats futures de les dues cases del Parc i els centres complementaris.

5.7.CERTIFICACIONS

5.7.1 Sistema de Gestió Ambiental

Es continua amb el desenvolupament del sistema de gestió ambiental EMAS implantat l'any 2006. Les observacions i opcions de millora més destacables de l'auditoria interna i externa segons el Reglament (CE) núm. 1221/2009 (EMAS) modificat segons Reglaments (UE) 2012/1505 i 2018/2026 són:

- A les anteriors auditories internes es va detectar que no s'enviava la fitxa F1-10.05 d'informació ambiental a l'hora d'adjudicar les feines als contractistes i proveïdors esporàdics, i encara no s'ha fet cap canvi per incorporar aquesta tasca al procediment administratiu del Parc.
- A la fitxa F1-MA-08.01. Fitxa Part Interessades i Anàlisi Riscos i Oportunitats es podria aprofundir i ampliar la informació recollida

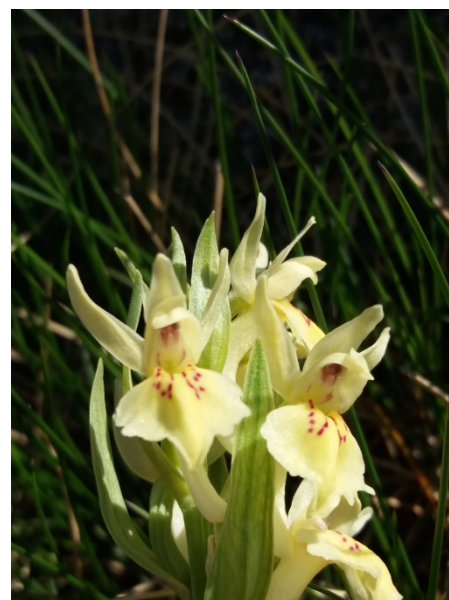

- No s'ha realitzat la formació de tot el nou personal incorporat.
Imatge 47 Admirant el paisatge. Font: arxiu fotogràfic del Parc
- Es reitera que s'hauria de comunicar als gestors de les instal·lacions externes la necessitat de donar compliment als requisits legals i demanar informació de l'estat de les concessions (refugis de Colomers i Saboredo), autoritzacions d'abocament i comunicacions d'activitat (refugis de Colomers, Saboredo i Colomina).
- Fer comunicacions específiques dirigides als diferents col·lectius, com ara grups usuaris del campament juvenil, visitants escolars, clients d'itineraris, visitants de les cases del Parc, etc.
- Fer una campanya específica per als usuaris dels refugis per sensibilitzar-los sobre la importància de l'eficiència de la utilització dels recursos energètics i la gestió de residus en alta muntanya.
- Establir un conjunt de productes de compra verda per diferents tipus de feina com ara neteja o manteniment, posant-lo a l'abast dels contractistes externs per facilitar el seu coneixement i accés a aquest tipus de producte.

Obertes 6 No Conformitats menors noves derivades de l'auditoria externa i 2 derivades de la interna i que estan relacionades amb el registre documental deficient, la no incorporació d'algunes de les disposicions nou reglament 2026/2018 pel que fa a la declaració ambiental, registre F1-MA-08.01_Riscos i oportunitats està incomplet, la no evidència dels manteniments RITE de les instal·lacions tèrmiques de Boí, Espot i Senet, diverses errades de validació de la Declaració Ambiental 2019, la no realització dels simulacres ambientals pertinents, la no planificació futura per a l'exercici 2020 i la manca del registre de comunicacions externes F1-PMA-06 en els períodes 2018, 2019 i 2020.

Estat d'assoliment dels objectius del programa ambiental:

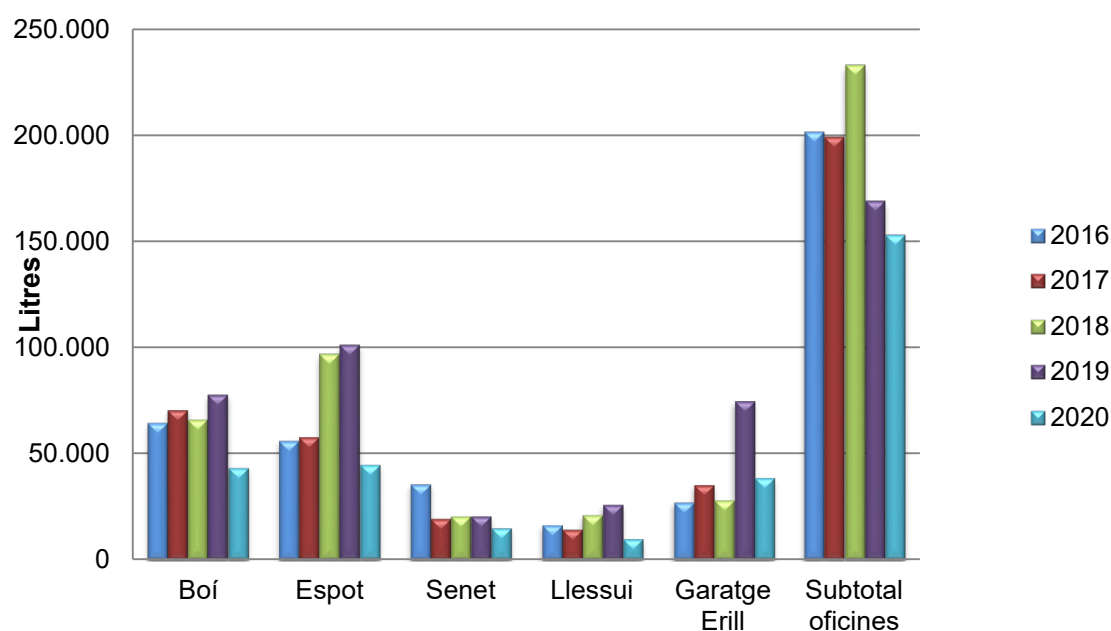
- Objectiu 4/17. Reducció dels paràmetres d'abocament de la fossa del refugi d'estany. **Assolit.**
- Objectiu 3/18: Reducció d'un 50% de l'impacte generat per l'ús públic intens al camí del refugi d'Amitges al port de Ratera. Tancament previst el desembre 2020. **Es prorroga.**
- Objectiu 1/19. Minimització dels residus plàstic al refugi d'Estany Llong. **Assolit**
- Objectiu 1/20 Disminució del consum de paper. Tancament previst al 2021.
- Objectiu 2/20. Millora de la eficiència energètica dels nostres edificis. Tancament previst al 2021.

Imatge 48 Ballarina alpina Font: arxiu fotogràfic del Parc.

Evolució de consums dels recursos energètics i naturals:

- **Electricitat:** Continua el descens del consum general total d'electricitat en un 18% respecte l'any anterior i, a més a més, ha sigut el més baix dels darrers 5 anys. Aquest fet és molt positiu ja que contribuïm a la reducció de la nostra empremta del carboni..
- **Gas propà:** La Casa del Parc de Boí és l'única infraestructura que utilitza aquest combustible. Ha disminuït el consum.
- **Gasoil de calefacció:** En la mateixa línia, la Casa del Parc d'Espot és l'única que funciona amb gasoil i el seu consum ha disminuït.
- **Gasoil de vehicles:** El valor ha disminuït respecte l'any anterior però també s'han realitzat menys desplaçaments.
- **Pèl·let:** Llessui i Senet, els dos centres que funcionen amb biomassa, han tingut problemes amb el funcionament i rendiment de la caldera. El consum de pèl·let descendeix pel mal funcionament de les instal·lacions sobretot en el cas de Llessui on encara no s'ha aconseguit trobar una solució definitiva.
- **Aigua:** El consum ha disminuït notablement degut a la baixa afluència d'usuaris i a que els centres han estat tancats al menys tres mesos a causa de la crisi ocasionada pel COVID-19.

Gràfic 10 Evolució del consum total d'aigua per infraestructures Font: elaboració pròpia

Generació de residus:

- **Paper:** La generació de residus de paper ha disminuït a totes les cases i centres excepte a Llessui. Destacar que a Boí la disminució ha sigut de més del 50%.
- **Vidre:** Disminució respecte el 2019 però són valors molt mínims. La generació d'aquest residu és poc significatiu.
- **Plàstic:** A Espot ha augmentat la generació d'aquest residu.
- **Orgànica:** No es genera grans quantitats d'aquest residu i està controlat. A Espot i a Boí a disminuït mentre que a Senet i Llessui ha augmentat. La generació d'aquest residu és poc significatiu.
- **Rebuig:** Encara es continua generant un pèl massa aquest tipus de residu. Amb una bona segregació hauria de ser zero. Ha disminuït a tots els centres menys a Senet però de manera poc significativa.

Seguiment de la capacitat d'acollida

S'avalua l'estat de la xarxa de camins per tal de determinar l'impacte negatiu que genera la freqüentació dels visitants sobre els camins. Aquestes dades permeten determinar quines zones són més fràgils o susceptibles i quines mesures s'haurien de prendre per evitar-ne la degradació. Aquests seguiments s'han fet per 7 camins diferents i 2 àrees i els camins revisats han estat:

Sector Boí:

- Camí dels estanys Pessó
- Circuit petit de Colomers (Val d'Aran)
- Camí de l'estany de Llebre a l'estany de Sarradé + àrea
- Camí de Toirigo a Cavallers
- Camí del Portarró a l'estany Nere

Sector Espot:

- CV: Camí del refugi del Gerdar al Pas del Coro
- Camí de la pista de Lladres a l'estany Negre de Peguera + àrea

S'han obtingut resultats per sobre dels llindars establerts per degradació de la vegetació en camins al camí del refugi del Gerdar al Pas del Coro.

Política ambiental

Imatge 49 Política ambiental Font: arxiu fotogràfic del Parc

5.7.2. Qualitat i eficàcia en la gestió de l'ús públic

La darrera auditoria de renovació va realitzar-se el juny de 2017 (cada 4 anys), per tant aquest any s'ha tornat a fer la renovació.

Auditoria interna

Per al desenvolupament de l'auditoria, s'ha utilitzat el qüestionari d'autoavaluació elaborat per l'Institut de Calidad Turística Española (ICTE): AUNE 11.1-ENP-16a traves de Microsoft Teams

No es detecta cap mancança greu que requereixi obrir una no conformitat.

Auditoria de renovació

L'auditoria de renovació, es fa en línia, per part de l'empresa SGS TECNOS. Hi són presents, per part del Parc, el responsable de Qualitat, el tècnic responsable de les auditories internes i la directora-conservadora.

Es fan les següents observacions:

- En el recull de normativa aplicable, seria bo donar a conèixer com aplica cadascuna de les normatives a aspectes concrets del Parc Nacional.
- En referència a la política de qualitat, tot i que no hi hagi cap modificació, per a que no es vegi la data d'aprovació tant obsoleta es pot revisar i actualitzar la data segons la seva nova aprovació.
- Eliminar les dates en tots els registres externs (sobretot a les queixes/ suggeriments i incidències).
- S'hauria de vetllar per incloure no conformitats i accions correctives. Es realitzen qüestions diverses que s'expliquen a l'auditoria que encaixen perfectament amb aquest tipus d'accions.
- El mateix passa amb les accions preventives/millora; es proposa per exemple que s'hauria pogut incorporar el butlletí d'accessos, butlletí intern... De tant en quant s'hi ha d'anar incorporant informació per a que hi hagi constància de que es realitzen accions per a la millora.

La nota final de l'auditoria va ser de **9,4**.

No es detecta cap no conformitat.

No conformitats, accions preventives i correctives

AC (Informe d'accions 120): L'any 2018 es va obrir una incidència referent al mal funcionament d'aparells audiovisuals a la Casa del Parc de Boí. Aquesta incidència portava oberta fins al 2019 ja que s'està pendent d'una remodelació integral de la zona d'exposició del centre. En aquest cas, en tractar-se d'una reparació de llarga durada, s'obre aquesta no conformitat a l'espera d'aquesta remodelació (pendent).

Imatge 50 Aigüestortes. Font: arxiu fotogràfic del Parc.

AC (Informe d'accions 121): Durant l'agost es van rebre reiterades queixes sobre la gestió dels aparcaments i accessos a la ribera de Caldes, tant per part del personal com de visitants (resolta).

AC (Informe d'accions 122): Personal del Parc demana la substitució de les cartelleres d'informació a les entrades de les riberes de Sant Nicolau i Caldes. Es genera una incidència al respecte (resolta).

AC (*Informe d'accions 123*): Amb el pas del temps i la climatologia d'alta muntanya, les cartelleres es fan malbé fent-se il·legible el seu contingut (resolta).

AC (*Informe d'accions 124*): En l'auditoria interna que es va realitzar el dia 31 de maig a la Casa del Parc d'Espot es va detectar la manca de realització de simulacres d'emergències als centres durant l'any 2019 (resolta).

Queixes i suggeriments dels visitants

Rebudes un total de 17 queixes i suggeriments de caire divers que s'han tramitat segons el procediment establert, 12 menys que l'any anterior.

Les queixes es poden agrupar de la següent forma:

- Un total de 6 estan relacionades amb assumptes que tenen a veure amb la millora de la senyalització i d'alguns trams de camins com el de la ruta de la Llúdriga.
- L'incompliment de la normativa ha recollit també 4 queixes, la majoria de les quals fan referència a gossos deslligats i bany als estanys.
- 1 està relacionada amb assumptes que tenen a veure amb el transport públic: concretament el Bus del Parc i 1 altra sobre el preu de reserva dels refugis.

Objectius de Qualitat

Objectius	Accions
1/2020 Millora de la senyalització als accessos de la ribera de Sant Nicolau i Caldes	S'han elaborat els cartells amb la participació i aportacions del personal. Estan pendents d'instal·lar-los a la primavera. Assolit
2/2020 Curs de formació sector turístic i personal del telefèric + fulletó normativa	Degut a la situació de pandèmia de la Covid-19 i una avaria en el funcionament del Telefèric va resultar impossible dur a terme el curs. No assolit. Pendent 2021
3/2020 Millora de la gestió dels accessos als aparcaments de Cavallers.	S'adquireix un comptador de vehicles que comptabilitza les entrades i les sortides de vehicles, i s'estableix un protocol, amb criteris comuns, per a que el personal pugui tancar els accessos quan l'aforament està complert. Tot i la millora aconseguida, el col·lapse registrat durant l'estiu requereix de la contractació d'una persona de suport al control d'accés durant els períodes d'elevada afluència de visitants. Assolit
4/2020 Creació d'una enquesta per a la valoració de les activitats que realitza el Parc.	Es consensua una agenda i es posa a la pràctica durant les activitats de primavera. Degut a la situació de pandèmia i l'aturada de les activitats el nombre d'enquestes rebudes és testimonial. Assolit

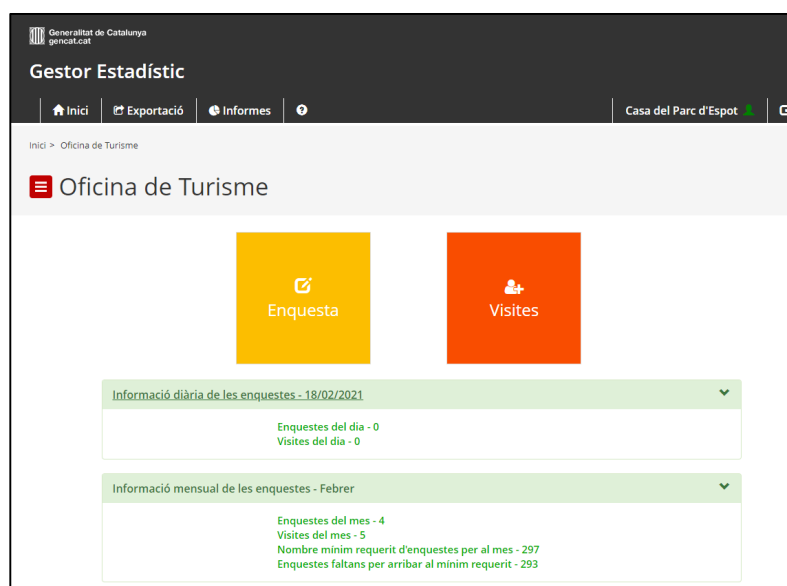
5/2020 Nou programa registre visitants (enquestes).

A partir de l'any 2020 s'ha utilitzat el nou programa de registre de visitants amb l'objectiu d'homogeneïtzar la presa de dades de visitants als parcs de Catalunya i a les oficines de turisme. El sistema ha funcionat correctament a tots els centres amb connexió a internet (Cases del Parc d'Espot i Boí, i centres d'Informació de Llessui, Senet i Estany Gento). **Assolit**

6/2020 Creació d'un aixopluc al control d'accés de la Palanca de la Molina.

Tot i haver gestionat amb el personal la situació de l'aixopluc aquest no s'ha pogut instal·lar. **No assolit. Pendent 2021**

Taula 29 Objectius Q de qualitat. Font: Elaboració pròpia

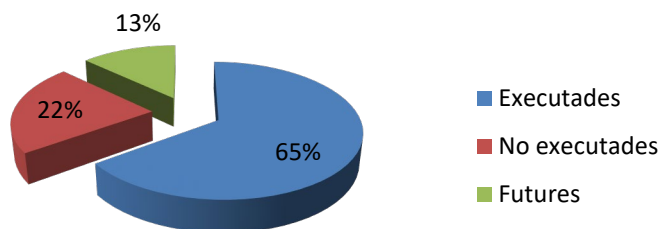
Imatge 51 Aspecte del nou gestor estadístic. Font: gestor estadístic

5.7.3. Certificació Reserva i Destinació Turística Starlight

Després de dos anys de l'obtenció de la certificació com a Destinació Turística i Reserva *Starlight*, el mes de novembre es presenta l'auditoria de seguiment de la certificació a la Fundació *Starlight*.

En l'informe de l'auditoria s'ha aprofitat per a fer un seguiment de les actuacions fixades al Pla d'acció. Del total de les 27 accions previstes per al període 2019-2020, se n'han executat 20, quedant per executar 7. Queden pendents 4 noves actuacions previstes per al període 2021-2022. El 22 % d'accions sense executar en gran part correspon a activitats que no s'han pogut dur a terme degut als efectes de la pandèmia de la Covid-19.

Accions

Gràfic 11 Assoliment actuacions Pla d'Acció Starlight. Font: elaboració pròpia

Al novembre es convoca en línia, a través de *Microsoft Teams*, una nova reunió de la Comissió Starlight, en la qual estan presents membres de patronat, ajuntaments, sector turístic i empreses de visitants. En aquesta reunió es fa un resum dels primers dos anys de certificació, s'analitzen les situacions de futur i s'aprova el formulari per a l'ús del logotip de la Destinació Turística *Starlight* per part d'empreses d'activitats del territori. Al desembre, l'estació d'esquí d'Espot, gestionada per Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya (FGC), rep una menció d'honor en els premis *Starlight*, per la seva activitat d'observació astronòmica nocturna i tast de productes km0, en la categoria "Astroturisme: el cel com a motor de desenvolupament sostenible", com a reconeixement del desenvolupament empresarial vinculat a la protecció del cel nocturn.

Imatge 52 Directe d'Instagram d'astronomia des de l'ermita de Sant Quirc de Durro. Font: arxiu fotogràfic del Parc

5.8. FIGURES DE PROTECCIÓ

5.8.1. Acústica i Lumínica

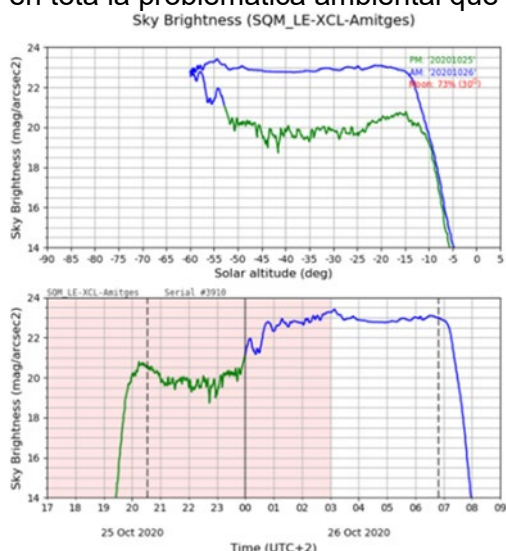
Lumínica (Punt de Referència)

El 5 de març es publica la RESOLUCIÓ TES/636/2020, per la que s'estableix com a zona de màxima protecció envers la contaminació lumínica (E1) el territori de cinc municipis de l'entorn del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici i es modifica per aquest àmbit el mapa de protecció

envers la contaminació lumínica a Catalunya aprovat per la RESOLUCIÓ TES/1536/2018, del 29 de juny.

Aquest territori protegit està integrat pels següents municipis: Espot, la Guingueta d'Àneu, Sort, la Torre de Capdella i la Vall de Boí.

Seguint l'acció 1.1.4. del Pla d'Acció per a la protecció envers la contaminació lumínica del punt de referència, a l'octubre es va instal·lar un sensor SQM al refugi d'Amitges amb la col·laboració del Parc Astronòmic del Montsec. L'objectiu és disposar de dades actualitzades sobre la qualitat del cel nocturn del Parc i l'evolució de la contaminació lumínica en el Punt de Referència per poder incidir en tota la problemàtica ambiental que suposa la contaminació lumínica.

Imatge 53 Mesures de la qualitat del cel fosc des del refugi d'Amitges Font: <http://www.astromontsec.com/SQM/>

Acústica (ZEPQA)

El 30 d'octubre de 2019 va tenir lloc, a Boí, la presentació oficial de la declaració del Parc com a Zona d'Especial Protecció de la Qualitat Acústica segons la RESOLUCIÓ TES/2728/2019 del 22 d'octubre. Aquesta figura de protecció afecta tot el territori del Parc i la seva Zona Perifèrica de Protecció i intenta donar a conèixer la importància de la tranquil·litat i la pau i els efectes de la contaminació acústica sobre la biodiversitat i la salut de les persones. En aquesta línia, fa temps que es treballa des de l'educació ambiental i a través d'itineraris guiats per posar en valor la importància del silenci i poder escoltar i gaudir així els sons de la natura.

Diverses consultes s'han adreçat al Servei de Prevenció i Control de la Contaminació Acústica i Lumínica (SPCAL) per autoritzar activitats que impliquen soroll i conèixer la seva repercussió sobre el medi. A finals d'any es va realitzar una reunió per acordar iniciar mesures de contaminació acústica implantant així el Pla de mesures específiques per a la ZEPQA del Parc Nacional i fer un recull de totes les activitats que voldríem quedessin exemptes d'aquesta protecció, uns determinats dies a l'any de manera controlada per tal de vetllar pel desenvolupament local i sostenible sense oblidar-nos de la conservació de la natura.

5.8.2. Xarxa Natura 2000

S'han redactat els informes següents valorant l'afectació als espais de la Xarxa:

Núm.	Títol	Conclusions
6/20	Informe sobre cremes controlades al TM de Sort	Favorable amb condicionat
10/20	Informe sobre una estassada selectiva de matoll i esporga sobre exemplars de <i>Pinus sylvestris</i> en una superfície de 27,21HA a la Forest Comunal de Serraspina, Terme Municipal de La Torre de Capdella	Favorable amb condicionat

Taula 30 *Informes elaborats dels espais Xarxa Natura 2000* Font: elaboració pròpia

S'ha dut a terme la revisió i actualització de les dades dels Formularis Normalitzats de Dades dels espais Natura 2000 de Catalunya. S'ha coordinat des de la Unitat d'Informació i Coneixement i s'ha partit de la informació recopilada per l'elaboració dels **Informes d'aplicació de la Directiva Hàbitats i la Directiva Ocells a Catalunya 2013-2018**.

Des del Parc s'ha traslladat a les FND tota la informació disponible sobre les poblacions de les EIC i sobre l'estat dels hàbitats.

Eix 6. Comunicació i divulgació

6.1. IMATGE GRÀFICA I PUBLICACIONS

Millora de la xarxa de distribució d'informació del Parc entre les oficines de turisme i els diferents establiments turístics de les comarques de la zona d'influència. Difusió i aportació de material a més de 200 punts d'atenció on regularment es porten fulletons amb informació general, l'opuscle de consells i recomanacions, programes d'activitats, concursos de fotografia, itineraris de natura, fulletons del Bus del Parc, etc. Malauradament aquesta tasca s'ha interromput a mitjans de març però s'ha continuat amb la difusió de formats en línia o a través de QR, principalment, del plànol guia i dels itineraris recomanats pels diferents territoris d'accés. El mateix es va fer amb l'inici de la temporada del Bus del Parc.

En total s'han realitzat **61 enviaments electrònics** que han arribat a un total de **69.539 persones**. També s'ha continuat mantenint activa en línia, la xarxa d'oficines de turisme, equipaments culturals i altres de l'entorn comarcal.

6.1.1. Publicacions pròpies

Opuscles, butlletins i altres materials

- Memòria publicable 2019. Amb un nou format en línia més “amable” per a la seva consulta i l'elaboració del document “El Parc en xifres”.
- Full informatiu de l'estat dels accessos al Parc (periodicitat setmanal)
- Estat dels equipaments i els accessos (DTES, espais naturals)
- Fulletó del XXVII Concurs de Fotografia del Parc.
- Fulletó del XIII Concurs de Dibuix Naturalista del Parc. (ampliació del termini de lliurament de les obres i possibilitat de fer-ho en línia).
- Re-impressió del fulletó “Pinta i retalla el teu ramat”.
- Programa d'activitats maig-novembre (2020), desembre-maig (2020-2021).
- Revisió i actualització de calendaris, fulletons i pòsters OAPN.

- Revisió exposició projecte GREEN i LimnoPirineus.
- Revisió d'equipaments i allotjaments adaptats.
- Aran Culturau. Identificació d'imatges històriques.
- Camins dels Pirineus. Revisió d'altimetries.
- Revista Portarró número 39.

Imatge 54 Portada de la revista *El Portarró*. Font: arxiu fotogràfic del Parc

6.1.2. Publicacions externes

Articles apareguts a les revistes

- Borrallo Llauradó, Sergi. “El Centre de Documentació del Parc Nacional d’Aigüestortes i Estany de Sant Maurici”. La Dada, 25 de juny de 2020. [consulta: 26-11-20].
- Farías-Torbidoni, Estela; Mas–Alòs, Sebastià (2020). “Health and Well-Being in Protected Natural Areas - Visitors’ Satisfaction in Three Different Protected Natural Area Categories in Catalonia, Spain”. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 17, 6746.
- Florensa, R.; Colom, A.; Maza, M. T. (2020). “Análisis ACP, CHAID y PLS-SEM de la satisfacción de visitantes de espacios naturales protegidos. Aplicación al Parque Nacional de Aigüestortes en Lleida” *Cuadernos de Turismo*, nº 45, , pp. 167-195.
- Frutos, R.; Lopez Roig, M.; Serra-Cobo, J.; Devaux, CA (2020). “COVID-19: The Conjunction of Events Leading to the Coronavirus Pandemic and Lessons to Learn for Future Threats”. *Frontiers in Medicine*. 7:223.
- Gassiot , E.; Clemente , I.; Díaz ,S.; Mazzucco, N.; Obea , L.; Rodríguez , D.; Salvador , G. (2020). “Des de la prehistòria fins a l’actualitat: les ocupacions de l’Abric de les Obagues de Ratera, al Parc Nacional d’Aigüestortes i Estany de Sant Maurici (Espot)”. *II Jornades d’Arqueologia i Paleontologia del Pirineu i Aran*. Lleida: Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya, pp. 94-101.
- Gassiot , E.; Clemente , I.; Díaz ,S.; Mazzucco, N.; Obea , L.; Rodríguez , D.; Salvador , G. (2020). “Des de la prehistòria fins a l’actualitat: les ocupacions de l’Abric de les Obagues de Ratera, al Parc Nacional d’Aigüestortes i Estany de Sant Maurici (Espot)”. *II Jornades d’Arqueologia i Paleontologia del Pirineu i Aran*. Lleida: Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya, pp. 94-101.
- Gassiot, E.; Garcia Casas, D.; Nunes, J.; Salvador, G. 2020. “Modelización de territorios ganaderos en la alta montaña al final del Neolítico: una integración de análisis espacial e información etnográfica”. *Trabajos de Prehistoria*, 77(1): 48–68.
- Obea, L.; Celma, M.; Piqué, R., Gassiot, E (2020). “Firewood-gathering strategies in high mountain areas of the Parc Nacional d’Aigüestortes i Estany de Sant Maurici (Central Pyrenees) during prehistory”. *Quaternary International*, in press, corrected proof.
- Palacin-Lizarbe C., Camarero L., Hallin S., Jones C.M. & Catalan J. (2020). “Denitrification rates in lake sediments of mountains affected by high atmospheric nitrogen deposition”. *Scientific Reports*, 10, 3003.
- Rispa, Josepmaria. (2020). “La natura desconfinada”. *Arnica*, 1, p. 6-9.
- Rivera-Rondón C.A., Catalan J. (2020). “Diatoms as indicators of the multivariate environment of mountain lakes”. *Science of the Total Environment*, 703, 135517.
- Rodríguez, Xavier (2020). “Parc Nacional d’Aigüestortes i Estany de Sant Maurici: 65 anys de reconeixement a l’excel·lència natural”. *Ara Lleida*, 51, p. 84-97

Monografies pluridisciplinàries recollides

- Agut Gil, Xavier. A peu pel Pallars Sobirà: 17 excursions. Valls: Cossetània, 2020
- Subirana, Montse; Serrano Cervantes, Toni. L'entrellat dels Encantats. Tarragona: Arola, 2020

*Imatge 55 Portada del llibre L'entrellat dels estanys encantats.
Font: arxiu fotogràfic del Parc*

Col·laboracions i correccions

- Butlletí bimestral de la Red de Parques Nacionales. Tot l'any.
- Guia d'activitats del Patronat de Turisme de la Diputació de Lleida. Tot l'any.
- Gravació d'un vídeo curt per els/les guies de Parques Nacionales, amb motiu de la celebració del Dia Europeu de Parcs.
- Textos de promoció turística del Pallars Sobirà i Consorci de Turisme de les Valls d'Àneu.
- La Borrufa (varis).
- Mapa guia del Parc Natural de l'Alt Pirineu (correccions en el territori Parc Nacional inclòs)
- Mapa de Carros de Foc (Ed. Piolet): revisió.
- Revista Àrnica (Consell Cultural de les Valls d'Àneu): "La natura desconfineda."
- Revista Excursionisme (Unió Excursionista de Catalunya): "Les paradoxes de la natura."
- Suport a dos treballs de recerca amb alumnes de l'IES El Pont de Suert: un sobre "Paisatge i toponímia" i, un altre, sobre el jaciment arqueològic de Casesnoves.

Publicacions dins del projecte LIFE+ LimnoPirineus

- Centre d'Estudis Avançats de Blanes. Restauració d'hàbitats lenítics i espècies aquàtiques d'interès comunitari de l'alta muntanya dels Pirineus.: Informe Layman. Blanes: CEAB-CSIC, 2019.
- Centre d'Estudis Avançats de Blanes. LIFE+LIMNOPIRINEUS: Conservació d'hàbitats i espècies aquàtiques de l'alta muntanya del Pirineu. Blanes: CEAB-CSIC, 2019.

6.2.WEBS I XARXES SOCIALS

La principal novetat és la revisió d'errors i adaptació de materials gràfics per a la nova versió responsiva que es posarà en marxa el 2021. Aquesta adaptació serà un canvi a nivell de presentació, principalment amb algunes petites modificacions a nivell d'estructura i nomenclatura d'apartats

S'han **publicat 57 notícies** (en front a les 23 de 2019) a l'apartat Novetats de la pàgina principal del Parc, recollint activitats destacades al llarg de l'any i destacant els resultats d'activitats o jornades dutes a terme o informacions d'interès per als visitants (jornades, activitats o el Servei Bus del Parc) i els butlletins d'accés (amb periodicitat setmanal en temporada alta i quinzenal en baixa). La incidència de la COVID-19 es fa palesa en la publicació de diversos materials didàctics en el període de confinament per a donar més visibilitat a l'educació ambiental així com avisos i recomanacions a visitants i protocols de seguretat.

Estadístiques de visites: Des de 2014 les activitats i les novetats es comptabilitzen al web general del Servei d'Espais Naturals Protegits. La versió catalana del web acumula el 15,47% de les visites a Parcs de Catalunya, mentre que la castellana és un 20,56%, en anglès 27,59%, en francès 46,18% i en aranès 19,30%. Percentualment han augment els visitants a les versions catalana, castellana, francesa i aranesa i han baixat poc menys d'un punt a l'anglesa.

El resum de visites a la web del Parc queda com segueix, segons Google Analytics:

Pàgines visitades: 213.160 (2019: 190.273)
 Durada de la visita (minuts): 1.48 m (2019: 1.41)
 Descàrrega de documents: 37.542 (2019: 33.615)

Pel que fa a la Descàrrega de documents, es llisten els **10 documents** més descarregats al llarg de l'any:

1. Plànol-guia del Parc: 3.688 descàrregues.
2. Plànol del Parc: 3.187 descàrregues.
3. Horaris i preus del Bus del Parc 2020: 3.056 descàrregues.
4. Itineraris Vall de Boí (català): 1.825 descàrregues.
5. Itineraris Vall de Boí (castellà): 1.752 descàrregues.
6. Itineraris Valls d'Àneu (català): 1.390 descàrregues.
7. FAQS COVID estiu (català): 1.311 descàrregues.
8. Itineraris Valls d'Àneu (castellà): 1.285 descàrregues.
9. Travessa el Parc a peu (castellà): 1.086 descàrregues.
10. FAQS COVID estiu (castellà): 738 descàrregues.

Dels 10 documents més descarregats de tots els Parcs de Catalunya, **6 són del Parc**.

Del web de l'*Organismo Autónomo Parques Nacionales*, aquesta és la relació estadística segons dades facilitades pel CENEAM:

Visites: 26.045 (2019: 14.922).
 Pàgines visitades: 76.652 (2019: 49.951).
 Descàrregues: 1.367 (2019: 483).

El pic de visites va ser el dia 10 d'agost amb 826 visites.

Els webs i mitjans on apareix el Parc són:

- Web del Ministerio para la *Transición Ecológica y el Reto Demográfico*: actualitzacions dels diferents apartats i introducció de notícies i activitats.
- Web de Carros de Foc: continguts diversos.
- Web del Patronat de la Vall de Boí: continguts i correccions diverses.
- SomPirineu. Web de l'IDAPA. Directori de guies
- Actualitzacions a la central de reserves de l'OAPN.
- Instagram: Actualment aquest compte disposa de més de **22.000 seguidors**, 8.000 més que l'any anterior amb **173 post nous** i un total de **807 publicacions**.
- Youtube: Actualment hi ha **22 vídeos penjats** amb **1.538 visualitzacions noves** amb un **total: 7.191**. Els materials didàctics penjats durant el confinament han funcionat ja que hi ha tres pics de visites els dies 19, 22 i 24 de maig coincidint amb la publicació dels vídeos "Llibreta de camp de natura", "El món de les papallones del Parc" i "El Dia Europeu dels Parcs".

6.3. FIRES, CONGRESSOS, JORNADES

6.3.1. Fires

La presència del Parc a les fires d'àmbit turístic i/o comarcal es realitza de forma majoritària a través de diferents organismes (Generalitat, patronats comarcals de Turisme del Pallars Sobirà i l'Alta Ribagorça, IDAPA i oficines de turisme). Durant el 2020 i degut a la situació de pandèmia de la Covid-19 no s'ha assistit a fires ni congressos, ja que gran part d'ells han sigut anul·lats.

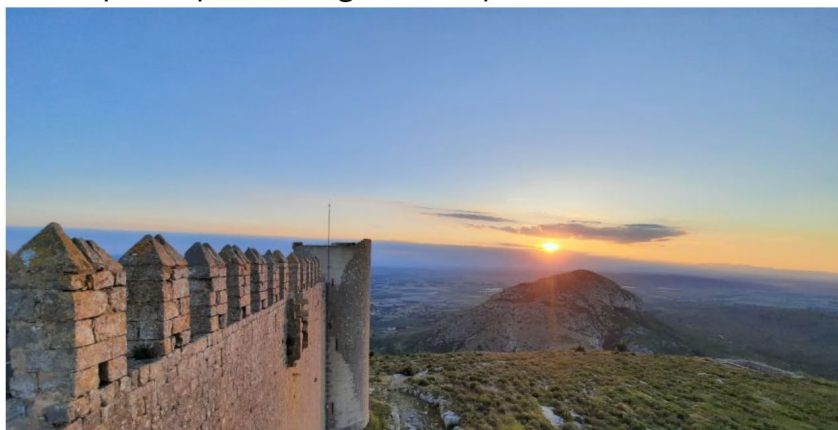
6.3.2. Congressos i Jornades

Participació en:

- La jornada **Bones pràctiques en la gestió del patrimoni cultural dels Espais Naturals**, el dia 25 de novembre. Una jornada organitzada des del Museu de la Mediterrània que inicialment s'havia de portar a terme a Torroella de Montgrí però amb les restriccions sanitàries, s'ha realitzat en format telemàtic i es va seguir obertament a través del canal de YouTube del Museu de la Mediterrània.

Jornada Parcs Naturals - Museus

Bones pràctiques en la gestió del patrimoni cultural dels Espais Naturals

Finalitzat
2020

🕒 **DURADA: 4 hores**
📅 **Dimecres 25 de novembre | 10:00 h**

📄 **Jornada Parcs i Museus - Programa**

L'activitat es portarà a terme de forma telemàtica. Es podrà seguir lliurement a través del canal de Youtube del Museu de la Mediterrània.

Imatge 56 Jornada de bones practiques en la gestió del patrimoni natural dels espais Naturals. Font: agenda d'activitats Torroella de Montgrí. agendatorroella.com

- El Congrés Nacional d'Educació Ambiental. En línia, 27 de novembre.

6.4. PREMSA I MITJANS DE COMUNICACIÓ

6.4.1. Premsa

Enguany, degut que el Parc està subscrit a versions digitals del Segre i La Mañana, els reculls de premsa han sigut més feixucs de fer. El procés de creació del recull comporta retallar les notícies del fitxer PDF, convertir-les a JPG i finalment ensamblar tot el recull mensual de WORD a PDF un altre cop. S'estan explorant alternatives a aquest mètodes o formes d'agilitzar-lo.

6.4.2. Atenció als mitjans de comunicació

- Ràdio Balaguer. Camins del Pla i de la Muntanya. 21 de febrer.

- Lleida Televisió. 30 de juny (gravació a Sant Maurici)
- Radio UA1. Programa Les escapades. 27 de juliol
- Revista Ara Lleida. 30 octubre

6.5. CONCURSOS, EXPOSICIONS

6.5.1. Concursos

Degut a les restriccions per la COVID, la resolució del XXVII Concurs de fotografia del Parc Nacional s'ha fet de manera telemàtica, reunint el jurat per vídeo conferència per a poder decidir els guanyadors. La novetat d'aquesta edició és que la presentació de les fotografies era en format exclusivament digital, deixant de banda la impressió i enviament postal de les participacions.

Després de triar entre les 277 fotografies presentades pels 100 participants en l'edició d'enguany, el jurat ha decidit atorgat el primer premi a la trilogia de paisatge en blanc i negre d'Angel Monsó composta per les obres "Bosc màgic", "Agulles" i "Llum tardana". Els dubtes han estat per a decidir el segon premi que s'ha resolt amb la menció ex aequo a "Els Encantats 1" de Manel Cantarero i "Simfonia de colors" de Sergi Boixader. Un fantàstic paisatge nocturn ha fet decidir el tercer premi en favor de "Via Làctea des del Refugi dels Colomers" d'Alex Miquel mentre que les "Siluetas de montaña" de Javier Sánchez i els "Isards" de Sabina Lapedra han merescut el quart i cinquè premi respectivament.

L'Accèssit el Minairons a la millor foto o col·lecció sobre les activitats tradicionals, els costums i l'etnografia dels pobles de l'àrea d'influència del Parc Nacional ha estat atorgat precisament a "Tradició" d'Edgar Aldana. Finalment, el retrat "Checking route" d'Isidro Jabato ha merescut l'Accèssit Carros de Foc dedicat a aquesta popular ruta.

Imatge 57 Estanh Mòrt 1r premi XXVI concurs de fotografia. Font: arxiu fotogràfic del Parc

6.5.2. Exposicions

S'han realitzat un total de 6 exposicions repartides en 4 localitats diferents:

“El Parc i tu. Natura i cultura dels Pirineus.”. Biblioteca del Pont de Suert. Del 2 de gener al 25 febrer.

“Les distàncies còsmiques”. Casa del Parc d'Espot. Del 2 de gener al 9 de febrer.

“Muntanyes a la prehistòria. L'arqueologia al Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici.” Oficina de turisme de Sort, del 2 de gener al 16 de març.

Fotografies del XXVI Concurs de Fotografia del Parc. Casa del Parc de Boí, del 2 de gener al 9 de febrer. Casa del Parc d'Espot, del 10 de febrer al 16 de març.

“El Pirineu estereoscòpic de Josep Fornés i Olivella. Fotografies dels anys 20 i 30 del segle XX.” Casa del Parc de Boí, del 11 de febrer al 16 de març.

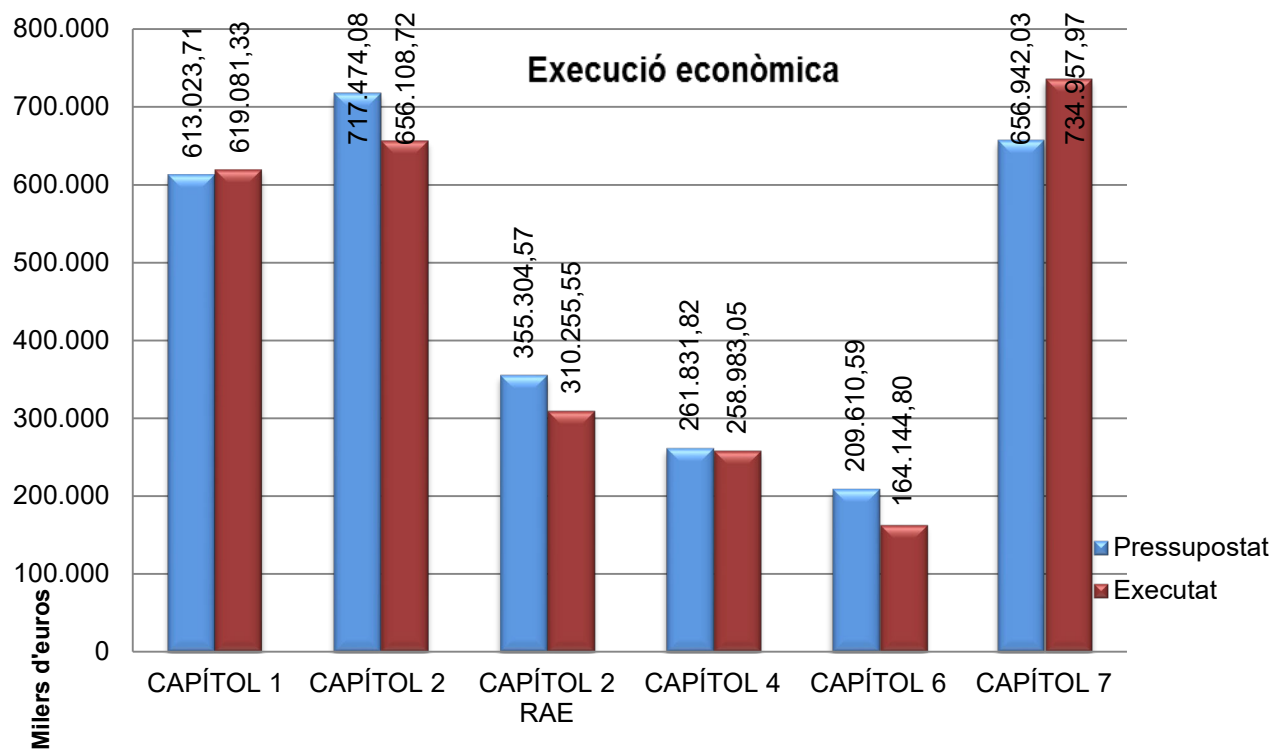
III. EXECUCIÓ ECONÒMICA

Gestió econòmica

CAPÍTOLS PRESSUPOSTARIS	Pressupostat	Executat	Romanent/ obligacions reconegudes
CAPÍTOL 1 (personal)	613.023,71	619.081,33	
CAPÍTOL 2	717.474,08	656.108,72	
Addenda Forestal Catalana	581.313,07	514.782,68	
OAPN	62.234,49	47.570,91 ³	
Departament	73.926,52	93.755,13	
CAPÍTOL 2 RAE	355.304,57	310.255,55	37.742,45
CAPÍTOL 4	261.831,82	258.983,05	
CAPÍTOL 6	209.610,59	164.144,80	
CAPÍTOL 7	656.942,03	734.957,97	
Departament	374.834,85	360.112,86	
Programa ajuts investigació OAPN		124.445,94	
OAPN	282.107,18	250.399,17 ²	31.708,01¹
Total general	2.814.186,80	2.743.531,42	69.450,46

- 1 Aportació de l'OAPN que queda com a romanent.
- 2 Subvenció directa fons transferits de l'OAPN a l'Ajuntament d'Espot, projecte "La Mola".
- 3 Ajuts OAPN al voluntariat, seguiment Canvi Global, publicacions i central de reserves.

IV. ANNEXES

Annex 1 – Resum visitants atesos

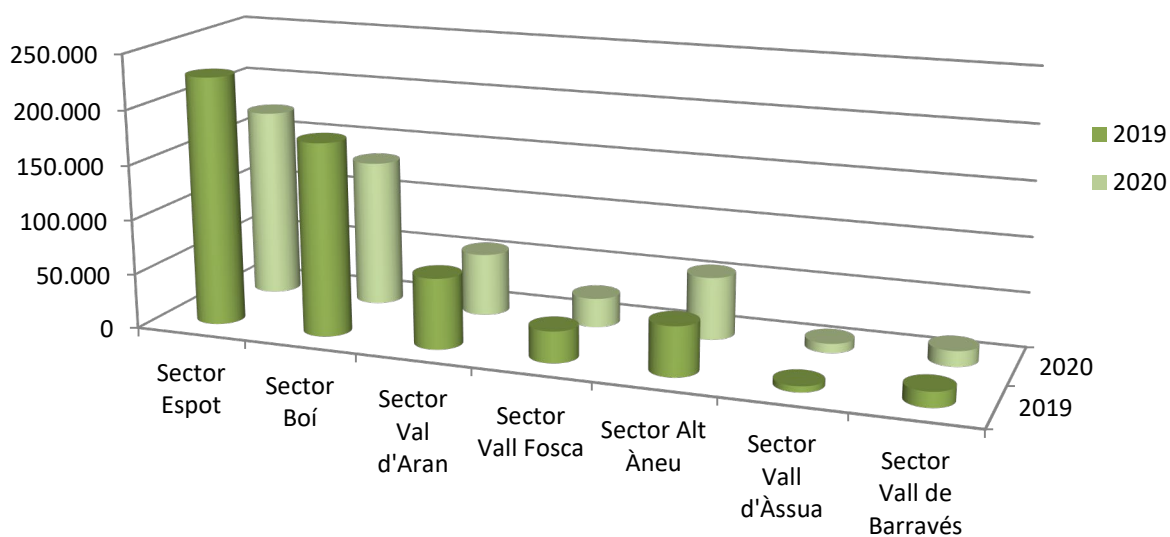
VISITANTS ATEOSOS	Sector Aigüestortes	Sector Sant Maurici	Llessui	Senet	Estany Gento	Val d'Aran	TOTAL
INFORMACIÓ CASA DEL PARC	8.530	8.446	3.197	717	3.004	-	23.894
INFORMACIÓ PUNT D'INFORMACIÓ	6.328	795	-	-	-	-	7.123
INFORMACIÓ CONTROL La Molina	13.644	16.324	-	-	-	-	29.968
INFORMACIÓ CONTROL 2 Toirigo	20.628	-	-	-	-	-	20.628
PUNT INFORMACIÓ COLOMÈRS	-	-	-	-	-	13.109	13.109
PUNT INFORMACIÓ VALARTIES	-	-	-	-	-	3.804	3.804
Subtotal visitants informats	49.130	25.565	3.197	717	3.004	16.913	98.526
ACTIVITATS ORGANITZADES							
AUDIOVISUALS	25	79	-	127	-	-	231
ITINERARIS	38	100	39	7	-	-	184
VISITES GUIADES AL MUSEU	-	87	74	-	-	-	161
VISITES GUIADES AL CENTRE (ATENCIIONS)	15	12	423	-	-	-	450
CURSOS, JORNADES, TALLERS	-	29	-	-	-	-	29
CONFERÈNCIES I XERRADES	22	11	-	3	-	-	36
REUNIONS, ACTIVITATS INTERNES	-	7	-	10	-	-	17
ACTIVITATS FORA DEL CENTRE	-	14	-	-	-	-	14
ALTRES	10	-	20	-	-	-	30
Subtotal persones ateses	110	339	556	147	-	-	1.152
TOTAL PERSONES ATESES ALS CENTRES	8.640	8.771	3.753	864	3.004	16.913	41.945

ALTRES ATENCIONS	Sector Aigüestortes	Sector Sant Maurici	Llessui	Senet	Estany Gento	Val d'Aran	TOTAL
TELÈFON	1.776	739	330	74	-	-	2.919
E-MAIL	137	-	29	501	-	-	667
CORREU	5	-	-	-	-	-	5
ENVIAMENTS D'E-MAIL	-	-	-	69.539	-	-	69.539
TOTAL ALTRES ATENCIONS	1.918	739	359	70.114	-	-	73.130
ALTRES							
PERMISOS PER A DISCAPACITATS	78	114	-	-	-	-	192
GOSSOS	2.750	2.279	-	-	-	-	5.029

Nº VISITANTS PER MITJANS D'ACCÉS	Sector Aigüestortes			Sector Sant Maurici			TOTAL
	La Molina	Caldes	Subtotal				
TAXI LOCAL	28.380	483	28.863	48.251			77.114
TAXI NO LOCAL	75	19	94	91			185
VEHICLE AUTORITZAT	2.158	1.157	3.315	2.215			5.530
BICICLETA	379	516	895	585			1.480
A PEU	18.776	54.891	73.667	45.438			119.105
COMPTADORS	<del></del>	<del></del>	0	0			0
TOTAL VISITANTS							

NOMBRE DE VISITANTS PER SECTORS
AL PARC NACIONAL
(2020)

	Sector Espot	Sector Boí	Sector Val d'Aran	Sector Vall Fosca	Sector Alt Àneu	Sector Vall d'Àssua	Sector Vall de Barravés	TOTAL
2019	227.015	176.170	64.489	28.623	45.161	5.431	13.836	560.723
2020	173.292	134.003	57.178	26.561	57.058	8.484	14.168	470.744

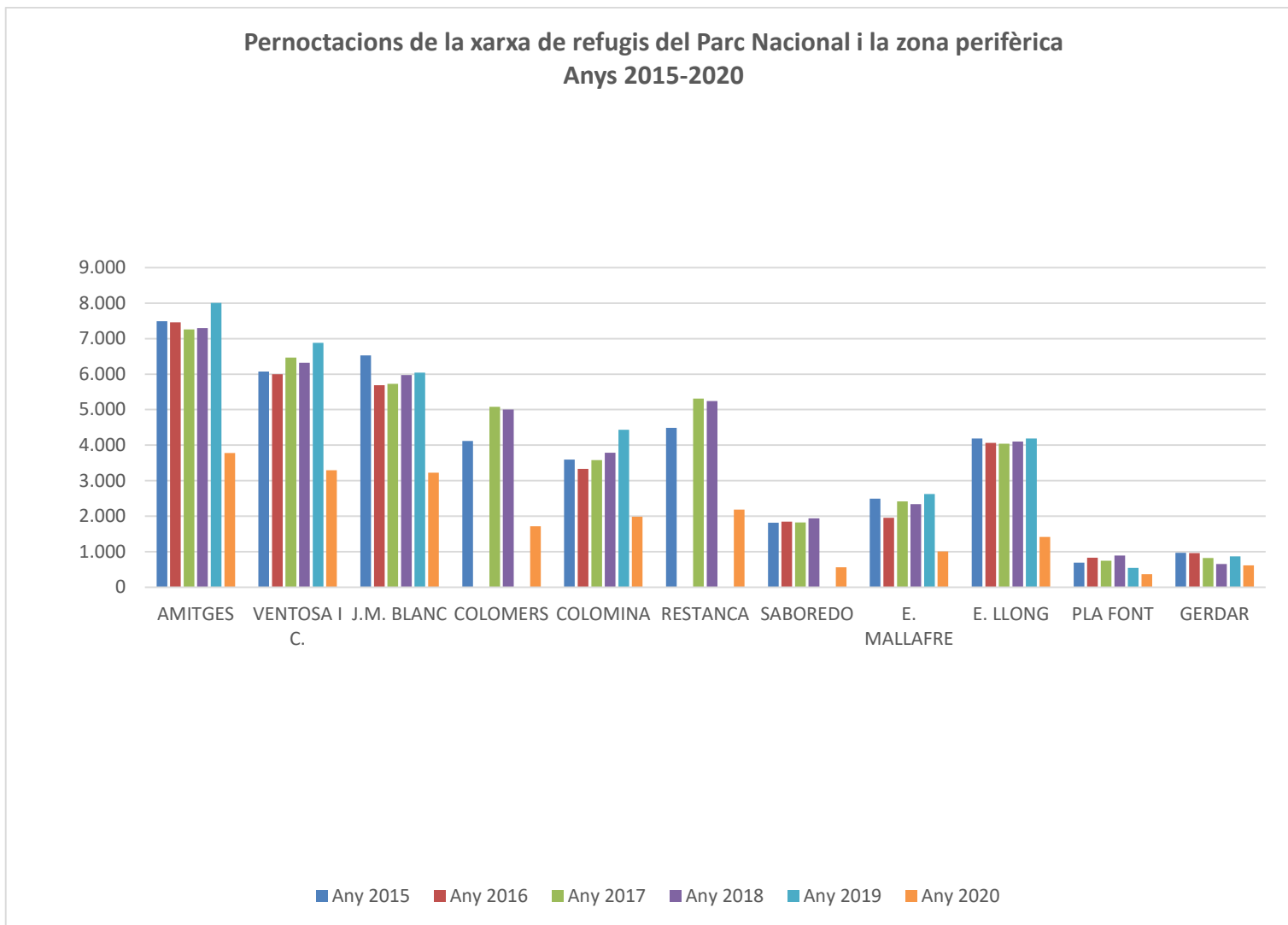

Annex 2 – Evolució pernотacions refugis 2005-2020

Pernотacions a la xarxa de refugis del Parc Nacional i la zona perifèrica
Anys 2005-2020

Refugis	AMITGES	VENTOSA I C.	J.M. BLANC	COLOMERS	COLOMINA	RESTANCA	SABOREDO	E. MALLAFRE	E. LLONG	PLA FONT	GERDAR
2005	7.044	7.215	5.262	2.906	3.097	5.493	1.389	2.489	3.678	551	
2006	7.655	7.652	5.450	2.713	3.362	4.951		2.348	3.286		
2007	7.012	6.512	5.362	2.410	3.169	4.855	1.110	2.292	3.280		
2008	6.833	6.844	5.119	3.370	3.250	4.512	1.713	2.181	3.079	669	
2009	7.286	7.421	5.611	3.633	3.245	4.534	1.712	2.382	3.265	785	
2010	6.906	6.887	5.922	3.984	3.204	4.361	1.320	2.327	3.334	762	
2011	7.244	6.978	5.922	4.192	3.328	4.409		2.440	3.556	609	
2012	6.772	6.510	5.224	3.727	3.041	4.977	1.221	2.068	3.469	514	
2013	6.236	5.905	4.898	3.021	2.681	3.877	1.480	1.953	3.401	787	801
2014	6.675	5.481	4.898	3.629	3.168	4675	1.487	2.050	3.674	812	760
2015	7.488	6.076	6.526	4.119	3.592	4.487	1.820	2.493	4.187	697	969
2016	7.455	5.999	5.686		3.332		1.850	1.955	4.064	832	964
2017	7.255	6.466	5.728	5.079	3.581	5.314	1.825	2.420	4.040	748	823
2018	7.297	6.320	5.977	5.002	3.791	5240	1.939	2.342	4.101	891	655
2019	8.008	6.881	6.039	4807	4438		2050	2.624	4.185		868
2020	3.779	3.298	3.225	1.716	1.987	2.191	561	1.010	1.421	375	620

Annex 3 – Comptadors automàtics

Pallars Sobirà

	Suar	Portarró	*Cabanes	Gerber	Peguera (1600)	Negre (2400)	Port de Ratera	*La Mainera	Cascada de Gerber	Quatrepins (vehicle i bici)	Prat de Pierró (vehicle i bici)
Gener	16	-	-	-	188	-	-	-	-	-	423
Febrer	367	-	-	-	172	-	-	-	-	-	734
Març	192	-	-	-	112	-	-	-	171	-	173
Abril	10	-	-	5	2	-	-	-	7	-	86
Maig	70	14	98	360	150	111	-	11	477	-	326
Juny	224	316	244	1.820	654	1.253	235	350	2.427	442	-
Juliol	807	2.015	751	7.996	2.107	2.277	2.133	1.297	8.093	1.047	-
Agost	2.296	2.179	1.821	20.228	3.473	666	3.085	2.746	18.388	1.561	-
Setembre	672	1.278	404	3.899	1.016	94	1.068	828	6.971	1.043	-
Octubre	271	185	89	602	345	6	30	-	3.701	259	-
Novembre	62	26	-	256	137	-	4	-	374	-	770
Desembre	117	-	-	-	-	-	-	-	-	-	451
TOTAL	5.104	6.013	*3.407	35.166	8.356	4.407	6.555	*5.232	40.609	4.352	2.963

*Valor provinent d'estimacions

Alta Ribagorça

	Besiberri	Contraix	Dellui	Port de Caldes	*Port de Rius	Llubriqueto	Cavallers (vehicle i bici)	*Montanyeta
Gener	-	-	-	-	-	-	-	-
Febrer	-	-	-	-	-	-	-	-
Març	-	-	-	-	-	-	167	-
Abril	10	20	-	-	-	9	6	-
Maig	333	10	2	-	-	106	147	15
Juny	1.290	244	85	283	273	640	1.529	114
Juliol	4.457	1.184	1.104	3.741	2.640	2.092	4.540	175
Agost	10.469	1.356	1.367	4.722	4.029	4.185	6.703	369
Setembre	2.709	745	417	1.010	453	1.271	3.233	228
Octubre	-	82	-	-	-	503	1.632	139
Novembre	-	-	-	-	-	94	545	-
Desembre	-	-	-	-	-	-	-	-
TOTAL	19.268	3.641	2.975	9.756	*7.395	8.900	18.502	*1.040

*Valor provinent d'estimacions

Pallars Jussà

	La Colomina	Pigolo	Carrilet	Rus
Gener	-	-	-	222
Febrer	-	-	-	263
Març	-	-	-	164
Abril	-	-	23	335
Maig	65	177	72	253
Juny	695	1.194	142	1.121
Juliol	3.774	3.795	620	1.939
Agost	10.403	5.586	2.745	3.351
Setembre	3.805	1.967	1.103	1.178
Octubre	-	-	-	683
Novembre	-	-	-	192
Desembre	-	-	-	493
TOTAL	18.742	12.719	4.705	10.194

Val d'Aran

	Conangles	Colomèrs	Restanca	Saboredo
Gener	-	-	-	-
Febrer	-	-	-	-
Març	-	-	-	-
Abril	5	-	-	-
Maig	133	-	78	90
Juny	463	2.897	438	402
Juliol	2.534	13.843	4.203	1.162
Agost	4.090	29.726	7.274	2.766
Setembre	1.562	8.252	1.645	465
Octubre	24	1.739	248	96
Novembre	-	78	8	-
Desembre	-	-	-	-
TOTAL	8.811	56.535	13.894	4.981

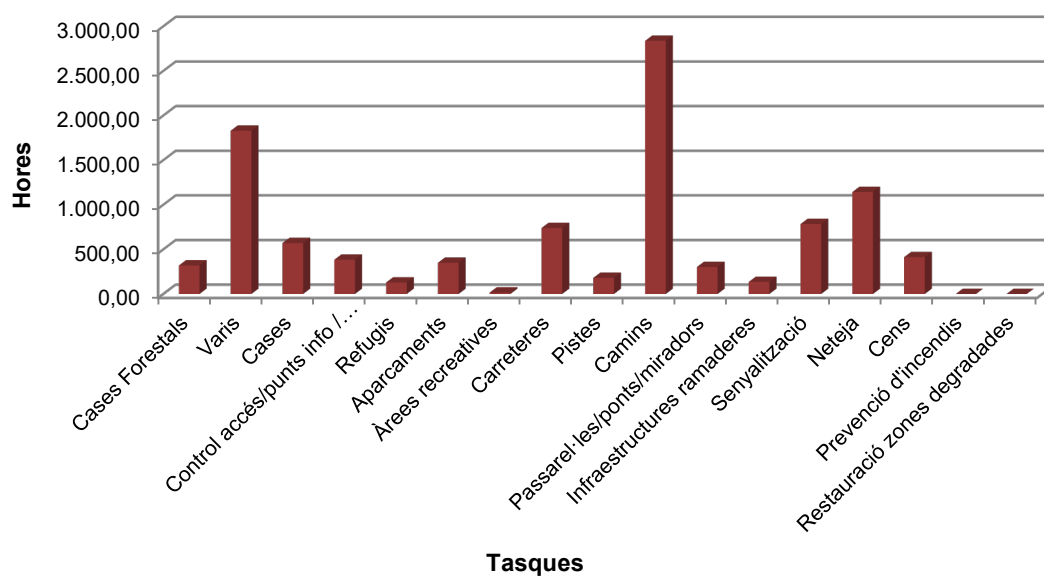

Annex 4 – Tasques brigada de manteniment

Resum de tasques de la brigada manteniment

	Sant Maurici	Aigüestortes	Estany Gento	Total Parc	%
Cases Forestals	75,00	244,50	0,00	319,50	3,15
Varis	725,00	1.038,50	66,00	1.829,50	18,06
Cases	286,00	285,00	0,00	571,00	5,64
Controls d'accés, punts informació i ecocomptadors	177,00	202,50	4,00	383,50	3,79
Refugis	3,00	125,50	0,00	128,50	1,27
Aparcaments	134,00	215,50	0,00	349,50	3,45
Àrees recreatives	16,00	0,00	0,00	16,00	0,16
Carreteres	478,00	253,50	7,00	738,50	7,29
Pistes	61,00	119,50	0,00	180,50	1,78
Camins	1.541,00	783,50	512,00	2.836,50	28,01
Passarel·les/ponts/miradors	193,00	99,00	10,00	302,00	2,98
Infraestructures ramaderes	18,00	117,00	0,00	135,00	1,33
Senyalització	189,00	525,50	69,00	783,50	7,74
Neteja	692,00	285,50	165,00	1.142,50	11,28
Cens	23,00	389,50	0,00	412,50	4,07
Prevençió d'incendis	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Restauració zones degradades	0,00	12,00	0,00	0,00	0,00
Total (h)	4.536,00	4.696,50	833,00	10.128,50	100%

Distribució de les hores per tipus de tasca de la brigada de manteniment per sectors

